

Page Denied

Next 2 Page(s) In Document Denied

**PART I. THE SITUATION OF AGRICULTURE IN THE RUMANIAN PEOPLE'S
REPUBLIC**

Table of Contents

Preface

Introduction pp 1- 7

**PART I: AGRICULTURAL STATISTICS ON THE RPR (Republica Populara Romina, Rumanian
People's Republic)**

Chapter I pp 8- 18

**Preliminary problems of collectivization. The theory of natural centers
of peasant resistance. The new administrative organization of Rumania.**

Chapter II pp 19- 28

Preliminary problems of collectivization (II). The zoning of agricultural land. The effective weapon of massing landstrips (comaserea) in the service of the socialization of agriculture.

Chapter III pp 29- 39

The organization of agriculture. The apparatus of execution and control. The roles of the three new ministries. The Ministry of Collections. The party organs. The people's councils. Village territorial instructors. The party organs of the agricultural ministries. Agricultural centers (points). The permanent commissions and the role of the village deputies.

Chapter IV pp 40- 54

Mass agricultural education. Three-year agricultural and animal-husbandry courses, agricultural circles and conferences. The formation of the technical cadre in agriculture: professional schools and technical schools for foremen. The laboratories. Advanced agricultural education: institutes and departments. Publications and radio propaganda. The state publishing house and documentary films.

Chapter V pp 55- 67

The mechanization of agriculture. Mechanical [equipment] inventory. Centers for renting and repairing agricultural machines and tools. The specialized plants. Machines used in the RPR. The electrification of agriculture.

Chapter VI pp 68- 75

Some statistical problems. Investments. The agricultural area and production. Inheritances, sales, rentals. Agricultural workers.

PART II: AGRICULTURAL DYNAMICS IN THE RPR

Chapter VII pp 77- 87

The major instruments of collectivization (I). The Machine and tractor stations. The mechanical [repair] centers.

UNCLASSIFIED

Chapter VIII pp 88- 99

25X1

The major instruments of collectivization (II). State farms. Problems of structure and organization. The "patronage" [^{Sponsorship} meaning ~~support~~] of state farms. Their profitableness. The role of experimental stations.

Chapter IX pp 100- 126

Major instruments of collectivization (III). The collective farms. Generalities. Problems of structure. Profitableness and division of income in collective farms. Work-days and norms. The economic strength of the collective farms: some examples. The millionaire collective farm. Attempts to raise the profitableness of collective farms: animal raising. The regulations for insuring the property of collective farms. Concluding problems.

Chapter Xpp 127- 138

Secondary instruments of collectivization. Agricultural, animal-husbandry, etc, cooperative farms. Different types and forms of cooperative farms. Simple production associations. Cooperative sheep-folds. Mutual assistance groups.

Chapter XI pp 139- 151

The unfolding of the agricultural campaign in the RPR. Preliminary observations. The crop plan. Control of sowing. Other control methods in the unfolding of the agricultural campaign. Organization of harvesting. Check of equipment before threshing. Carrying out the summer work. The importance of threshing. Imposts and collections. Various responsible factors in this problem. The role of communal collections. The war of attrition between the regime and the Rumanian peasant.

Chapter XII pp 152- 171

Final problems. The circulation (trade) of agricultural products in the RPR. The new tax system. Further data concerning the insurance problem. Attracting agricultural products: contracting, purchases, barter trade.

Usual prices for agricultural products in the RPR. The national income

UNCLASSIFIED

Chapter XIII pp 172- 183

25X1

Progress in the socialization of agriculture. The Stalinist doctrine is maintained. The classical objective of Stalinism in agriculture: collectivization of peasant lands at any price. The first phase and results achieved up to the Second Congress of the Rumanian Workers Party. The phase of rapid liquidation instituted after the Congress. Perspectives.

CONCLUSION pp 184- 188

UNCLASSIFIED

Studiul de față nu este opera unui agronom, ci a unui sociolog. Autorul - fost elev al profesorului Dimitrie Gusti - știe că potrivit experiențelor acumulate de Școala de Sociologie de la București, singura metodă care poate să confere o autenticitate deplină oricărei analize a realităților sociale este cercetarea pe teren. Acest lucru însă nu a fost cu putință. Multă vreme de aci înainte toate investigațiile privind viața de dincolo de cortina de fier vor fi opere conjecturale, opere de fișier și de bibliotecă.

Cetitorul găsește totuși în acest inventar - pe care noi l-am fi dorit cât mai complet - mai toate datele obiective de care putem dispune la ora actuală în lumea liberă. "SITUAȚIA AGRICULTURII ÎN R.P.R." este de altminteri, dacă nu ne înșelăm, una din puținele lucrări de acest gen întreprinse aici. Ea răspunde unei nevoi științifice imediate, aceea de a vedea în ce fel și pe baza căror metode se execută azi în România colectivizarea proprietății rurale. Astfel, în afară de unele sublinieri critice - care numai în ceasul de față pot avea un caracter relativ polemic - majoritatea afirmațiilor noastre n'au nimic propagandistic. Ele sunt bazate pe date publicate în mod oficial în Republica populară română.

Recitind cele ce urmează, ne-am dat seama totuși că acest studiu constituie în același timp o mărturie, căreia vremurile viitoare îi vor decerna, poate, o anumită valoare de document. Acest document aveam în orice caz datoria morală să-l vărsăm fără alte comentarii în Arhiva Istoriei

UNCLASSIFIED

.....

UNCLASSIFIED

25X1

Pentru a înțelege situația agricolă din România la ora actuală, precum și lupta disperată a țărănimii împotriva măsurilor luate de regimul comunist în vederea socializării totale a agriculturii, este necesar să ne întoarcem puțin în trecutul apropiat.

După terminarea celui de-al doilea război mondial, România s'a găsit învinsă, devastată economic, pierzând din teritoriul său peste 100.000 de kilometri pătrați, fiind supusă apoi unei secătuirii sistematice prin plata despăgubirilor de război. Suprafața arabilă a scăzut, sărăcia generală a țării s'a resfrânt adânc în păturile țărănimii, iar seceta celor doi ani consecutivi (1945 și 1946) a constituit lovitură decisivă. Toate aceste fapte și-au pus o pecetie grea pe agricultura românească.

De altă parte, timp de aproape 7 luni (Septembrie 1944 - Martie 1945) s'a exercitat de către partidul comunist în anarhia care domnea atunci, o presiune continuă asupra satelor incitate la revoltă și confiscări, cu concursul uneori deschis al trupelor rusești, încât, sărăciți și dezorientați (războiul nici măcar nu se terminase), țăranii n'au avut atunci niciun fel de armă împotriva comuniștilor. Ei au căzut în cursă și în multe locuri, conștient sau inconștient, au făcut jocul partidului moscovit. Când s'au trezit țăranii și au văzut primejdia era prea târziu. Pentru cercetătorul de azi, lucrurile apar astfel limpezi : reforma agrară din Martie 1945 explică evoluția de mai târziu a agriculturii în România după șablonul stalinist.

Ce mai aveau de făcut țăranii după împărțirea celor 600.000 de hectare, în clipa în care guvernul comunist și-a smuls masca de pe față anunțându-și intenția de a " socializa agricultura " după exemplul Uni-

UNCLASSIFIED

- 2 -

nii Sovietice ? Ei nu puteau decât să se împotrivescă surd colectivizărilor și jefuirii sistematice, printr'o rezistență suplă care îmbracă felurite forme. Este ceea ce s'a petrecut și se desfășoară încă sub ochii nostri, deși lupta este inegală sub toate raporturile. Căci regimul de la București nu așteaptă decât clipa în care balanța între sectorul socialist și cel privat în agricultură va atârna în favoarea sa. Dacă evenimentele internaționale îi vor da răgazul necesar, acest fenomen se va produce probabil către 1960. În acel moment atingându-se și limita rezistenței țărănești, partidul comunist va fi obligat, întocami ca acum 21 de ani în U.R.S.S., să desființeze printr'un simplu decret resturile proprietății private și să lichideze în mod brutal pe ultimii țărani cu gospodării individuale.

Căci cu toată forța milenară și de atâtea ori verificată a țărânului român, acesta nu mai are azi nicio șansă pentru a rezista cu succes acțiunilor întreprinse de regimul comunist. În lupta împotriva colectivizării țărânii români sunt azi complet dezarmați, iar dacă "socializarea" agriculturii nu s'a făcut în anii din urmă într'un ritm forțat, acest lucru se datorește numai situației internaționale, care a obligat toate guvernele comuniste să fie prudente cu țărânii.

O examinare succintă a situației agriculturii în România la începutul anului 1945, va ilustra - sper - ideile exprimate mai sus.

Azi, avem prea puțină literatură la îndemână asupra situației agricole din România în ajunul reformei agrare. Din fericire însă, există documentul cel mai important : memoriul Comitetului Uniunii Centrale a Sindicatelor Agricole, trimis comisiei special înființate pentru studierea reformei agrare. Căci această ~~problemă~~ ^(X) ~~problemă~~ /eșise de mult în stradă: mai toate partidele politice existente pe atunci o înscriseseră, demago-

(X) PROBLEMA AGRARA IN ROMANIA, contribuțiuni la rezolvarea ei - București - Imprimeriile "Independența", 1945, 104 pagini.

UNCLASSIFIED - 3 -

gic de altminteri, în programul lor de guvernare.

Memoriul acesta atrăgea atenția comisiei asupra faptului că de " soluția problemei agrare depinde existența țării ", căci soluția care se va da problemei agrare nu interesează numai pe proprietarii ce ar putea fi expropiați ci și pe țărani împroprietăriți." Problema agrară e o problemă a țării întregi și trebuie privită științific, iar nu politic "- spunea membrul. Se arăta deasemeni că împărțirea pământului în România, în ultimii 50 de ani, în loturi minuscule și neeconomice (rezultat al însușirii fără niciun temei a Codului Civil francez de la a doua jumătate a veacului al XIX-lea încoace), sporul mare al populației rurale, o densitate din ce în ce mai accentuată a populației agricole pe kilometrul de teren cultivabil, a dus la un șomaj camuflat la sate, " un prea mare număr de locuitori neputând să-și valorifice toată munca lor disponibilă" (op. cit. pp. 5-8).

Țăranul român o ducea greu și în sărăcie de multă vreme ; acest lucru s'a știut și a fost dezbătut adesea, dar în plină ridicare a industriei românești (perioada 1932- 1940), toate guvernele au aprobat în mod tacit sacrificiul lui, pentru a avea în sfârșit o industrie proprie. Au venit apoi anii de încordare internațională, anii războiului când România cu numai jumătate din teritoriul său, a trebuit să suporte o campanie uriașă în Uniunea Sovietică. Sărăcirea tot mai accentuată a țărănimii s'a petrecut în acești ani fără ca nimeni să se mai poată îngriji de ea, fără ca nimeni chiar să o mai aibe în vedere. Se poate spune astfel că la sfârșitul războiului, țăranul român avea un standard de viață din cele mai joase în lume, nefiind depășit în mizerie decât de locuitorii țărilor cu foamete endemică.

Autorii memoriului care rezumă această dramă a țărănimii românești, stăruiesc și subliniază mereu : "... Cauza problemei sociale agrare

este defectuoasa repartitie a proprietății rurale : prea mulți proprietari de loturi prea mici (peste 80%). Aceste loturi fiind neeconomice și neagricole, nu pot asigura traiul independent al familiei țărănești" (ibidem p. 10)

În sfârșit, ciuntirile teritoriale pe care România a fost obligată să le consimtă pentru că a participat la războiul împotriva U.R.S.S. au redus considerabil și teritoriul agricol al țării : abia 9.210.570 hectare (fără păduri) față de cele peste 18.000.000 de hectare dinainte de război. Aceste 9.210.570 de hectare cuprind însă livezile, viile, pășunile și fânețele, în așa fel încât, terenul arabil pe care se pot cultiva cerealele de bază scade sub 8.000.000 de hectare. Țărănime multă pe pământ puțin, aceasta era realitatea crudă a satelor la sfârșitul celui de-al doilea război mondial.

În memoriul Uniunii Sindicatelor Agricole se arăta deasemeni că de la trecuta expropriere ^{din 1920-1921} unde fuseseră împărțite peste 6.000.000 de hectare totuși) rămăseseră nesatisfăcuți 612.000 capi de familie și că pentru a mulțumi în 1945 pe toată lumea (fără ca prin aceasta producția agricolă să crească) ar fi fost nevoie de circa 5.440.000 hectare. Cu disponibilitățile de atunci ale proprietăților ce puteau fi expropriate, s'ar fi realizat pur și simplu o egalizare în mizerie, " nu numai a elăsei rurale, dar a țării întregi. România s'ar fi aflat astfel în situația Chinei, o țară bogată cu populație săracă" (ibidem p. 16).

Exproprierea proiectată ~~în 1945~~ - susțineau așadar Sindicatele Agricole - nu constituie o soluție a problemei agrare. Dimpotrivă, ea nu va face decât să accentueze starea de sărăcie extremă a păturei țărănești (^{peste} ~~aproximativ~~ 80% din totalul populației în 1945). Cifre concludente stăteau de altminteri de mult la dispoziția oricui. Din cele 13.271 gospodării cercetate în 1938 de către echipele regale studentești, 40% erau să-

UNCLASSIFIED

- 5 -

race având de la 0 la 2 hectare, 43 % trăiau la limită cu cele 2-7 hectare cât posedau și numai 17% - cele care aveau peste 7 hectare - puteau cunoaște un belșug relativ în anii cu recoltă bună. Din gospodăriile cercetate, numai 50% aveau plug și numai 20% o pereche de vite de muncă. Munca cu brațele se efectua așadar pe o scară întinsă în România, după cum ea continuă să dăinuiască și azi, cu toată producția locală de tractoare și mașini agricole, cu toate importurile ~~de mașini~~ de mașini, în mare parte impuse de Uniunea Sovietică.

De ce ajunsese țărănimea română la această mizerie ? În primul rând pentru că din pricina micii proprietăți, producția la hectar nu mai putea crește. Între 1921 și 1934 se obțineau numai 891 kg. grâu în medie la hectar, 838 kg. orz și abia 1.045 kg. de porumb (hrana de bază a țăranului și a animalelor). Producția pe cap de locuitor între 1933 și 1937 se ridica abia la 155 kg. de grâu și 257 kg. de porumb. Această producție mediocră a micii proprietăți, din ce în ce mai fărâmițată de dreptul succesoral, abia putea să acopere în cursul anilor nevoile proprii ale familiei țărănești. Țăranii nu aveau și nici nu-și puteau cumpăra inventar viu și mort. În sfârșit, populația satelor creștea neîncetat, România aflându-se în fruntea țărilor cu mare natalitate. În al doilea rând, este responsabilă de această mizerie, politica dusă de tânărul stat român pentru a avea o industrie grea, producătoare de mașini. Această industrie s'a realizat în dauna țăranimii de-a lungul a peste 20 de ani. Ea continuă și azi sub regimul comunist, când sarcinile cerute țăranimii întrec orice limită. Ce s'a petrecut atunci și ce se petrece și azi ? Pentru a obține mașinile necesare creșterii de fabrici și întreprinderi, guvernele României au fost obligate să exporte în cantități mari mărfurile cele mai cerute : cerealele și petrolul. Petrolul își avea prețul fixat pe piața mondială, în schimb prețul cerealelor

UNCLASSIFIED

- 6 -

cunoștea fluctuații mai mari. La ele se adaugă sacrificiul pe care toate guvernele l-au impus țărănimii române: vinderea la un preț foarte scăzut a produselor agricole principale, pentru ca statul să poată realiza beneficii importante din diferența astfel obținută la vinderea pe piața internațională. Așa s'au putut ridica fabrici și uzine, așa s'au făcut clădiri de utilitate publică, drumuri etc., într'un interval extrem de scurt. Astfel s'a clădit România modernă : din jerfa țăranului, care producea puțin și care era plătit prost. Realitatea aceasta dureroasă este continuată azi în modul cel mai sălbatec de regimul comunist, inspirat de pilda Uniunii Sovietice care a aplicat acest sistem al sărăcirii țărănești timp de 25 de ani fără nicio cruțare. Al treilea factor care a contribuit la sărăcirea progresivă a țăranului român a fost o fiscalitate excesivă, pe care regimul actual a transformat-o într'o jefuire sistematică. Voi avea prilejul să revin asupra ei.

Iată dar cauzele care au dus la distrugerea rezistenței materiale a satelor. În preajma reformei din 1945 toate aceste lucruri erau perfect cunoscute, încât părerea Sindicatelor Agricole a fost categorică : " Suntem la limită, nu se mai pot încerca reforme cari duc la o nouă scădere a producției. O astfel de reformă ar fi antisocială" (ibidem, p. 65).

Cu toate acestea " reforma " impusă de partidul comunist s'a făcut în condițiile arhicunoscute, despre care s'a scris atât în streinătate de atunci încolo. Nu e cazul cred să mai stărui. Tot ce pot să adaug este că ea s'a făcut și executat după planurile Moscovei, în așa fel încât să adoarmă - pentru puțin vreme firește - vigilența țăranului român. De ce ? Pentru că partidul moscovit avea nevoie de un timp limitat, în care vechea orânduire liberală trebuia pusă la pământ în mod violent pentru a impresiona muncitorimea și funcționarii, ostili ideilor comuniste. În acest interval țăranii trebuiau ținuți într'o continuă

- 7 -

agitare, în care ideea împărțirii de noi pământuri constituia elementul de bază. Este ceea ce s'a întâmplat între 1945 și 1948. La această dată regimul comunist izbutise din punct de vedere politic să-și lichideze toți adversarii. Acum avea timpul să treacă la înfăptuirea măsurilor dictate de programul comunist, pe care Uniunea Sovietică l-a aplicat - cu prea puține modificări și adaptări - în toate țările controlate de trupele sale.

Acestate sunt așadar preliminarile situației actuale a agriculturii în România. Din ele rezultă în mod limpede ceea ce spuneam la începutul acestui capitol : în perioada pe care o străbatem și în lupta inegală care s'a angajat între țărănimea română și regimul comunist, ^{deci} cea dintâi nu are azi nicio armă pentru a înfrunța pe dușman. Si/nici cea mai mică șansă de a se menține ca o forță economică liberă. Dacă nu vor interveni alte forțe care să spargă încercuirea în care se află azi țărănimea română, în câțiva ani, cea mai mare parte va capitula, iar restul va fi lichidat fără milă.

.....

UNCLASSIFIED

P A R T E A I-a

STATICA AGRICULTURII IN R. P. R.

=====

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIEDCAPITOLUL I.

25X1

Probleme preliminare colectivizării. Teoria centrelor naturale de rezistență țărănească. Noua configurație administrativă a României.

Când au pornit la aplicarea planului de colectivizare a agriculturii - punct de program pe care partidul comunist nu s'a ascuns să-l afirme încă de la primul congres din 1944 - comuniștii știau că aveau de înfruntat un lucru greu de înfrânt : civilizația de tip rural a României. Nu se poate spune că teoreticienii partidului n'au cunoscut această problemă. Tot ce se poate afirma, azi, după 7 ani de experiență și un plan oincinal este că ei n'au stăpânit-o în întregime. Forțați poate și de exigențele imediate ale Moscovei, care avea programată încă din 1948 o anumită producție de cereale în România, partidul și guvernul de la București au adoptat încă de la început ceea ce eu numesc soluția facilității. Ea trebuia să-i ducă la impasul relativ în care se află azi colectivizarea agriculturii, impas recunoscut în mod formal în raportul politic al Comitetului Central citit de Gh.Gheorghiu-Dej în cadrul recentului congres .

Care sunt obiectivele pe care le urmărește colectivizarea pământurilor agricole în România ? În primul rând unul politic : distrugerea formelor vechi ale vieții sătești, pornind de la baza lor : proprietatea individuală țărănească. În al doilea rând, un obiectiv economic : ridicarea producției la hectar a principalelor culturi de cereale și controlul absolut al desfășurării întregii campanii agricole. Să vedem acum de ce fel de arme s'au folosit comuniștii pentru atingerea acestor obiective vitale pentru soarte regimului actual din România.

rurale din România. Suntem ajutați, în această privință, de bogata experiență a fostului Institut de Sociologie și a echipelor monografice, în cadrul cărora a participat și autorul acestui studiu la cercetări pe teren, îndeosebi în județul Argeș.

Cu toate ciuntirile teritoriale, România se prezintă și azi în fața U.R.S.S. ca un bloc greu de înghițit. Explicația principală trebuie căutată în densitatea satelor, care constituiesc astfel - după părerea mea - centrele naturale de rezistență ale poporului român. Această teorie poate fi rezumată în chipul următor : regiunile cu sate numeroase au mai multe șanse să reziste un timp mai îndelungat oricăror schimbări impuse de autoritatea statală, iar în cazul de față colectivizării forțate. Sunt însă, firește, și alte elemente care completează această explicație majoră. Le voi preciza la timp. Mai mult decât atât, paralel cu creșterea orașelor în România la sfârșitul veacului al XIX-lea și începutul veacului XX (ca urmare a industrializării rapide și a ~~creșterii~~ ^{înmulțirii} numărului funcționarilor), se poate observa și un fenomen invers, tot atât de spectacular, care dovedește că baza civilizației românești este menită să rămâie încă multă vreme satul, indiferent de schimbările ce se vor petrece în interiorul lui. Este vorba de menținerea extraordinară a unei centuri rurale în jurul marilor orașe, Bucureștiul ne făcând nici el excepție de la această regulă. Sub regimul actual, se poate afirma chiar că această centură rurală - datorită unui instinct ~~g~~ istoric greu de precizat - în loc să slăbească sub presiunea unei industrializări și mai artificiale ca cea din trecut, se întărește pe fiecare an.

Ce-au făcut comuniștii ? În primul rând au desființat vechea împărțire milenară a României pe județe. Au contopit apoi o serie de foste județe în 18 regiuni, iar pe acestea le-au împărțit după sistemul rusesc

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

în 183 de raioane (+). Regiunile au fost alese în așa fel, încât să ușureze delimitarea marilor regiuni agricole de cele cu economie mixtă - este ceea ce eu numesc soluția facilității - iar raioanele urmează, cu oarecare modificări, fostele plase, subîmpărțiri administrative ale vechilor județe. S'a crezut astfel că împărțirea teritoriului pe specializarea muncilor, va facilita șansele colectivizării generale. După cum se va vedea îndată, calculele au fost făcute în grabă. Dealtminteri teoria marxistă, în varianta ei leninistă, împiedică să se vadă dezvoltarea unei ~~unități~~ unități sociale altfel decât pe bază exclusiv economică. Or, în cazul precis al satului românesc, această teorie nu corespunde realității, satul românesc fiind o unitate organică, în care economicul este numai unul din elementele dinamice care explică evoluția lui, dar nu este în niciun caz singurul.

Să privim cu atenție ~~pe~~ harta întocmită de noi sub numele Harta A. X. și să comparăm cifrele care ne stau la dispoziție. În această hartă se află înscrisă densitatea poporului român, văzută prin prisma numărului satelor. Punctul de vedere vechi al densității populației pe kilometrul pătrat a fost complet părăsit, deoarece el nu ne poate oferi decât o imagine artificială a realității rurale. Ce observăm cu acest prilej ?

- Regiunea Craiova, unde avem de-aface cu un teritoriu populat, partea cea mai slabă o reprezintă sudul. ~~Dintru~~ În urma examinării fișelor G.A.C. și a întovărășirilor agricole din această regiune : 1.046 G.A.C. și întovărășiri agricole și zootehnice (883 întovărășiri cu 31.119 familii și 163 gospodării agricole colective cu 8.997 membri) și 382 asociații simple cu 8.020 membri, la 28 Decembrie 1955 - se vede că progresul socializării

(+) După "Harta împărțirii administrative a teritoriului R.P.R." - 1952 Către sfârșitul lunii Ianuarie 1956, un Decret al M.A.N. reduce numărul regiunilor la 16, regiunile Bârlad și Arad dispărând. Această nouă împărțire nu modifică însă cu nimic observațiile noastre de mai sus, care se opresc dealtminteri la sfârșitul anului 1955.

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 11 -

agriculturii este mai evident tocmai în fostele județe Dolj (peste 300 sate sau comune) și în special Romanați (peste 200 sate sau comune), în timp ce în județe Mehedinți și Gorj (ambele peste 400 sate sau comune) colectivizarea este superficială.

- Regiunea Pitești, este formată din majoritatea a 2 județe de maximă intensitate (Vâlcea și Argeș având peste 500 sate sau comune), la care se adaugă o mare parte din județul Olt (peste 300 sate sau comune) și o parte din județul Dâmbovița (peste 100 sate sau comune). Aci șansele de a rezista colectivizării erau de la început foarte mari. În'adevăr, la sfârșitul anului 1955, cifrele de care dispunem arată: în toată regiunea se află aproximativ 180 G.A.C., întovărășiri agricole și zootehnice, ceea ce e foarte puțin. Majoritatea gospodăriilor colective și întovărășirilor se află în porțiunile de județe ale regiunii, care au o densitatea sătească slabă.

- La Regiunea București, creată artificial pe o întindere prea mare, în scopul vădit de a controla în cadrul unei singure unități terenurile cele mai fertile din țară, se observă : regiunea este alcătuită din partea sudică a județului Olt (peste 300 sate sau comune), din județul Teleorman (peste 200 comune) o mică parte din județul Argeș (peste 500 sate sau comune), o mică parte din județul Dâmbovița (peste 100 sate sau comune), județul Vlașca (peste 200 sate sau comune), județul Ilfov (colorat de noi în albastru din pricina caracterului său special. Este județul în care se află Capitala țării, care, cu cei aproape 1.300.000 de locuitori, ar fi trebuit să constituie o presiune formidabilă pentru colectivizare ; pe de altă parte însă, județul Ilfov este din punct de vedere rural un județ dens - peste 400 sate sau comune - așa că progresele colectivizării în cadrul său strict, sunt extrem de modeste.) Regiunea București mai cuprinde în sfârșit, cea mai mare parte a județului Ialomița (peste 100 sate sau comune). Dacă examinăm cifrele publicate (186 G.A.C. și 462 întovărășiri la

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

24 Noembrie 1955) se observă acelaș fenomen, care confirmă odată mai mult teoria mea : numărul G.A.C. și întovărășirilor este preponderent, față de ansamblul regiunii, în județele cu densitate rurală slabă sau mijlocie : Ialomița, Dâmbovița, Teleorman și Vlașca.

- În Regiunea Ploești, constituită din : o parte a județului Dâmbovița (peste 100 sate sau comune), cea mai mare parte a județului Prahova (peste 400 sate sau comune), cea mai mare parte a județului Buzău (județ cu densitatea maximă), o mică parte a județului Ialomița (peste 100 sate sau comune) și o parte a județului Râmnicul Sărat (peste 200 sate sau comune) constatăm : rolul centrului industrial și petrolifer Ploești în desfășurarea colectivizării este insignifiant. Gospodăriile agricole și întovărășirile sunt mai numeroase în județe cu densitate slabă. Cifrele publicate : 76 G.A.C. și 286 întovărășiri (la 11 Noembrie 1955), arată că regiunea se numără printre cele mai rezistente. Pentru a înțelege bine situația în această parte a țării, trebuie să ținem seama însă de un element nou, care vine să completeze explicația generală a densității, anume : în rezistența lui instinctivă față de schimbările impuse de autoritatea statului, țăranul român de la munte este infinit mai avantajat decât cel de la șes. Satele de munte constituiesc unități sociale mai perfecte și mai bine încheiate, într'o economie multă vreme autarhică, decât cele de la șes sau din regiunea colinară, expuse mai ușor contactelor și deci mai puțin refractare oricăror schimbări. Regiunea Ploești având ca punct de rezistență județul Prahova (județ de munte, cu mare densitate) a putut să se împotrivească până în prezent cu succes colectivizării.

2 - Regiunea Constanța, constituită din : o parte a județului Ialomița, o parte a județului Tulcea și întreg județul Constanța, plus mici fâșii din fostele județe Durostor și Caliacra - aflate azi la Bulgari - se prezintă ca o regiune uniformă, unde densitatea rurală este relativ slabă (peste

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 13 -

100 sate ~~sate~~ sau comune fiecare). Este una din regiunile cele mai atinse de colectivizare : 23 G.A.S. cu o suprafață de 190.247 hectare (peste 22 la sută din terenul agricol al regiunii), 271 G.A.C. și 129 întovărășiri agricole, cuprinzând 37,9% din suprafața arabilă a regiunii, la 25 Decembrie 1955. Este singura regiune de altminteri unde sectorul individual se află în minoritate.

- Regiunea Galați cuprinde : cea mai mare parte a județului Tulcea (peste 100 sate sau comune), cea mai mare parte a județului Brăila (peste 100 sate sau comune), o parte din județul Râmnicu Sărat (peste 200 sate sau comune), mici fâșii din județele Putna și Tecuci (peste 200 sate sau comune) și aproape întreg județul Covurlui (sub 100 sate sau comune). Este o regiune expusă, în care sectorul socialist a atins 31 % din suprafața arabilă, adică : 173 G.A.C. și 285 întovărășiri agricole (cu 35.278 familii și o suprafață de 121.853 hectare) la 27 Decembrie 1955.

- Regiunea Bârlad (care dispare prin ultima împărțire administrativă) are o densitate rurală uniformă, deoarece este alcătuită din : o fâșie a județului Râmnicu Sărat, cea mai mare parte a județului Putna, majoritatea județului Tecuci, cea mai mare parte a județului Tutova (toate având peste 200 sate sau comune. Este o regiune în care colectivizarea a făcut progrese relativ medii (ceea ce explică în parte desființarea ei), dacă ar fi să ne luăm după cifrele publicate chiar de comuniști : peste 300 de GAC și întovărășiri (acestea din urmă erau în număr de 234 la 20 Decembrie 1955). Gospodăriile colective și întovărășirile agricole se împart de asemenea destul de uniform pe toată întinderea regiunii, afară de o parte a județului Putna (ținutul Vrancei), regiune de munte, care rezistă încă foarte bine asalturilor colectivizării.

- În Regiunea Bacău situația este alta. Regiunea este alcătuită mai ales din județe de munte : majoritatea județului Bacău (peste 400 sate sau comune), majoritatea județului Neamț (peste 200 sate sau comune), o mică

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

fâșie din județul Roman (peste 200 sate sau comune). Având în centru un județ cu densitate rurală mare, Bacăul, iar toate celelalte fiind județe de munte, această regiune este una din cele mai puțin colectivizate. Dealtminteri, cifrele oficiale arată acest lucru în modul cel mai limpede : 148 G.A.C. și întovărășiri agricole (totalizând abia 10.345 hectare) la 17 Decembrie 1955.

- În Regiunea Iași, avem de-aface cu județe diferite : județul Fălciu, care intră aproape în totalitatea sa în această regiune are o densitate rurală de peste 100 sate sau comune, o fâșie din județul Tutova, întreg județul Vaslui și cea mai mare parte a județului Roman (peste 200 sate sau comune), județul Iași (peste 300 sate sau comune), un sfert din județul Baia (peste 100 sate sau comune) și o fâșie îngustă din județul Botoșani (peste 200 sate sau comune). Cifrele publicate ne arată că în regiunea Iași există : aproximativ 500 de G.A.C. și întovărășiri (241 de întovărășiri cu peste 10.200 de familii și aproape 14.000 hectare) la 19 Noembrie 1955. Din analiza lor rezultă că sunt amenințate îndeosebi județele Fălciu și Baia, apoi județul Vaslui (raionul Negrești avea 18 G.A.C. la 4 Decembrie 1955).

- Regiunea Suceava se aseamănă oarecum cu regiunea Bacău. E alcătuită din: o fâșie a județului Rădăuți (restul se află în R.S.S. Ucraina după cel de-al II-lea război mondial) cu o densitate de 100 sate sau comune, cea mai mare parte a județului Baia (peste 100 sate sau comune), județul Dorohoi (fără regiunea Mierța, răpită de Ruși după 1944) cu peste 200 sate sau comune și cea mai mare parte a județului Botoșani (peste 200 sate sau comune) și județul Câmpulung (sub 100 sate sau comune). La 21 Decembrie 1955 existau 307 G.A.C. ^{și întovărășiri}; colectivizarea regiunii este relativ mediocră, mare parte din regiune fiind alcătuită din județe de munte. Gospodăriile agricole colective și întovărășirile sunt destul de numeroase în județele Dorohoi și Botoșani unde, deși densitatea rurală e mai mare comparativ cu

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 15 -

25X1

celelate județe din regiune, satele se află într-o regiune colinară și sunt prin aceasta mai expuse infiltrărilor.

- Regiunea Autonomă Maghiară, este constituită din : o fâșie îngustă a județului Năsăud (peste 100 sate sau comune), județul Mureș aproape în întregime (peste 200 sate sau comune), câteva fâșii din județul Târnava Mică (peste 100 sate sau comune), județul Odorhei (peste 100 sate sau comune), județul Ciuc (sub 100 sate sau comune), cea mai mare parte a județului Trei Scaune (peste 100 sate sau comune). Regiunea autonomă maghiară corespunde în general ținuturilor secuești și are o densitate rurală relativ uniformă. La 26 Decembrie 1955 se aflau în această regiune 246 G.A.C. și întovărășiri; colectivizarea n'a făcut așadar progrese însemnate, satele apărându-se în special prin poziția lor de munte. Rămâne dezavantajat județul Mureș.

- Regiunea Stalin cuprinde : județele Brașov și Făgăraș (sub 100 sate sau comune), cea mai mare parte a județului Sibiu (sub 100 sate sau comune), fâșii minuscule din județul Trei Scaune (peste 100 sate sau comune), majoritatea județului Târnava Mare și mare parte din județul Târnava Mică (peste 100 sate sau comune fiecare), o mică fâșie din județul Alba (peste 100 sate sau comune). Cifrele oficiale erau la 17 Decembrie 1955 următoarele : 264 G.A.C. și întovărășiri, precum și 84 asociații simple de producție. Numărul total al familiilor intrate în G.A.C. era deasemeni de 15.639. Este o situație similară cu aceea ~~deja~~ întâlnită în regiunea autonomă maghiară, cu deosebirea că unitățile agricole socialiste sunt mai numeroase în partea colinară (județele Târnava Mare și Târnava Mică).

- Regiunea Hunedoara este alcătuită din : o mică fâșie din județul Sibiu (sub 100 sate sau comune), majoritatea județului Alba (peste 100 sate sau comune), județul Hunedoara (peste 500 sate sau comune - județ cu densitate maximă), o mică fâșie din județul Severin (peste 200 sate sau comune). Cifrele publicate arată că existau în toată regiunea aproximativ

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 10 - ~~SECRET~~

25X1

250 G.A.C. și întovărășiri agricole, precum și 86 întovărășiri zootehnice la începutul lunii Decembrie 1955. În regiunea Hunedoara colectivizarea a pătruns foarte puțin, atât din pricina densității rurale a județului Hunedoara care constituie centrul său de rezistență, cât și din pricina caracterului în general muntos al celorlalte județe componente.

- Regiunea Cluj cuprinde : o fâșie îngustă din județul Alba (peste 100 sate sau comune), o alta și mai mică din județul Târnava Mare (peste 100 sate sau comune), o mică fâșie din județul Mureș (peste 200 sate sau comune), județul Turda (peste 100 sate sau comune), majoritatea județului Năsăud (peste 100 sate sau comune), județul Cluj (peste 200 sate sau comune), majoritatea județului Someș (peste 200 sate sau comune), jumătate din județul Sălaj (peste 200 sate sau comune). Densitatea rurală a regiunii este astfel destul de uniformă. Din consultarea fișelor noastre rezultă că se aflau aici cam 400 G.A.C. și întovărășiri (acestea din urmă în număr de 250 la 23 Decembrie 1955). Oricât s'ar părea, regiunea este serios amenințată, în special în județele în care satele nu au protecția munților.

- Regiunea Baia Mare este formată din : mici fâșii din județul Năsăud (peste 100 sate sau comune), județul Maramureș (sub 100 sate sau comune), aproximativ un sfert din județul Someș (peste 200 sate sau comune), județul Satu Mare (peste 200 sate sau comune), jumătate din județul Sălaj (peste 200 sate sau comune). În linii generale este cam aceeași situație ca în regiunea Cluj, dar colectivizarea e aici cu mult mai redusă : aproximativ 230 G.A.C. și întovărășiri la sfârșitul anului 1955.

- Regiunea Oradea are o densitate rurală perfect uniformă, fiind alcătuită din : câteva fâșii din județul Sălaj, majoritatea județului Bihor și din Ianuarie 1956 cu mare parte din județul Arad (toate peste 200 sate sau comune). Cifrele deduse de noi, după studierea fișelor, arată aproximativ 280 G.A.C. și întovărășiri la sfârșitul anului 1955. Regiunea Oradea este

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

deseori citată de ziarele și publicațiile comuniste ca fiind refractară socializării agriculturii (în 1954 nici 5 % din suprafața arabilă nu era ocupată de G.A.C. și întovărășiri, iar în cursul anului 1955, progresele colectivizării au fost foarte mediocre, după însăși mărturisirile primului secretar al comitetului regional P.M.R.). Explicația rezistenței țăranilor nu o dă numai relativa vecinătate a satelor de munți (județele regiunii au o densitate rurală mijlocie), ci și un alt factor care trebuie amintit acum: bună starea gospodăriilor țărănești, precum și o tradiție istorică a Biho-renilor (județul Bihor fiind centrul acestei regiuni), care au constituit dintotdeauna unul din punctele cele mai importante ale împotrivirii româneș-ti, pe vremea când Transilvania aparținea imperiului habsburgic. Acelaș element istoric joacă de altminteri într'o proporție și mai mare poate, în județul Hunedoara.

- Regiunea Arad (care a dispărut și ea la ultima împărțire administrativă a teritoriului) prezintă aceleaș caractere ca regiunea Oradea. Cifrele oficiale publicate ne rată : 249 G.A.C. și întovărășiri la începutul lunii Decembrie 1955.

- Regiunea Timișoara cuprinde : județul Timiș-Torontal(peste 200 sate sau comune), județul ^{Canas} ~~Smarg~~ (peste 100 sate sau comune), cea mai mare parte a județului Severin (peste 200 sate sau comune). Cifrele oficială arată: 275 G.A.C. și întovărășiri (acestea din urmă atingând numărul de 170 la sfârșitul anului 1955). E o regiune care a rezistat până în prezent cu succes. Proporția de numai 12 % din teritoriul arabil ocupată de sectorul socialist, arată că unul din cele mai bogate ținuturi agricole din România a scăpat până în prezent controlului absolut, pe care regimul vrea să-l exercite și aici. Se observă astfel că socializarea pământurilor a fost împiedecată în special de : a) în partea estică de vecinătatea munților b)relativa bogăție a gospodăriilor bănățene c) populația românească majoritară s'a ferit până în prezent să pactizeze cu regimul, spre deosebire

de celelalte minorități. Deasemeni, atracția marelui centru industrial de la Timișoara n'a jucat niciun rol în grăbirea colectivizării.

Regimul a căutat, mai ales în ultimii ani, să înfrângă pe altă cale greutățile evidente pe care le-am întâmpinat din pricina caracterului net rural al realității românești. Pentru aceasta el s'a folosit odată mai mult de o serie de măsuri administrative, în fața cărora țăranul român, ținut veacuri de-arândul în robie, se pleacă mai ușor. Aceste măsuri vor fi expuse însă în capitolul următor.

.....

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

CAPITOLUL II.

25X1

Probleme preliminare colectivizării (II). Organizarea teritoriului agricol. Arma eficace a comasării în slujba socializării agriculturii.

Arma principală de care se folosesc comuniștii pentru a ~~găbi~~ colectivizarea agriculturii este organizarea funciară. O recunosc chiar ei, fără mare greutate. "Măsurile de organizare funciară aplicate în țara noastră - cetim într'un studiu recent (+) - au ca scop să asigure victoria socialismului la sate". Această nouă organizare funciară este legiferată în așa fel încât nu lasă încă de pe acum nicio îndoială asupra rezultatului final : acolo unde convingerea s'a dovedit a fi ineficace, intervine legea comunistă, pentru a modifica realitatea satului. O direcție specială există în Ministerul Agriculturii și Silviculturii - anume Direcția Organizării Teritoriului și Introducerii Asolamentelor. Este vechea Direcție a Cadastrului din acelaș minister, transformată în 1952. Ea este aceea care supraveghează tehnic desfășurarea unor operații de vaste proporții. Cum se procedează ?

Comuniștii recunosc deasemeni că în condițiile unei economii planificate ca a lor, organizarea funciară nu poate fi limitată la cadrul restrâns al unei G.A.C. sau G.A.S. (adică măsurarea și repartizarea suprafețelor de teren, amplasarea soarel în asolamente sau a rețelei de perdele forestiere pentru protecția câmpurilor) ; ea cuprinde deci un complex de măsuri, precum: desțeleniri, plantarea terenurilor de coastă, repartizarea suprafețelor cu destinație specială, repartizarea suprafețe-

(+) A. ROMANOVICI: "Insemnătatea sistematizării și organizării teritoriului agricol pentru ridicarea producției agricole în R.P.R." - în revista "PROBLEME ECONOMICE" Nr. 7 -1955

UNCLASSIFIED

lor de teren necesare întreprinderilor industriale și construcțiilor hidro-
drotehnice, etc. Prin ea se modifică treptat proporțiile diferitelor ca-
tegorii de folosință agricolă, măsurile de organizare funciară depășind
astfel sectorul producției agricole. Se mai invocă deasemeni pentru ^{apli-}~~ca~~
carea noilor măsuri de sistematizare și organizare a teritoriului agricol
, argumentul că acestea ar constitui o condiție esențială^{moderne}, în vederea in-
troducerii și folosirii tehnicii ~~avanzate~~ în agricultură. În realita-
te însă, așa cum se va vedea îndată, argumentul este numai un pretext
pentru organizarea unor exproprieri camuflate și schimburi abuzive de te-
renuri, al cărui scop unic este distrugerea economiei țărănești libere.

Să nu se creadă însă că măsurile de sistematizare și organiza-
re a teritoriului agricol ar fi astfel suficiente. Pentru a nimici orice
posibilitate de a ocoli noile măsuri, " pentru consolidarea și continua
dezvoltare a sectorului socialist în agricultură", se interzice arenda,
vânzarea-cumpărarea de pământ și se acordă o serie de înlesniri G.A.C.,
întovărășirilor și asociațiilor simple de producție, tocmai pentru a amă-
gi țărănimea liberă. Din ce pricină se tem atât de mult comuniștii ?
Temerea are la bază o realitate obiectivă : cea mai mare parte a pămân-
tului arabil nu este proprietate de stat sau colectivizată, ci se găsește
încă în proprietatea privată a țăranilor. Exprimată în cifre, această
realitate se prezintă la sfârșitul anului 1955 astfel : sectorul de
stat înglobează 13,7% din totalul arabil, G.A.C. doar 8,3%, întovărăși-
rile agricole numai 4,1%, asociațiile simple 0,4%, iar gospodăriile agri-
cole individuale 73,5% (+). Toată politica de transformare a agricultu-
rii depinde azi - în fața ultimă²⁾ rezistenței țărănești - de aplicarea
rapidă a măsurilor luate în cadrul noii sistematizări și organizări a
teritoriului.

(+) v. "Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la Congresul al II-lea
al partidului"- Publicat de "AGRICULTURA NOUA" 27 Decembrie 1955

UNCLASSIFIED

- 21 -

Prima măsură de organizare funciară este comasarea suprafețelor de teren. Această comasare s'a făcut, firește, în mod disproporționat față de numărul G.A.C. și întovărășirilor existente. Din tabloul de mai jos se poate desprinde limpede acest lucru.

DINAMICA COLECTIVIZARII AGRICULTURII IN R.P.R.
=====

în perioada 1949-1954 (+)

A N I I	G. A. C.		INTOVARASIRI
	număr	suprafața comasată în ha.	n u m ă r
1948	-	-	-
1949	56	14.693	-
1950	1.027	277.356	-
1951	1.075	300.006	•
1952	1.795	735.567	1.834
1953	1.995	832.117	2.024
1954	2.070	881.081	2.898

Operațiile de comasare se bazează pe prevederile Statului-model al G.A.C. și pe directivele cuprinse în hotărârile partidului și guvernului. Se înțelege de la sine că atât Statutul-model cât și prevederile amintite sunt întocmite de comuniști și că ele se aplică fără asentimentul marei majorități a țăranilor, victimele comasării.

(+) cf. A.ROMANOVICI: "Insemnătatea sistematizării și organizării teritoriului agricol", op. cit - passim.

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

Din punct de vedere tehnic, operațiile de comasare constau din : a) identificarea loturilor de teren ce urmează a fi comasate b) măsurători expeditiv în vederea alcătuirii proiectului de comasare. Că aceste " măsurători expeditiv " și comasări sunt abuzive, se vede în primul rând din cifrele pe care chiar comuniștii le publică. S'au comasat astfel 881.081 hectare ce aparțin G.A.C., un număr neprecizat pentru cele 2.898 întovărășiri, s'au comasat deasemeni perimetrele agricole ale întovărășirilor proiectate dar neînființate încă și peste 1.000.000 hectare aparținând fermelor de stat. " Operațiile de comasare în perioada anilor 1949-1954 s'au desfășurat pe o suprafață de peste 4 milioane de hectare "(+) Abuzul administrației comuniste reiese limpede : dintr'o suprafață agricolă care atinge abia 8 milioane hectare, s'au comasat mai mult de jumătate deși la acea dată (sfârșitul anului 1954) abia 16% din teritoriul agricol al țării era cuprins în sectorul socialist, după însăși declarațiile primului ministru de atunci (++)).

Se înțelege fără nicio greutate că în asemenea împrejurări se asigură fără niciun risc, ceea ce comuniștii numesc " consolidarea și dezvoltarea sectorului socialist în agricultură". Cei mai loviți de aceste măsuri discriminatorii sunt firește "chiaburii" (țărani cu peste 10 hectare), deoarece pământurile lor aflate pe teritoriul trecut în plan este comasat în mod obligatoriu, dându-i-se celui lezat în urma acestei operații, suprafețe corespunzătoare, dar nefertile, " în altă parte " a satului. Cu alte cuvinte, i se ia țăranului mai înstărit pământul - care se afla în proprietatea familiei sale uneori de veacuri - și i se dă un teren "corespunzător" ca dimensiuni, situat pe râpe sau pe locuri neproductive.

(+) : v. A.ROMANOVICI: op. cit. passim

(++) : v. Discursul lui Gh.Gheorghiu-Dej la 23 August 1954

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 23

25X1

Ajungem astfel să pricepem graba cu care comuniștii umblă să găsească în fiecare comună sau sat oameni nemulțumiți, având petece de pământ în câte două sau trei locuri, gata să intre în colective sau întovărășiri pentru a căpăta în schimbul terenurilor lor slab productive, iluzia că li s'a dat lor personal pământurile mai rodnice ale țăranilor chia-buri. Căci, după cum am văzut, e suficient ca întovărășirea sau G.A.C. să fie numai " proiectată ", că se și trece la comasarea terenurilor. O adevărată revoluție se produce astfel în viața unui sat, de unde sunt îndepărtați din producția activă țăranii cei mai destoinici. Că asemenea procedee au trebuit să dea naștere la tulburări grave, o aflăm din însăși mărturisirile oficiale. Nemulțumirea țăranilor are ca punct central, firește, schimburile de teren efectuate. Pentru a " înlătura " aceste " greșeli ", o Hotărâre a C.C. al P.M.R. din 18 Septembrie 1951, însărcinează comitetele regionale și raionale de partid, precum și alte organe de stat (ingineri și tehnicieni agricoli, sfaturi populare, etc.) de a analiza și rezolva cererile " justificate " ale țăranilor , referitoare la schimbarea loturilor lor agricole, care au intrat în perimetrul câmpurilor comasate pentru G.A.C. Multă vreme nu s'a precizat dacă aceste cereri, atât de justificate , au fost rezolvate și în ce fel. De curând însă, avem și în această privință știri edificatoare : vorbind despre rămânerea în urmă a regiunii Timișoara în ceea ce privește colectivizarea, raportul de activitate al C.C. al P.M.R. adaugă : "...Pe lângă unele cauze obiective, această stare de lucruri se datorește și unor greșeli săvârșite de organele regionale la comasarea pământului în vederea constituirii de întovărășiri agricole și gospodării agricole. Comitetele executive ale sfaturilor populare nu și-au respectat întotdeauna obligația de a da în schimb țăranului muncitor individual pământ corespunzător terenului ce i-a aparținut, și mai ales au făcut prea dese schimburi de terenuri. Numeroase terenuri

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4 1, Cărpiniș,

Libling ș.a. au fost schimbate de câte 3-4 ori, iar unele de 5-6 ori"(+).

Sistematizarea teritorială, ca măsură de organizare funciară își extinde operațiunile și deci efectele asupra mai multor gospodării agricole, dar ea se extinde și cu prilejul operațiilor de ameliorare agricolă. În acest caz, împotrivirea țăranului apare de la început nulă, statul rezervându-și dreptul să planteze perdele de protecție, să facă irigații, etc. după planurile sale, fără să mai consulte interesul imediat al celui lezat. Se pune numai întrebarea : în ce ~~xxx~~ parte va primi un " teren corespunzător " țăranul căruia i se ia locul pentru a se planta pe el o perdea de salcâmi ? La această întrebare ar fi zadarnic să căutăm vreun răspuns în publicațiile oficiale de la București. Țăranul în chestiune rămâne pur și simplu expropriat.

" Pentru a face studii de sistematizare teritorială - scrie autorul studiului de la care împrumutăm aici cele mai multe date (++) - sunt absolut necesare planurile de măsurătoare cadastrală a teritoriilor comunale, racordate, pentru a putea elabora pe baza lor planuri de ansamblu. În etapa actuală a desfășurării procesului de organizare funciară, acest material documentar lipsește (acest pretext nu stă în picioare, planuri de măsurători cadastrale ale teritoriilor comunale existând de mult : el justifică însă amintitele " măsurători expeditiv " - N.M.). Cum însă operațiile de organizare a teritoriului agricol și introducerea asolamentelor (asolament = ordonare a culturilor în timp și spațiu. Ea este însoțită de sistemul corespunzător de lucrări și îngrășăminte. Introducerea și respectarea asolamentelor este de o obligativitate absolută în G.A.C. potrivit art. 13 din Statutul-model) în G.A.S. și G.A.C. nu pot fi amâ-

(+) v. Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la Congresul al II-lea al partidului - în "Agricultura nouă" 27 Decembrie 1955 -

(++) v. A. ROMANOVICI: *op. cit.* passim

UNCLASSIFIED

nate (altfel colectivizarea forțată și-ar pierde arma cea mai sigură - N.M.), M.A.S. desfășoară în prezent o acțiune largă de organizare a teritoriului și introducerea asolamentelor în întreprinderile socialiste".

S'au constatat însă cazuri când perimetrele teritoriilor comasate nu au corespuns deloc cerințelor unei organizări " raționale " a producției. Acesta constituie un alt pretext major pentru a distruge limitele vechilor proprietăți țărănești : cu alte cuvinte, comasările rezultând din întocmirea unei G.A.C. sau întovărășiri când nu sunt destul de importante pentru a preschimba înfățișarea unui sat (ceea ce se întâmplă în majoritatea cazurilor însă, aproape 70% din G.A.C. având suprafețe sub 30 de hectare, iar peste 80% din întovărășiri ^{an} suprafețe care nu depășesc 15 hectare), se trece la recomasări, la rectificare perimetrelor, la lichidarea întrepătrunderilor, etc. De aci noi abuzuri și nemulțumiri.

Trebuie amintit deasemeni, înainte de a încheia acest capitol, că planurile pentru organizarea teritoriului și introducerea asolamentelor nu se face numai în cadrul M.A.S. - organ mai mult de execuție în statul democrat-popular - ci ele se elaborează pe baza sarcinilor planului de stat, care e călăuzit în primul rând de obiective politice. Pentru a aplica însă pe teren aceste operații complexe, unde învățătura marxist-leninistă nu e de niciun folos, s'au creat în ultima vreme cadre specializate. Există o Facultate de măsurători terestre la Galați, o secție de pedologie-agro-chimie și alta de ameliorațiuni agricole la Institutul " Nicolae Bălcescu " din București. Iată câteva cifre care arată în ce proporții s'au aplicat noile măsuri. În 1952 s'au întocmit proiecte de organizare teritorială și introducerea asolamentelor pentru 12 G.A.S. În 1953 această acțiune s'a extins la 63 G.A.S. cu o suprafață totală de cca. 280.000 hectare. Tot în 1953 a fost întocmit un plan de organizare teritorială și introducerea asolamentelor la 30 de G.A.C. În cursul verii aceluiaș an, planul a fost depășit prin elaborarea unor proiecte pentru 53

UNCLASSIFIED

G.A.C. La sfârșitul anului 1954 erau executate planurile de organizare a teritoriului și introducerea asolamentelor pentru 141 G.A.C., la care se adaugă 38 de planuri executate pentru 38 G.A.S. (cf. A.Romanovici op.cit)

Pe scurt, cetitorul nostru poate vedea limpede că organizarea și sistematizarea teritoriului agricol este măsura principală de care dispun comuniștii pentru a lichida radical proprietatea individuală la sate. Sunt loviți în primul rând "chiaburii". Citez : "... Politica economică a partidului și guvernului față de sectorul particular-capitalist din agricultura noastră în etapa actuală ține seama de necesitatea predării de către gospodăriile chiaburești a unor cantități sporite de recolte sub forma cotelor-obligatorii. În condițiile aplicării politicii de îngrădire și eliminare treptată a chiaburimii (care azi nu mai reprezintă decât 2% din populația agricolă !) și de apărare a țăranimii muncitoare împotriva exploatării chiaburești, chiaburii trebuie să participe la producția agricolă în condițiile prevăzute de lege" (A.Romanovici, op.cit.) Adică, după ce li s'a luat prin comasare pământurile bune și li s'au dat în schimb pământuri nefertile, chiaburii sunt obligați să predea cote sporite. În al doilea rând, vor fi loviți în anii ce vor veni țăranii ziși mijlocași (care reprezintă după datele oficiale 40,5 % din totalul populației agricole). Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la cel de-l II-lea congres nu mai lasă nicio îndoială : "... Trebuie avut în vedere că în perioada de trecere de la capitalism la socialism, în timp ce din masa țăranimii sărace se ridică un număr din ce în ce mai mare în rândurile mijlocașilor, unii dintre mijlocași - sub acțiunea legilor obiective de dezvoltare a micii producții de mărfuri - intră în rândurile chiaburilor ca elemente capitaliste noi". Cu alte cuvinte, odată lichidați chiaburii sau concomitent cu ei, va veni și rândul țăranilor mijlocași. În ce fel se va produce această persecuție nu se poate prevedea azi tocmai limpede. Pare probabil că li se va pune în vedere fie să constituie

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

noi G.A.C. și întovărășiri, fie să adere la cele existente. În cazul în care, din frică, țărani mijlocași se vor supune în fața acestor presiuni, balanța sectorului socialist în agricultură va atârna mai greu decât aceea a sectorului individual. Cei mai îndărătnici, țărani săraci (reprezentând azi peste 45 %), care vor rezista cu îndârjire pe peticele lor de pământ, vor putea face astfel obiectul unei lichidări în masă, în clipa când izolarea lor se va fi îndeplinit.

Comuniștii găsesc totuși că nici aceste măsuri arătate mai sus nu-i poate pune la adăpostul vreunei surprize neplăcute. De aceea, tot sub pretextul bine cunoscut al ridicării producției agricole, îndeamnă pe țărani să folosească unele forme rudimentare - cum le numesc ei - de organizare funciară. Este vorba de organizarea prin tarlalizare (care se practică în unele regiuni ca Stalin, Cluj, Galați etc.). Teritoriul unei comune este împărțit în 3 sau 4 hotare mari, pe care se aplică rotația culturilor după sistemul de 3 ani: prășitoare - cereale de toamnă - cereale de primăvară și nutrețuri ; sau după sistemul de 4 ani, în care, pe lângă prășitoare, cereale de toamnă și cereale de primăvară, intră și un teren de plante furajere. Această formă " rudimentară " prezintă totuși avantaje destul de însemnate pentru comuniști, deoarece ea " permite supravegherea executării lucrărilor ; ușurează evidența lucrărilor executate, permite mecanizarea lucrărilor și înlesnește trecerea de la întovărășiri agricole la G.A.C." (A.Romanovici - op. cit.). O mărturisire mai limpede ca aceasta nici că se poate cere.

În aceste două capitole, am descris condițiile preliminare ale colectivizării în R.P.R. Pentru a executa însă această colectivizare, fără a tulbura prea tare producția prevăzută în planurile generale ale Moscovei, comuniștii din România aveau nevoie de un aparat de control și execuție pentru dirijarea campaniilor agricole. Combinându-l cu mici modi-

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

ficări, pe cel din U.R.S.S., partidul și guvernul de la București s'au dovedit mai puțin inspirați. Despre acest subiect tratează însă capit~~o~~-lul următor.

.....

2000

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

CAPITOLUL III.

Organizarea agriculturii. Aparatul de execuție și control. Rolul celor 3 noi ministere. Ministerul Colectărilor. Organele de partid. Sfaturile populare. Instructorii teritoriale sătești. Organele de partid din ministerele agricole. Punctele agricole. Comisiile permanente și rolul deputaților sătești.

Din examinarea schemei alăturate (schema A.G.) rezultă că aparatul de execuție și control în agricultura din R.P.R. are o structură extrem de complicată, cuprinzând 6 diviziuni : a) organele de partid propriu zise b) ministerul agriculturii c) ministerul silviculturii d) ministerul gospodăriilor agricole de stat e) ministerul colectărilor f) sfaturile populare. Toate aceste diviziuni sunt supuse C.C. al P.M.R. care supraveghează de altminteri toate sectoarele importante ale statului democrat-popular. Felul în care funcționează acest aparat de control și execuție se va desvălui treptat cetitorului, în special în a doua parte a lucrării noastre intitulată "Dinamica agriculturii în R. P.R.". Deocamdată, în această primă înfățișare, vom scoate la iveală câteva ^{*Din elementele*} ~~elemente~~ (cele mai importante ale acestui mecanism.

Instructorii comitetelor/raionale sătești.
de partid

După ultima reorganizare a aparatului agricol, care a avut loc în cursul anului 1955 (recenta scindare a fostului minister al Agriculturii și Silviculturii nu aduce după ea modificări de structură ; ea se explică în parte prin tendința de imitație din ce în ce mai servilă a instituțiilor sovietice, iar pe de altă parte ea corespunde noii politici adoptată după recentul congres al partidului, în care se pune accentul pe delimitarea sectoarelor și, implicit, aceia a responsabilităților), instructorii comitetelor raionale devin figura centrală a ~~aparaturii~~ ^{aparatului} de partid.

UNCLASSIFIED

- 30 -

Se știe că raionul este unitatea administrativă cea mai importantă în aplicarea planurilor comuniste la sate. Până în 1955, un instructor teritorial al comitetului raional controla și îndruma activitatea a 15-20 organizații de bază sătești. Se înțelege de la sine că oricât de bine pregătit ar fi fost un instructor - ceea ce de cele mai multe ori nu e adevărat, presa comunistă plângându-se cu regularitate de incompetența instructorilor - autoritatea lui n'ar fi putut niciodată acoperi 15-20 de sate, adică în general cam un sfert de raion. Trebuia așadar să se iasă neapărat din acest impas, deseori subliniat din 1953 încoace. În 1955, Biroul politic a hotărât să mărească în primul rând numărul instructorilor teritoriali ai comitetelor raionale și să reducă în acelaș timp numărul instructorilor din secțiile comitetului de partid. În urma acestei hotărâri au fost trimiși să întărească aparatul comitetelor raionale de partid un număr de peste 1.000 activiști din aparatul C.C. al P.M.R. și al comitetelor regionale de partid, precum și dintr'o serie de instituții centrale și organizații de masă (ceea ce nu e mult în fond, numărul satelor și comunelor în R.P.R. fiind aproximativ 13.238). După această primă măsură, fiecare instructor teritorial răspunde de controlul a 6-8 organizații de bază sătești. Experiența arătând comuniștilor că viața satului românesc constituie un tot organic (problemă care nu s'a pus aproape de loc în U.R.S.S.), unde activitatea țăranilor nu poate fi despărțită decât artificial pe sectoare, s'a cerut acestor instructori să se ocupe de aci înainte de toate laturile muncii de partid la sate. Responsabilitatea unui instructor teritorial față de comitetul raional de partid apare astfel dublă : în primul rând el va trebui să ia măsuri " pentru îmbunătățirea vieții interne de partid " (s'au ivit la sate un număr extraordinar de abuzuri de tot soiul, săvârșite de unii membri de partid cu relații la autoritățile raionale sau regionale, în dauna altor comuniști; apoi foarte mulți membri de partid de la sate

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 31 -

25X1

n'au comunist decât numele. Mulți nu-și predau cotele, nu activează pentru aplicarea hotărârilor partidului și guvernului, nu-și dau concursul la înființarea unor noi G.A.C. sau întovărășiri, iar uneori nu-și muncesc nici propriul lor pământ, sau lipsesc de la zilele de lucru din unitățile socialiste) ; în al doilea rând, instructorul teritorial va trebui să depună efortări tot mai mari pentru a mișca din inerția lor pe țărani. Pe scurt, " prin instructorii săi, comitetul raional de partid controlează felul cum se traduce în viață hotărârile comitetelor regionale și propriile sale hotărâri, îndrumă activitatea organizațiilor de bază " (+).

Instructorii teritoriali mai au sarcina de a instrui secretarii și birourile organizațiilor de bază. Căci tot ce s'a făcut până în 1955 în ceea ce privește învățământul de partid la sate, n'a dat în majoritatea cazurilor decât rezultate foarte slabe. Secretarii organizațiilor de bază, recrutați la sate printre elementele cele mai fanatice sau vicioase, s'au dovedit a fi în materie de organizație și control - ceea ce era normal de altminteri - cu totul nepregătiți pentru misiunile încredințate. Fanatismul față de partid și ura împotriva consătenilor săi, nu puteau suplini o incompetență de cele mai multe ori totală. Majoritatea secretarilor organizațiilor de bază au fost schimbați de altminteri de la 1948 încolo, tocmai pentru aceste motive, iar cazurile - extrem de rare - al acelor care s'au înscris în partid îndată după 23 August 1944, fiind în același timp elemente capabile, sunt citate de sute de ori în presa comunistă.

În afară de seminariile organizate în trecut de C.C. al P.M.R. există actualmente seminarii periodice pentru secretarii organizațiilor de bază și președinții sfaturilor populare (aceștia din urmă fiind azi în mod

(+) v. articolul : " Despre sarcinile instructorilor comitetelor de partid raionale sătești " în revista " LUPA DE CLASA " Nr. 6 , Iunie 1955 pp. 74-80.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 32 -

obligatoriu comunisti)deoarece ei " formează cel mai numeros detașament de activiști de partid. In plus ei își desfășoară activitatea în rândurile masei membrilor de partid și a oamenilor muncii fără de partid". Secretarii organizațiilor de bază și președinții sfaturilor populare comunale " trebuie să aibă cunoștințe politice și ideologice^{largi,} să știe să organizeze și să mobilizeze oamenii muncii la realizarea sarcinilor trasate de partid și guvern, să fie necruțători față de greșeli și abuzuri" (+). Seminarile sunt organizate astfel:

- pentru secretarii organizațiilor de bază din sectorul socialist al agriculturii (G.A.S., S.M.T., G.A.C. și întovărășiri).
- pentru secretarii organizațiilor de bază satești și președinții sfaturilor populare comunale.

Intocmirea lecțiilor este făcută de Propagandiști experimentați, membri ai comitetelor raionale de partid, precum și a altor activiști bine pregătiți în problemele conducerii de partid și agriculturii. Prin referate, secretarii organizațiilor de bază arată, în cadrul seminariilor, metodele de muncă folosite de ei pentru rezolvarea diferitelor sarcini primite de la partid și guvern. Aceste soluții sunt apoi discutate, criticate și comparate cu alte experiențe similare (++)).

Se vede treaba însă că aceste seminarii periodice n'au fost nici ele suficiente pentru a face buni secretari ai organizațiilor de bază satești. Instructorii teritoriali sunt ținuti deci, pe baza contactului lor permanent, să completeze lipsurile secretarilor organizațiilor de bază și să-i " orienteze mai bine ". Nu știm încă ce fel de rezultate a dat munca

(++)v. Ion Dumitru : " Un mijloc important pentru instruirea secretarilor organizațiilor de partid și președinților sfaturilor populare comunale ", în revista " LUPȚA DE CLASA " Nr. 9 , Septembrie 1955 - p. 71

(++) : ibidem, op. cit. pp. 72-75

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

instructorilor teritoriali în acest sector, dar un lucru e sigur : C. C. al P.M.R. și-a pus mari speranțe în realizările lor, deoarece el a cedat o parte din proprii săi activiști, trimițându-i la sate.

Instructorii teritoriali au deasemeni sarcina de a îndruma organizațiile de bază din G.A.C. și întovărășirile agricole, trebuind în acest scop să-și coordoneze activitatea cu aceea a organizatorului de partid al comitetului regional trimes la S.M.T. Trebuie să ne oprim aci o clipă, deoarece am atins un punct extrem de important. ^{Odată} ~~stată~~/cu întărirea rolului instructorilor teritoriali ai comitetelor raionale, s'a produs o mare modificare în sistemul de control al S.M.T. Se știe că stațiunile de mașini și tractoare (vom avea prilejul să revenim asupra acestei idei de altminteri) au menirea de a grăbi colectivizarea pământurilor în România. Voi preciza deasemeni în capitolul respectiv, care este funcția S.M.T. în viața satelor. Deocamdată trebuie să subliniez cele ce urmează : la 18 Septembrie 1951, C.C. al P.M.R. a hotărât crearea de secții politice în toate SMT-urile, sectoare politice în cadrul direcțiilor agricole ale sfaturilor populare regionale, precum și o direcție politică în fostul M.A.S. Aceste măsuri n'au dat nici pe departe rezultate ^{le}/scontate, deoarece secțiile politice n'au putut nici ele pune capăt haosului care domnea în S.M.T.-uri. Mai mult, aceste secții politice au intrat în conflict cu organizațiile de bază din S.M.T. și, cum era de așteptat, aceste certuri au accentuat situația deficienteitară a acestor întreprinderi. Tot în mod nesatisfăcător au lucrat secțiile politice și în ce privește întărirea G.A.C. și întovărășirilor existente. Așa se face că la 1 Iunie 1955, C.C. al P.M. R. a fost obligat să desființeze Direcția politică din M.A.S., sectoarele politice din cadrul Direcțiilor agricole regionale și secțiile politice din S.M.T.-uri. Intreaga muncă de partid în unitățile socialiste se desfășoară de atunci încolo sub directa conducere a comitetelor raionale de partid (+). De aci cooperarea în- (+): ~~vezi~~ articolul : "Pentru îmbunătățirea muncii politice... - deja citat în "LUPTA DE CLASA" Nr. 6 , Iunie 1955 - pp. 82-84

UNCLASSIFIED

- 34 -

tre instructorii teritoriali raionali și noii organizatori politici din S.M.T.-uri ~~impun~~ pe care am amintit-o adineauri.

Cu toate acestea, rolul principal al unui instructor teritorial este de a atrage țărănimea în asociații, întovărășiri și G.A.C. pentru a grăbi colectivizarea pământurilor arabile. Pentru aceasta, ei trebuie să se folosească de experiențele pozitive ~~de~~ ale organizațiilor de bază sătești. În realitate, el nu ține seama niciodată de aceste "experiențe pozitive", pentru simplu motiv că asemenea experiențe nu există. Astfel, se vede foarte limpede cum încet-încet, instructorul raional devine adevăratul satrap al satelor. El poate convoca ședințe comune cu toate birourile organizațiilor de bază din satele unei comune și cu membrii de partid din comitetul executiv al sfatului popular comunal, oridecâte ori i se ivește o nouă problemă în cale, adică oridecâte ori vrea. Cu un cuvânt, el este adevăratul controlor, ochii și urechile partidului în ultimul cătun din R.P.R.

Ar fi eu totul greșit dacă ne-am închipui deasemeni că ministerelor tehnice (Agriculturii, Silviculturii și G.A.S.) li se lasă cea mai mică libertate în elaborarea hotărârilor importante și aplicarea lor pe teren. Aceste ministere - ca orice instituție de stat - sunt organizate pe principiul dominării efective, dar nemărturisite a organizației de bază în interiorul lor. Câteva precizări se impun totuși. ^{Organizațiile} ~~Organizațiile~~ /de partid din instituțiile administrative de stat, se deosebesc într-o oarecare măsură de organizațiile de partid din întreprinderile productive și de comerț. Instituțiile administrative de tipul ministerelor au în primul rând o rază de acțiune foarte largă. Cele mai multe din ele - și acesta este cazul celor 3 departamente amintite - au o rază proprie de activitate pe întreg teritoriul R.P.R. Din această pricină organizația de partid dintr'un minister nu se bucură - în teorie firește - de dreptul de control asupra activității administrației. Controlul instituțiilor administrative de stat : centrale, re-

UNCLASSIFIED

- 35

gionale, orașenești, raionale - este exercitat de organele de partid centrale, regionale, orașenești, raionale. În cazul celor 3 ministere, ele se află sub controlul direct al secției agrare a C.C. al P.M.R.

Spuneam că numai teoretic organizațiile de partid din aceste instituții nu au dreptul de control asupra activității administrației ; în realitate, ele răspund de " felul în care instituțiile de stat își desfășoară întreaga lor activitate", precum și de activitatea întregului aparat de stat din instituția respectivă (toți funcționarii deci), de felul eum lucrătorii acestor instituții cunosc și aplică în mod just politica partidului în activitatea lor practică, în îndeplinirea sarcinilor specifice instituției (+). Pe acest echivoc grosolan al neamestecului în treburile administrației, dar a răspunderii totale pentru fiecare sector și funcționar în parte, se bazează de altminteri funcționarea întregului aparat administrativ comunist. Organizațiile de partid din aceste instituții nu sunt altceva decât un oficiu de spionare permanentă. O mărturisesc chiar comuniștii negru pe alb : " organizațiilor de partid le revine deci sarcina de a desfășura o muncă largă și susținută de zi cu zi, pentru cunoașterea temeinică de către fiecare lucrător din instituția respectivă a politicii partidului.. în scopul realizării hotărârilor partidului și guvernului(++). Este greu să ne închipuim că pot să existe funcționari în ministere sau în celelalte instituții care să nu cunoască hotărârile partidului și guvernului, într'un stat în care ultimul cetățean trăește într'o încordare continuă, pândind ultimele decizii sau acțiuni ale regimului. Si totuși - dacă ar fi să ne luăm după afirmațiile comuniștilor - funcționarii din ministere și instituții au nevoie de o " mobilizare continuă ", pentru ca hotărârile partidului și guvernului să fie în sfârșite cunoscute. Se înțelege însă că

(+) v. Gh. GONDA: " Munca organizațiilor de partid din instituțiile de stat", în revista "LUPTA DE CLASA" Nr. 8, August 1955
- pp. 62-71
cit. passim

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 36 -

această continuă "mobilizare" capătă în mod practic înfățișarea unei urmăriri polițienești a funcționarilor, cărora nu trebuie să li se lase nicio elipă de răgaz. Căci organizațiile de partid din instituțiile de stat sunt chemate a denunța pe cei care conștient sau inconștient dau dovadă de lipsă de devotament față de regim; ele trebuie să lupte împotriva proastei gospodăririi (pretext care s'a dovedit totdeauna eficace în regimurile dictatoriale) și a birocratismului, de a semnală lipsurile din munca instituției și de a înainta observații și propuneri. Orice om de bun simț își poate pune în acest caz întrebarea : ce-i mai rămâne atunci de făcut administrației însăși ?

Caracterul polițist al "muncii" depusă de organizațiile de partid din ministere, reiese deasemeni din următoarele relatări oficiale :

".. Din inițiativa organizațiilor de partid, în mai multe instituții s'au luat măsuri pentru îmbunătățirea păstrării documentelor, pentru combaterea oricăror manifestări de pălăvrăgeală ale unor funcționari care, pentru a părea "atotștiutori" și bine informați, divulgă probleme interne ale instituției unde lucrează". Si mai departe : "... ~~organizațiile~~ ^{organizația} de bază de la unul din ministere a început să se preocupe de păstrarea documentelor, abia după ce a constatat că acte importante, planuri de muncă, ștampile, etc. au fost lăsate în sertare sau dulapuri neînchise. Din inițiativa organizației de partid și a comitetului sindical, la acest minister s'a organizat o brigadă de control care, în mod periodic verifică după orele de muncă modul în care lucrătorii respectă dispozițiile primite din partea conducerii ministerului privitoare la păstrarea documentelor"(+) Am dat aceste lungi citate pentru a arăta în primul rând rolul organizațiilor de partid din cele trei ministere agricole, care și ele ca oricare altă instituție administrativă de stat, nu fac excepție de la sistemul de control prin partid, specific ~~statului~~ regimului comunist. Trebuie să adaug că la rândul lor

(+) Gh.GONDA: op. cit. passim

UNCLASSIFIED

- 37 -

organizațiile de partid/sunt supuse controlului instructorilor speciali ai C.C. al P.M.R.

Ne rămâne să adăugăm câteva cuvinte, atât despre punctele agricole, cât și despre activitatea comisiilor permanente agricole din comune și aceia a deputaților sătești.

Punctele agricole sunt organe tehnice subordonate secțiilor agricole raionale. Legea care le călăuzește este Hotărîrea Consiliului de ministri Nr. 369 din Martie 1955. Punctele agricole sunt organizate și își desfășoară activitatea în comunele care au o suprafață de teren arabil cam de 5.000 hectare, sau pe grupuri de 2-3 comune care totalizează o suprafață de teren arabil între 4.000 și 6.000 de hectare. Nu sunt cuprinse în cadrul acestor suprafețe, terenurile G.A.S. și ale G.A.C. a căror suprafață depășește 1.000 de hectare. Toate celelalte G.A.C., întovărășiri agricole, asociații simple de producție și gospodării individuale intră în raza de acțiune a punctelor agricole. Fiind la începutul organizării lor, acestea sunt deservite de un inginer agronom și apoi, după disponibilitățile de cadre, de un inginer zootehnist, un medic veterinar și un tehnician cadastral. În momentul de față însă, din lipsă de cadre, inginerii zootehniști, medicii veterinari și tehnicienii cadastrali își desfășoară activitatea în cadrul mai multor puncte agricole vecine. Singur inginerul agronom (în general șeful punctului) lucrează numai în raza punctului său. Până în prezent au și fost organizate un număr de 2.000 puncte agricole, în cadrul cărora lucrează în afară de inginerii agronomi, peste 1.000 ingineri și tehnicieni zootehniști, peste 1.000 medici și tehnicieni veterinari și 750 de tehnicieni cadastrali (+) Reamintim că cifra reținută de noi pentru satele și comunele din R.P.R. se ridică la aproximativ 13.238, ceea ce înseamnă : 1 inginer sau tehnician zootehnist la 13 sate, 1 medic sau tehnician veterinar la aproape 13 sate și abia 1 tehnician cadastral la 18 sate.

(+) v. "Agricultura nouă" din 26 Aprilie 1955, precum și editorialul ziarului "România Liberă" din 15 Octombrie 1955.

UNCLASSIFIED

- 38 -

Inginerii și tehnicienii de pe lângă punctele agricole sunt responsabili în fața raionului și au sub controlul lor pe tehnicienii agricoli din comune sau sate. Li se pune în vedere să păstreze o strânsă legătură cu stațiile experimentale din apropiere sau cu G.A.S. din raionul respectiv, pentru a fi în curent cu aplicarea metodelor agrotehnice sovietice cele mai noi, pe care ei au datoria să le introducă în practica agricolă a sateilor. Li se cere totodată să mențină un contact cât mai strâns cu deputații sătești și membrii de partid, cu fruntașii recoltelor, cu profesorii și învățătorii, totemai în vederea aplicării noilor metode agrotehnice, față de care țaranul român a fost până în prezent refractar.

Comisiile permanente agricole. Comisiile permanente care funcționează pe lângă sfaturile populare, cuprind pe toți deputații unei comune. Aceștia, după competență sau vocație, sunt încadrați în diferitele comisii permanente, care se preocupă de principalele probleme ale vieții unei comune sau sat. În general, aceste comisii sunt următoarele : a) agricolă și colectări b) învățământ și cultură c) finanțe și cooperatie d) gospodărie comunală și sănătate. Comisia agricolă (care înglobează așadar și problema colectărilor) în afară de deputații care o alcătuiesc statutar și care sunt prin urmare responsabili în fața comitetului executiv al sfatului popular, este obligată să-și aleagă un grup alcătuit din ingineri și tehnicieni agronomi, zootehniști, președinți ai G.A.C. și întovărășirilor agricole, cadre de conducere din S.M.T. și G.A.S. (unde e cazul, firește), brigadieri fruntași, colectivști, întovărășiți și chiar țărani cu gospodării individuale.

Rolul acestor comisii agricole permanente nu e specific. Probleme ca : executarea la timp a planului campaniei agricole, predarea cotelor, întreceri, etc. cad deasemeni în sarcina altor organe, pe care le vom înfățișa în partea secundă a studiului nostru. Se pare că aceste comisii agricole permanente au fost create mai mult în scopul de a determina în mod

UNCLASSIFIED

precis sarcinile fiecăruia în campania agricolă, pentru a nu mai prelungi fuga de răspundere a celor mai mulți, lucru de care regimul de la București se plânge adesea.

Deputații sătești. Nici aceștia nu au un rol prea determinat în cadrul aparatului de execuție și control al agriculturii din R.P.R. S'ar părea totuși că li se cere deputaților sătești mai ales : a) să explice țăranilor legile statului și hotărârile partidului, atrăgând pe consătenii lor în efortul de a le îndeplini b) să constituie " elementul motor " al întrecerii între țărani pe circumscripții electorale. În alte domenii, deputatul sătesc nu face decât să dubleze activitatea altora : participă la organizarea recoltării (seceratului), se interesează de buna organizare a transportului de cereale spre bazele de recepție, însoțește convoaiele și asistă la descărcatul cotelor la aceste baze ; cu alte cuvinte, întărește în faza cea mai încordată a muncilor agricole aparatul de stat și partid(+).

Uneori deputații sătești au posibilitatea de a forma comitete de cetățeni pe circumscripții electorale. Acestea nu pot fi însă organizate decât în acele comune în care numărul comunistilor este destul de mare. Câteva cazuri citate, arată că până în prezent constituirea unor asemenea comitete a avut un caracter experimental, chiar în comunele în care membrii de partid ating cifra de 100. Cu aceasta, avem o primă înfățișare a aparatului de execuție și control al agriculturii în România. Rămâne să examinăm acum elementele care intră în angrenajul acestui aparat, adică : omul și mașina. Capitolul următor va trata astfel despre cadrele și învățământul agricol, celălalt despre mecanizarea agriculturii în R.P.R.

UNCLASSIFIED

(+) v. articolul-editorial al ziarului "România Liberă" din 21 Noiembrie 1954 și 23 Iunie 1955.

UNCLASSIFIEDCAPITOLUL IV.

25X1

Învățământul agricol de masă. Cursurile agro-zootehnice de 3 ani, cercurile și conferințele agricole. Formarea cadrelor tehnice în agricultură : școli profesionale și școli tehnice de maeștri. Casele-laborator. Învățământul agricol superior : Institute și Facultăți. Publicațiile și propaganda prin radio. Editura de stat și filmele documentare.

În regimul comunist din R.P.R. învățământul agricol a devenit una din problemele cele mai dezbătute de presă în ultima vreme, din pricina nevoilor de cadre care se fac tot mai resimțite, pe măsura colectivizării terenurilor arabile. Într'un stat ultra centralist, unde controlul politic se întinde pe diferite eșelane, nevoia unor tehnicieni capabili devine tot mai acută, odată cu îngreuiarea aparatului de stat și cu tendința naturală a plugarilor - ajunși în faza finală a rezistenței lor - de a se sustrage pe toate căile acestui control. Rezultatele obținute până în prezent par a fi destul de mediocre, dacă ar fi să ne luăm după însăși mărturisirile oficiale. Cauza acestei carențe trebuie căutată în lărgirea învățământului agricol, în lipsa decii de selecționare a cadrelor, a dezinteresului manifestat de tinerii chiar de origină țărănească, mai puțin atrași de agricultură, unde răspunderile sunt mari, în raport cu salariile primite. Prin lărgirea așadar a sistemului de învățământ, cadrele noi și-au însușit cunoștințe superficiale pe care țăranii le bănuiesc numaidecât, de vreme ce în chiar presa oficială se plânge că ele n'au destulă autoritate pentru a se face ascultate la sate. Mulți absolvenți, de îndată ce termină școala fug în căutarea altor posturi, probabil mai bine remunerate, iar cei care rămân ocupă din ce în ce mai mult posturi administrative, fără o prea mare legătură cu desfășurarea capaniilor agricole. Zilnic se pot citi articole în care se arată

UNCLASSIFIED

că inginerii și tehnicienii agricoli au fost transformați în funcționari de birou, unde întocmesc statistici și situații artificiale, neavând timpul sau curiozitatea să se mai deplaseze prin comune.

Din cifrele care ne stau la dispoziție, desprindem întâi afirmația că între 1950 - 1955 au eșit 5.900 ingineri și agronomi și peste 10.000 de absolvenți ai școalelor medii și profesionale (+). Reiese așadar că pentru a încadra cele 13.238 sate sau comune din R.P.R. regimul a trimis în timpul cincinalului 1 inginer sau agronom la mai mult de ^{Jouă} ~~20~~ 20/sate și nici măcar un singur tehnician pentru fiecare sat sau comună. Dacă ținem seama de faptul important că o parte din acești ingineri rămân să lucreze în laboratoare, sunt încadrați în funcții de conducere raională sau la punctele agricole, numărul inginerilor repartizați la sate pentru munca efectivă este redus considerabil, cu atât mai mult cu cât majoritatea inginerilor proaspăt absolvenți sunt trimiși cu prioritate în unitățile socialiste. Pentru a face față acestor lipsuri evidente, regimul a copiat din U.R.S.S. sistemul învățământului agricol de masă. În anul școlar 1955-1956 vor fi aproape 350.000 de cursanți încadrați în cursuri agro-zootehnice de 3 ani, cercuri agricole și cicluri de conferințe, acestea din urmă organizate mai ales pentru țăranii cu gospodării individuale (++). O analiză a învățământului agricol de masă ne va îngădui să vedem mai limpede despre ce este vorba.

Acest învățământ a fost inaugurat în 1952. S'au organizat în G.A.S. și G.A.C. mai dezvoltate cursuri cu o durată de 3 ani pentru pregătirea muncitorilor din gospodăriile agricole de stat și gospodăriile colective, spre a deveni maiștri agricoli sau maiștri crescători de animale. Cursurile au fost divizate în două grupe de învățământ : agrotehnie și zootehnie. Ele au fost conduse de tehnicieni și ingineri agronomi și zoo-veteri-

(+) v. articolul-editorial al ziarului "România Liberă" din 14 Decembrie 1955.

(++) v. "România Liberă" din 12 Noiembrie 1955.

UNCLASSIFIED

- 42 -

nari, care au predat lecții-șablon, după un program stabilit de minister, cursanții având la dispoziție manuale și planșe didactice. Pentru ca absolvenții acestor cursuri să poată convinge și restul țărănimii de valoarea noilor metode, s'au organizat tot pe lângă G.A.S. și G.A.C. mai dezvoltate, case-laborator și loturi experimentale. Voi avea prilejul să vorbesc chiar în cursul acestui capitol despre aceste case-laborator. În restul G.A.C. și întovărășirilor s'au organizat cursuri agro-zootehnice cu o durată de 3 luni. În ce privește îmbunătățirea cunoștințelor tractoriștilor, s'au organizat la locul de producție (în G.A.S. și S.M.T.) cursuri de 3 luni însă numai pentru șefii de brigăzi și pontatorii alimentari. În sfârșit, țărani cu gospodării individuale au fost trimiși să asculte conferințe sau să se înscrie la cercurile agrotehnice care funcționează pe lângă căminele culturale, acestea din urmă fiind specializate în munca de propagandă agricolă(+).

Asemenea programe inegale și haotice nu puteau da rezultate apreciable. Oficialitățile s'au plâns în repetate rânduri de lipsa de interes a cursanților și de caracterul formal al lecțiilor predate. Pentru a remedia această stare de lucruri, s'au luat următoarele măsuri pentru anul școlar 1955-1956 : cursanții vor fi aleși pe baza liberului consimțământ (și nu înscriși pe liste din oficiu ca până atunci) din rândurile membrilor consiliilor de conducere ale G.A.C., brigadierii de câmp și zootehnici, frunțașii în producție. Vor fi formate ~~grupuri~~ grupe de 15-20 cursanți, conduse exclusiv de ingineri agronomi, ingineri zootehniști sau medici veterinari. Anul de studii va fi împărțit în două : 15 Noiembrie 1955 - 15 Martie 1956 perioada teoretică și o perioadă practică între 1 Aprilie și 15 Octombrie 1956. Cercurile agricole vor funcționa în restul G.A.C. neîncadrate în cursurile de 3 ani, în funcție de specificul unităților, în S.M.T. și G.A.S. unde se vor organiza cursuri cu mecanizatorii, cuprinzând teme de

UNCLASSIFIED

(+) v. Victor CUCU: "Învățământul agricol de masă" în "Calendarul țărănimii

UNCLASSIFIED

- 43 -

agrotehnică generală și de mecanizare a agriculturii, iar în ocoale silvice pentru probleme de pepiniere și ameliorări. Durata cursurilor este de 4 luni. Cât privește țăranii cu gospodării individuale, acestora li se lasă latitudinea să participe la ciclul de conferințe agricole organizate cu sprijinul tehnicienilor agricoli, al profesorilor de științe naturale sau al învățătorilor care au cunoștințe agricole. Elaborarea planurilor de învățământ se va face întâi la eșelonul raional și apoi, pe baza propunerilor făcute de raioane, planul general va fi întocmit pe regiuni. Experiența a dovedit - mărturisesc oficialitățile - că multe greutăți în desfășurarea învățământului agricol de masă au fost pricinuite de insuficienta pregătire a lectorilor. De cele mai multe ori, aceștia se mărginesc să citească pur și simplu lecția-șablon întocmită și aprobată de organele regionale. Este adevărat că Direcțiunea propagandei agricole din fostul M.A.S. a trimis la Casa Agronomului din București 218 tehnicieni-lectori din toate raioanele și regiunile țării, dar numărul ~~lectori~~ lectorilor instruiți astfel apare foarte redus în proporție cu nevoile cursurilor triennale. Urma să apară deasemenea în cursul anului 1956 un manual de metodică, în care lectorii vor putea găsi atât principiile de predare, cât și o serie de lecții-model. În afârșit, de cercurile agricole, precum și de ciclurile de conferințe organizate în cadrul căminelor culturale, sunt responsabile secțiile culturale ale sfaturilor populare raionale ; pentru școlile triennale, responsabilitatea cade direct în sarcina Direcțiilor agricole regionale (+).

Încheem această expunere cu câteva cifre. În anul 1952-1953, 89.000 de oameni au absolvit cursurile agrozootehnice de masă. Numărul absolvenților s'a ridicat la 195.000 în anul școlar 1953-1954, iar în anul 1954-1955 el a crescut la peste 230.000. Reamintim deasemeni cifra prevă-

UNCLASSIFIED

(+) v. articolul-editorial al ziarului "Scântea Tineretului" din 18 Septembrie 1955 și editorialul ziarului "Agricultura nouă" din 21 Octombrie 1955.

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 44

zută pentru anul 1955-1956 care este de 350.000. Luate în sine, cifrele ar putea să apară mari, dar dacă ținem seama de ~~faptul~~ valoarea reală a acestui învățământ de masă și mai ales de cunoștințele ce se predau la aceste cursuri, ne putem da seama ușor că acest sistem nu aduce nicio soluție problemei lipsei de cadre. De altă parte, s'a căutat a se face față nevoilor din satele depărtate de G.A.S. și S.M.T., unde există numai întovărășiri sau asociații simple, printr'o îndocitrinare prealabilă a tinerilor învățători sau profesori de științele naturale. Aceștia din urmă, în special, pot în cadrul Institutului pedagogic cât și al Universității "C.I.Parhon" - secția fără frecvență - să urmeze cursurile "Bazele gospodăriei agricole" predat de lectorul I.Taljean, atât la Institutul pedagogic, cât și la Facultatea de Biologie. Cursul cuprinde : expunere generală asupra teoriilor și metodelor sovietice, studiul solului în România, noțiuni generale de geologie, etc. Cum însă chiar acel care predă cursul a fost de mai multe ori atacat de presa oficială pentru faptul că expunerea sa nu este totdeauna științifică și de cele mai multe ori greoaie (+), cetitorul nostru se poate întreba , pe drept cuvânt, cu ce bagaj de cunoștințe agricole vor porni la sate profesorii de științe naturale, chemați să facă ~~și~~, la rândul lor, expuneri la cercurile agrotehnice.

In ceea ce privește formarea cadrelor tehnice, regimul se lăudă adesea cu numărul mare de școli create cât și cu numărul absolvenților. Si aici, cetitorul neavertizat nu trebuie să se lase înșelat de cifre, care de cele mai multe ori ascund aceiaș carență semnalată mai sus. In anul de învățământ 1953-1954 existau 19 Facultăți cu 16 specialități. Intre 1948-1954 au eșit din ele peste 7.000 ingineri tineri și medici veterinari. Există deasemeni 58 școli tehnice agricole, care au promovat în 1954, de pildă,

(+) v. Ing. Bruno IANCOVICI: "Cunoștințe temeinice în agricultură viitoarelor cadre didactice", în revista "CONTEMPORANUL" din 29 Iulie 1955.

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 45 -

trei

peste 4.500 cadre tehnice (1 tehnician la ~~200~~ sate aşadar). ~~Cit~~ Nu-
mărul absolvenţilor a fost socotit totuşi insuficient chiar de autorităţi,
deoarece tot în anul 1954 peste 1.000 ingineri şi tehnicieni din industrie
sunt trimişti cu forţa în S.M.T. sau G.A.S., s'au cum s'a spus în limbajul
oficial " să întărească sectorul socialist al agriculturii". Este adevărat
însă că anul 1954 marchează începutul haosului şi dezordinei în S.M.T. şi
G.A.S., pe care partidul şi guvernul de la Bucureşti se străduiesc să le
stăvilească de atunci încoace.

Învăţământul tehnic mediu are ca bază scolile profesionale şi
scolile tehnice. În conformitate cu Hotărîrea C.C. al P.M.R. şi a Consiliu-
lui de ministri Nr. 91/1955, în anul şcolar 1955-1956 vor funcţiona pentru
învăţământul agricol mediu următoarele şcoli : 1. Scolile profesionale de
ucenici. 2. Scolile tehnice 3. Scolile tehnice de maiştri. Scolile profesio-
nale de ucenici pregătesc muncitori calificaţi în domeniul agricol, legumi-
col, pomiculturii şi viticulturii. Aceste şcoli pregătesc deasemeni agenţi
veterinari, silvicultori, mecanici tractorişti, mecanici lăcătuşi, tâmpla-
ri, fierari, apicultori, sericicultori. Scolile profesionale de ucenici sunt
organizate în cea mai mare parte pe lângă unităţile agricole productive
(G.A.S., S.M.T., Centre mecanice, staţii experimentale, herghelii şi de-
pozite de armăsari, spitale veterinare, ocoale silvice, etc.), precum şi
pe lângă şcolile tehnice de maiştri. Durata de şcolarizare este de 3 ani
pentru toate meseriile. Scolile tehnice pregătesc tehnicieni pentru specia-
lităţile : topografie, hidroamelioraţii şi contabilitate agricolă. Durata
de şcolarizare este de 2 ani. Elevii şcolilor tehnice pot primi pe tot tim-
pul studiilor, burse de stat în valoare de 230 lei lunar, în condiţiile
stabilite de Hotărîrea Consiliului de ministri Nr. 1688/1954. Scolile teh-
nice de maiştri pregătesc maiştri pentru specialităţile : agricultură, le-
gumicultură, pomicultură, zootehnie, veterinară, mecanizare agricolă şi

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

46

silvicultură. Durata de școlarizare pentru toate specialitățile este de 3 ani. Există de asemeni pe lângă școlile tehnice de maiștri, cursuri fără frecvență, unde se pot înscrie numai acei care ocupă în prezent funcția de maestru sau tehnician în producție, dar nu au studiile și pregătirea practică corespunzătoare(+).

Cât privește pregătirea cadrelor tehnice, credem că cel mai nimerit e să dăm cuvântul unei persoane cu răspundere în această privință: directorul general al Direcției pregătirii cadrelor din ministerul Agriculturii (++) . "... În școlile profesionale și tehnice agricole - spune acesta - s'a acordat puțină importanță pregătirii tehnice a elevilor. Scurta perioadă de practică în producție, prevăzută în planurile de învățământ s'a dovedit a fi insuficientă și nu avea totdeauna o legătură strânsă cu învățământul teoretic. Datorită insuficienței pregătiri practice, primită aproape numai în laboratoare, câmpuri experimentale, gospodării și ferme didactice, ateliere-școală, etc. - de multe ori necorespunzătoare - în condiții oarecum deosebite de cele ale producției agricole, mulți dintre absolvenții acestor școli, după ce erau repartizați în producție, au întâmpinat serioase greutăți în muncă. O altă lipsă constă în aceea că unii dintre absolvenții școlilor medii tehnice, în loc să se îndrepte spre producție au intrat în funcțiuni administrative". Am văzut în ce fel Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de ministri Nr. 91/ 1955 stabilește gradele învățământului agricol mediu tehnic. Unele precizări se impun totuși.

Elevii școlilor tehnice de maiștri vor fi recrutați printre muncitorii cei mai calificați și dintre absolvenții școlilor profesionale,

(+) v. "Agricultura nouă" din 5 August 1955, p. 2

(++) v. V. PUNGAN: "Pentru o înaltă calificare a cadrelor tehnice din agricultură" în ziarul "SCANTEIA TINERETULUI" din 7 Aprilie

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 47

care au o practică în meserie de 2-3 ani. Pentru a-i stimula, elevilor școlilor medii tehnice agricole și silvice - potrivit prevederilor acestei Hotărâri - li se fac și unele înlesniri. Astfel, elevii din anul IV ai actualelor școli tehnice agricole au fost repartizați în producție la G.A.S. , S.M.T. și G.A.C. în calitate de lucrători calificați sau șef de echipă în specialitatea pe care și-a însușit-o în școală. După un stagiu de 1 an, ei vor deveni ajutoari de maiștri, funcție în care vor rămâne până la 1 Martie 1957, când se vor putea prezenta la examenul de maiștri. Elevii din anul III , după un stagiu de 6 luni în practică, vor fi repartizați în producție la aceleaș unități la care au făcut practica și în condiții similare cu elevii anului IV. După 1 an de activitate ca muncitori calificați sau șef de echipă, cei mai buni vor fi avansați ajutoari de maiștri, sau se pot înscrie direct în anul II al școlilor de maiștri. În sfârșit, elevii din anul I și II ai școlilor medii tehnice agricole, începând de la 1 Mai 1955 au fost trimiși în producție pe timp de 6 luni, după care își pot continua studiile teoretice și practice în școlile profesionale, cei din anul II trecând în anul III al școlilor profesionale, iar cei din anul I în anul II. După terminarea școlii, aceștia vor face mai întâi un stagiu în producție, după care se pot înscrie în școlile de maiștri, cu o durată de școlaritate ~~mai~~ mai scurtă decât cea normală. " Perioada de practică mai lungă decât cea de până acum -continuă responsabilul învățământului agricol - este necesară tocmai pentru a înlătura deficiențele ce au existat în pregătirea cadrelor noastre". Făcând practică în unitățile agricole de stat, dotate cu utilaj modern, încadrați cu muncitori experimentați, cu tehnicieni și ingineri, sub îndrumarea și conducerea directă a profesorilor din școli, se speră că elevii vor putea deveni la rândul lor cadre calificate. Hotărârea amintită mai adaugă că pe toată durata practicii, elevii vor avea asigurată cazarea și întreținerea gratuită, iar pentru anumite munci vor primi echipament de

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

protecție, precum și 20-30 % din valoarea muncii efective prestate. În sfârșit, absolvenții școlilor tehnice de maiștri sunt admiși, în condiții speciale, chiar în învățământul superior.

Înainte de a trece la analiza învățământului superior agricol, să aruncăm o privire rapidă asupra funcționării caselor-laborator, în jurul cărora se va desfășura de aci înainte o parte din practica învățământului agricol. Casele laborator au luat ființă prin 1952, în urma inițiativei unui grup de profesori și asistenți de la Institutul agronomie din Iași, conduși de profesorul Filip Canțir. Primele două case-laborator au funcționat pe lângă G.A.C. " 23 August " din comuna Pribești, raionul Codăești și G.A.C. " 9 Mai " din comuna Mogoșești, raionul Pașcani. Scopul pentru care au fost create aceste case-laborator este acela de a sprijini munca G.A.C. și a le îndruma practic în rezolvirea problemelor locale. Ele sunt conduse de un inginer, tehnician, sau chiar de un brigadier din gospodărie. În acest din urmă caz, munca brigadierului va fi supravegheată de un inginer sau tehnician de la cel mai apropiat S.M.T. , punct agricol, școală, stație experimentală, sau de un inginer de la secția agricolă raională. Casele-laborator trebuie să aibă/la dispoziție cel puțin o jumătate de hectar teren arabil pentru experimentarea metodelor noi și 1-2 hectare teren pentru demonstrații. Ele ~~trebuie~~ mai au: un muzeu-expoziție (unde se arată profiluri de soluri de pe terenul gospodăriei, soiurile de plante cultivate, buruienile periculoase, insectare cu insectele dăunătoare, îngrășăminte, substanțe pentru combaterea bolilor și insectelor, diferite mulaje, tablouri, grafice de producție, fotografii, etc.) ; aparate ca : germinator, balanță de precizie, balanță-samovar, etuvă, microscop, lupe, pensete, aparat pentru analiza solului, cornețe de polenizare, cântar pentru animalele mici, cântar pentru ouă, aparat pentru determinarea grăsimii din lapte; fișe de producție, o bibliotecă de specialitate, broșuri de popularizare, reviste. O casă-laborator mai trebuie

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 49 -

dotată cu cel puțin un pluviometru, termometre de aer și sol și pentru ea în jurul ei sunt organizate conferințe și cursuri agrozootehnice de masă, casa-laborator mai are și un aparat pentru proiectarea filmelor și documentarelor. Rezultatele obținute de casele-laborator sunt verificate pe scară mai mare de brigăzile de câmp sau zootehnice ale G.A.C. respective.

Planul de activitate al unei case-laborator are două părți distincte: activitatea experimentală și activitatea propagandistică. Planul întocmit de conducătorul casei-laborator trebuie examinat/de secția agricolă raională, apoi se supune aprobării adunării generale a G.A.C. Activitatea experimentală trebuie să aibă la bază introducerea în practică a noilor metode sovietice agrotehnice, să aplice îndrumările date de Institutul de Cercetări agricole și să se folosească de experiența fruntașilor în producție. Pentru alcătuirea planului, stațiile experimentale sunt obligate să dea o contribuție deosebită, căci numai prin casele-laborator stațiile experimentale își pot lărgi rețeaua lor de experiențe în diferite regiuni ale țării. Activitatea propagandistică are două obiective mari : a) cursurile agrozootehnice de masă pentru cadrele G.A.C. b) organizarea propagandei agricole dincolo de sfera gospodăriei colective. Pentru aceasta, casele-laborator organizează expoziții agricole pentru a arăta la ce rezultate a ajuns, sau ajută la organizarea expozițiilor raionale, regionale sau pe țară (+).

Institutele agricole sunt formele de învățământ superior care cuprind în sânul lor două sau mai multe Facultăți de specialitate. Cel din Arad, de pildă, are numai 2 Facultăți: cea de zootehnie și cea de medicină veterinară (Institutul din Craiova tot două : Facultatea de Agricultură și Facultatea de Mecanizare), în timp ce Institutul "Nicolae Bălcescu " din București are 6. Unele Institute au un număr redus de studenți : cel din Cluj de exemplu numai 750, dintre care 200 studiază în limba maghiară, pe când Institutul din București are 2750 de studenți, cu 700 de absolvenți

UNCLASSIFIED

anual.

Toate Institutele cu Facultățile respective au o durată de școlaritate de 4 ani. Studenții anilor I și IV pleacă mai de vreme la practică, în vreme ce studenții anilor II și III au cursuri încă în luna Iunie, când o bună parte din muncile agricole au luat sfârșit la sate. Materiile predate în cadrul acestor Facultăți sunt asemenea ca cele din Institutele similare din lumea liberă, cu deosebirea că aici, ca în toate Facultățile din țările comuniste se pune un accent deosebit pe teoria darwinistă, care a rămas în Occident un capitol numai al istoriei biologiei. Cu titlul de curiozitate, dăm mai jos materiile predate la Institutul agronomic din Timișoara : agrotehnică generală (asolamentele, succedarea culturilor, condițiile climatice, etc), fiziologie vegetală, darwinism și genetică, legumicultură, viticultură, fitopatologie și fitotehnie, botanică, pedologie, mecanizare agricolă.

Iată ce putem citi într'un interviu acordat de prorectorul Institutului "Nicolae Bălcescu", ziarului "Agricultura nouă" din 14 Iunie 1955. Studenții anului I și II fac o practică pregătitoare sub conducerea directă a cadrelor didactice de specialitate, în gospodăriile didactice ale Institutului, în stațiile experimentale agricole sau în alte unități ale ministerului Agriculturii. În timpul practicii, fiecare student efectuează toate lucrările principale din diversele ramuri ale producției agricole. În ce privește studenții anului III și IV, practica are drept scop să-i inițieze în organizarea și conducerea diferitelor ramuri ale producției agricole și a întregii activități din S.M.T., G.A.S. și G.A.C., unde aceștia își desfășoară ~~activitatea~~ activitatea în timpul practicii. Cu acest prilej studentul din anul III îndeplinește funcția de șef de echipă și brigadier, iar cel din anul IV lucrează succesiv ca brigadier, șef de secție (la G.A.S.), șef de sector (la S.M.T.), locțiitor de inginer șef. Studenții anilor III și IV iau parte deasemeni la repartizarea sarcinilor și forțelor

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 31 -

de muncă din gospodărie, contribuie la întocmirea planului de muncă, la organizarea, conducerea și executarea lucrărilor de câmp. Controlul și îndrumarea studenților în perioada practicei sunt exercitate de cadrele didactice respective. Acestea urmăresc felul în care studenții pun în practică cunoștințele căpătate la cursuri. Pentru aceasta li s'au repartizat cadrelor didactice centre de control. Profesorii vizitează pe student cel puțin odată pe lună. Studenții anilor I și II au nevoie de o îndrumare și supraveghere permanentă în timpul practicei." Acest lucru s'ar putea realiza în condițiile dorite - se spune în interviu - numai dacă toți studenții din acești ani ar putea face practică în fermele Institutului, unde munca este organizată conform cerințelor practicei didactice. Se impune astfel, ca o necesitate imediată, înzestrarea Institutului cu un număr suficient de astfel de ferme, în timpul cel mai scurt (+).

Institutul de Cercetări Agronomice din România (I.C.A.R.) este o instituție pentru cercetătorii puri și ca atare nu poate fi/mentio-^{decât}nat în acest capitol. Înființat cu peste 25 de ani în urmă, în cadrul lui s'au făcut totdeauna experiențele ultime în agricultură, iar înaltul său nivel științific probabil că se menține și azi sub regimul democrat-popular, dacă ar fi să ne luăm numai după titlurile publicațiilor trimise de Institut la Biblioteca Națională din Paris. O atenție specială merită însă Institutul de Cercetări pentru Mecanizarea și Electrificarea Agriculturii (I.C.M.E.A.). Care este ~~în~~ rostul său ? Prin hotărârea guvernului, s'a dat ca sarcină cercetătorilor I.C.M.E.A. să rezolve problemele științifice privind mecanizarea și electrificarea agriculturii, și anume: să stabilească ce condiții trebuie să îndeplinească mașinile și uneltele în funcție de caracteristicile tehnologice ale lucrărilor agricole, să aleagă și să elaboreze

(+) v. Ion EFTIMIE, prorector al Institutului "Nicolae Bălcescu" interviul acordat ziarului "Agricultura nouă" la 14 Iunie 1955.

ntu îmbunătățirea activității de cercetare
științifică în domeniul mecanizării și electrifi-

UNCLASSIFIED

- 52 -

sistemele și tipurile de mașini necesare mecanizării și electrificării proceselor de producție agricolă, să stabilească normele tehnice și de exploatare, precum și metodele de organizare ale exploatării, normele de îngrijiri și reparații ale tractoarelor, mașinilor și utilajelor folosite în agricultură. Institutului acestuia îi revine deasemeni sarcina de a studia și iniția aplicarea în practică a tuturor metodelor noi de folosire a mașinilor, de a promova invențiile și inovațiile în mecanizarea și electrificarea agriculturii. Institutul a fost înzestrat cu aparate moderne ca : oscilatoare catodice, frâne hidraulice, aparate pentru încercarea diferitelor organe de mașini, instrumente optice, aparate pentru a măsura duritatea metalelor, mașini de înaltă precizie, etc. I.C.M.E.A. are deasemeni o stație experimentală în comuna Mărculești (în fostul județ Ialomița), precum și o bază experimentală pentru încercarea mașinilor la Băneasa, lângă București. În acelaș timp, institutul a trimis în mai multe S.M.T. și G.A.S. din diferite regiuni cu specific zonal, mai mulți ingineri care lucrând la fața locului vor urmări și studia în mod practic, care este puterea de rezistență a mașinilor și tractoarelor (+).

Ne rămâne să spunem acum câteva cuvinte despre mijloacele de informație și propagandă obișnuite puse în slujba agriculturii. Principalele publicații periodice din R.P.R. în această materie sunt : "Agricultura nouă" - organ al ministerului Agriculturii - care apare de 2 ori pe săptămână ; "Albina" - revistă săptămânală a așezămintelor culturale - care se consacră mai ales activității de propagandă generală la sate prin intermediul căminelor culturale, dar care închină pagini întregi agriculturii în fiecare număr ; "Drumul belșugului" - organ al ministerului Agriculturii pentru îndrumarea G.A.C. și întovărășirilor agricole - care apare lunar ; "Revista Pădurilor", publicație lunară, care se ocupă numai de problemele silviculturii și este organul Asociației inginerilor și tehnicienilor din R.P.R.

(+) v. Ing. Em. ALBULESCU: "Pentru îmbunătățirea activității de cercetare științifică în domeniul mecanizării și electrifi-

UNCLASSIFIED

Principale ziare care apar la București : "Scântea", "România Liberă", "Scântea Tineretului" și "Munca" publică zilnic articole, reportagii, informații și fotografii referitoare la agricultură. Ele au deasemeni corespondenți în toate regiunile, puși să sublinieze problemele locale ale agriculturii. De acestea din urmă se ocupă deasemeni ziarele ~~xxxxx~~ comitetelor regionale și raionale, care acordă un mare loc activității agricole. În sfârșit, revistele "Lupta de clasă", "Probleme economice" și "Standardizarea" - pentru a nu cita decât pe cele mai importante - publică periodic ~~xxx~~ date și analize ~~xxxxxxxxx~~ a situației agriculturii în R.P.R.

Propaganda se face mai ales cu ajutorul emisiunii "Jurnalul satelor" transmisă în fiecare seară pe mai multe lungimi de undă; în timpul marilor muncii agricole posturile de radio au zilnic emisiuni pentru țărani la rubrica "Emisiunea pentru sate". Un rol deosebit în propaganda prin radio la sate îl joacă din ce în ce mai multe stațiunile de radioficare, care se înmulțesc pe fiecare an. La 12 August 1955 - după relatările ziarului "Munca" - se aflau peste 400 centre de radioficare, care deserveau mai mult de 400.000 de difuzoare, dintre care vreo 300.000 sunt în gospodăriile țărănești.

Există apoi o Editură agro-silvică de Stat, înființată în 1953. După cifrele oficiale, ea a publicat până în luna Octombrie 1955 vreo 800 de lucrări într'un tiraj de 10 milioane de exemplare, dintre care cele mai importante sunt : 250 de broșuri pentru popularizarea metodelor sovietice și aproximativ 8 lucrări originale ale cercetătorilor români, precum și traduceri din limba rusă (un tratat de zootehnie generală, un altul de embriologie animală și un tratat de silvicultură). Editura pregătește alte 24 de lucrări într'un tiraj de 500.000 exemplare pentru învățământul agrozootehnic de masă, care vor apare deasemeni și în limbile minorităților. Paralel cu aceste publicații, editura acordă o mare atenție celor două colecții: "Biblioteca Agricolă" și "Din experiența fruntașilor în agricultură". Se prevede

UNCLASSIFIED

că ~~până~~ la sfârșitul anului 1955 bilanțul celor doi ani de activitate ai editurii se vor solda cu 900 de lucrări într'un tiraj total de 14 milioane de exemplare(+).

In sfârșit, în ultima vreme, studioul "Alexandru Sahia" a realizat o serie de filme documentare, care prezintă aspecte din agricultură, silvicultură, zootehnie, pomicultură, viața în S.M.T. (++) .

Ne rămâne acum, /în capitolul următor, care este starea mecani-
zării agriculturii la care a ajuns R.P.R., după 2 ani de tatonări (1948-
1950) și aplicarea unui plan cincinal (1950-1955).

.....

(+) informații culese din "Agricultura nouă" 4 Octombrie 1955

(++) v. "Scânteia" 30 Noembrie 1955

SECRET

UNCLASSIFIEDCAPITOLUL V.

25X1

Mecanizarea agriculturii. Inventarul mecanic. Centre de inchiriat și reparat mașini și unelte agricole. Uzinele specializate. Mașinile folosite în R.P.R. Electrificarea agriculturii.

La sfârșitul anului 1955 existau în R.P.R. 221 S.M.T.-uri și aproximativ 320 G.A.S.Ele aveau 30.000 de tractoare (exprimate în tractoare convenționale de 15 C.P.), 12.000 semănători, peste 15.000 batoze de cereale, ceva mai mult de 24.000 pluguri de tractor, 6.000 secerători-legători, 1.500 de autocombine(+) Cadența de producție și dotare în ultimii a unităților socialiste - după cifrele publicate, este următoarea : în 1953 și 1954 agricultura a primit de la fabrici 5.820 de tractoare, 1.750 batoze, 615 combine etc., iar în cursul anului 1955 : 2.450 tractoare, 4.370 pluguri de tractor, 1.585 semănători pentru cereale, 1.600 secerători-legători, 1.800 batoze (++) . Odată mai mult autorul este obligat să atragă atenția cititorilor săi și să-i îndemne să fie circumspecți în fața unor cifre, care - fără posibilitate de comparație exactă cu trecutul - nu pot fi decât înregistrate. Dacă împărțim însă numărul acestor mașini și unelte la suprafața arabilă, cifrele de mai sus reprezintă : 1 tractor la 266 hectare, 1 semănătoare la peste 666 hectare, 1 batoză la 533 hectare, 1 secerătoare-legătoare la 1.333 hectare și o auto-combină la 5.333 hectare. Ceea ce înseamnă că a vorbi despre o agricultură mecanizată în R.P.R. la ora actuală - lăsând la o parte propaganda oficială - înseamnă a da dovadă de mult optimism. De mult optimism - neținând seama deci de realitate -

22(+): v. ziarul "Munca" din 8 Decembrie 1955

(++): v. Fl.BURTAN: "Rolul industriei grele în transformarea socialistă a agriculturii", în revista "PROBLEME ECONOMICE" Nr.12 1955 - p.91, precum și D.MARIN: "Condițiile create mișcării producției de mărfuri în agricultură și posibilitatea de creștere a productivității în acest sector", "PROBLEME ECONOMICE" Nr. 7 - 1955 - p.71 și V.IONESCU: "Creșterea și perfecționarea producției de mașini și unelte agricole" în ziarul "România Liberă" Iunie 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 56 -

25X1

dau dovadă chiar prevederile pentru cel de-al II-lea plan cincinal. În adevăr, după Directivele celui de-al II-lea Congres al P.M.R. , se presupune că în 1960 agricultura română va poseda : 37.000 de tractoare - este singura cifră avansată de altminteri - ceea ce va însemna abia 1 tractor la 216 hectare. Scriam mai sus că cetitorii nostri nu trebuie să se lase niciodată impresionați de cifrele publicate de comuniști, în scopuri propagandistice. Regimul de la București devine mai realist, atunci când e obligat să explice enorma întârziere a mecanizării agriculturii în R.P.R., în ciuda celor 10 ani de pace și a așa ziselor ajutoare masive date de U.R.S.S. "Mecanizarea agriculturii - cetim într'una din publicațiile pentru uzul intern - nu va înlocui complet tracțiunea animală. Cu atât mai mult se pune această problemă la noi, unde mașinile agricole existente nu pot acoperi nevoile agriculturii noastre"(+). Realitatea apare evidentă, atunci când pătrundem mai adânc în detaliile regiunilor : regiunea Baia Mare dispunea de 500 de batoze în Iulie 1954, iar fosta regiune Arad - una din cele mai bine utilizate totuși - avea în 1954: peste 1.600 tractoare, 1.400 secerători-legători, 1.000 cultivate, 1.300 batoze, 3.400 pluguri de tractor, 1.300 semănători de cereale (++); ceea ce înseamnă : pentru regiunea Baia Mare 1 batoză la aproximativ 180 de hectare, iar pentru fosta regiune Arad : 1 tractor la peste 556 hectare, 1 secerătoare-legătoare la mai mult de 635 de hectare, 1 cultivator la 890 de hectare, 1 batoză la peste 684 hectare, etc. Mai mult, referitor la muncile mecanizate în G.A.C. care sunt principalele beneficiare ale mașinilor statului - pentru motive politice se înțelege - ni se dau următoarele cifre : în 1954 s'au executat cu mijloace

(+) v. ing.T. VASILIAN în "Calendarul țăranimii muncitoare 1955" - p.143

(++) v. "Agricultura nouă" din 17 August 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 57 -

mecanizate în proporție de 87 % arăturile pentru însămânțare, 47 % semănatul, 57 % recoltatul (+).

Pentru a face față nevoilor crescânde de mașini în agricultură, guvernul a înființat centre și sub-centre de închiriat mașini și unelte. Ele funcționează la sate pe lângă cooperativele de consum și se află sub controlul atât al ~~consiliilor~~ de conducere al cooperativelor, cât și acela al sfaturilor populare. Menirea acestor centre este de a pune la dispoziția țăranilor, prin închiriere, mașini și unelte pentru mica mecanizare, în special în satele și comunele unde mijloacele mecanice ale S.M.T. nu pot fi folosite. Este vorba de pluguri, grape, sape, hârlețe, trioare etc. În primul semestru al anului 1955 țăranii au arat, grăpat, semănat și prășit cu mașinile închiriate pe o suprafață de peste 70.000 de hectare ; s'au curățit și tratat 1.000 tone semințe de cereale, s'au bătut 4.682 tone de porumb și s'au tocat aproape 400 tone de nutreț. Tot după cifrele oficiale pe care le avem la îndemână, centrele de închiriat au vândut țăranilor cu gospodării individuale și colectivităților, la preț oficial, un număr de mașini și unelte a căror valoare s'a ridicat în 1954, de pildă, la 5 milioane și jumătate lei (++). Oficialitățile se plâng însă pe față că nu pot ~~satisface~~ satisface cererile țăranilor. Ele acuză atât industria de unelte agricole cât și cooperativele meșteșugărești metalurgice că nu produc îndeajuns. Alteori sunt acuzate și consiliile de conducere ale cooperativelor de consum că lasă uneltele sub cerul liber să se degradeze și n'au o evidență precisă, ceea ce duce la furturi dese, precum și de nepăsare chiar la încasarea chiriilor. Realitatea este că numărul centrelor și sub-centrelor este insuficient pentru o agricultură în care țăranii cu gospodării individuale dețin marea majoritate a pământurilor arabile. Pe aceștia, regimul comunist n'are niciun interes să-i ajute. Iată câteva

(+) v. Articolul-editorial al ziarului "Scânteia" din 14 Septembrie 1955
 (++) v. ziarul "Scânteia" din 7 și 14 Septembrie 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

- 58

cifre oficiale : în regiunea București există 371 centre și sub-centre de închiriat mașini și unelte, în regiunea Craiova 296, în regiunea Pitești 235, în regiunea Cluj 429, în regiunea Stalin 266 (+/-) etc, ceea ce înseamnă : în regiunea București un centru pentru 3805 țărani, în regiunea Craiova 1 centru pentru la 4.560 de locuitori, țărani, în regiunea Pitești 1 centru la 4.255 țărani, în regiunea Cluj 1 centru la 3.030 țărani, în regiunea Stalin 1 centru la 3.097 țărani. Cât privește centrele de reparat mașinile și unelte agricole, pentru a nu abuza de răbdarea cetitorilor nostri, să analizăm numai 2 cazuri : există, după datele oficiale, 960 de centre de reparat în regiunea Pitești și 1.200 în regiunea Cluj, ceea ce înseamnă respectiv : 1 centru de reparat la aproape 2 comune în regiunea Pitești și 1 centru de reparat pentru fiecare comună în regiunea Cluj. Chiar dacă un centru de reparat ar lucra zi și noapte - ceea ce nu e cazul - începând din luna Decembrie și până la 15 Martie, deci aproximativ 105 zile și el nu va fi în stare să facă față reparațiilor nici măcar ale unei singure comune care s'ar presupune că are un număr de 500 de locuitori în medie.

Foarte multe fabrici și uzine din R.P.R. au sectoare speciale pentru agricultură. Aceste fabrici, nespecializate în producția de mașini și unelte agricole, dau fiecare un număr anumit de piese de schimb. Există însă, în primul rând, fabricile și uzinele specializate care ne interesează îndeosebi. Iată câteva printre cele mai importante (numărul lor total este de 16) : uzinele " Iosif Rangheț " (Arad) fabrică mașini-unelte, uzinele de Mașini Agricole (Bocșa Română - fost județul Caraș) produc mașini și unelte agricole ușoare, precum și o cantitate apreciabilă de piese de schimb; întreprinderea "Prototip" (București): mașina de recoltat stuf ; uzinele "Semănătoarea" (București): cositoarele de fân C.A.- 15 și cositoarea

(+): v. ziarul "Scântea" din 18 Iulie și 28 Septembrie 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

cu tracțiune animală C.A. - 55 ; uzinele " Tudor Vladimirescu " (București) : batoze electrificate în ultima vreme ; uzinele " 7 Noiembrie " (Craiova) : mașini de împrăștiat îngrășăminte de tipul T.R.- 1 și greble mecanice G.T.B. - 22 ; fabrica " Electroputere " (Craiova) : semănători cu tracțiune animală și recent semănătoarea mecanică pentru porumb S.K.G. 6 ; întreprinderea metalurgică " 11 Iunie 1948 " (Galați) : unelte agricole ușoare ; " Întreprinderea metalurgică de utilaj " (Medgidia) : mașini agricole, în special mașina de căpițat fân ; întreprinderea " Ceahlăul " (Piatra Neamț) : semănătoarea pentru porumb cu tracțiune animală ; întreprinderea " Macazul " (Ploești) : unelte agricole ușoare ; uzina " I.C.Frimu " (Sinaia) : pompe de injecție pe care le livrează uzinelor de tractoare " Ernst Thälmann " (Brașov) care este cea mai mare uzină agricolă din țară ; fabrica " Tehnometal " (Timișoara) : dispozitivul pentru semănat porumbul în cuiburi așezate în pătrat, selectorul universal, greble mecanice, selectoare cu motor tip Petcus, diferite unelte agricole ușoare.

Dintre fabricile și uzinele cu altă producție, sunt demne de amintit : uzinele " Mao Tse Dun " (București) : auto-cisterne pentru combustibil ; uzinele " Vasile Roaită " (București) : lanțuri Gall pentru secerători-legători ; uzinele " 23 August " - foste " Alaxa " (București) : piese de schimb pentru mașini agricole ; uzinele " Infrățirea " (Oradea) : piese de schimb ; " Întreprinderea metalurgică de Stat " (Roman) : cămăși de cilindru pentru tractoarele I.A.R., pistoane, rulmenți, piese de schimb de mare uzură ; fabrica " Elstic " (Sibiu) : piese de schimb ; uzinele " Independența " (Sibiu) : blocuri-motor pentru tractoarele I.A.R., piese de schimb ; fabrica " Ion Fonaghi " (Brașov) : cuțite pentru secerători-legători, piese de schimb pentru tractoare și recent plăcuțe-deget ; uzinele " Strungul " (Brașov) : ridicătoare hidraulice, piese de schimb pentru tractoarele I.A.R. 35 ; etc.

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Mașinile folosite azi în ~~agricultura~~ română se prezintă foarte heteroclitice și inegale ca valoare și randament. Întâi vin cele importate din U.R.S.S. De pildă, în vara anului 1955 s'au adus din Uniunea Sovietică următoarele mașini : 462 combine autopropulsate S.4 și S.6 ; 61 cositori autopropulsate K.S. 10 ; greble mecanice, agregate de tuns oi, agregate de muls, mașini de recoltat bumbac, de curățat bumbac, mașini de împărștiat îngrășăminte chimice, motoare pentru irigație (fără să se specifice câte anure) ; aproape 600 de tractoare de diferite tipuri, în special tractoare M.T.Z. , semănători, cositori și secerători (+). Anul trecut și-au făcut deasemeni apariția la G.A.S. Sănandrei (regiunea Timișoara) combina-siloz sovietică K.S. 26 , combina S.H.M. - 48 pentru recoltarea bumbacului (la G.A.S. Piatra, raionul Zimnicea - regiunea București), precum și următoarele combine : K.U. (recoltatul porumbului), K.K.R.- 2 (recoltatul cartofilor) folosite însă abia în toamna anului 1955 ; combina K.S.- 2,6 (recoltatul plantelor de nutreț), SKEM - 3 (recoltatul sfeclei). În primăvara trecută au fost trimise în Dobrogea câteva mașini sovietice pentru însămânțatul porumbului în ciuburi așezate în pătrat de tipul S.S. 6-A și S.K.G6 6, după ce au fost încercate în prealabil la stația ICAR Valul lui Traian, unde s'au făcut și demonstrații. Au fost apoi trimise în S.M.T.-urile și G.A.S. din această regiune aproximativ 40 de mașini de acest fel. În presa oficială este pomenită o singură dată batoza " Harcov " (lățime de lucru 1.100 m/m, având nevoie de o forță de 15-16 C.P.), apoi mașina JK - 2,1 (recoltatul cânepii) care a fost încercată pe terenurile experimentale ale ICMEA-ului, fără să se menționeze de atunci încolo dacă va fi sau nu fabricată în serie; în orice caz caracteristicile ei o fac destul de improprie pentru majoritatea terenurilor plantate cu cânepă în R.P.R. : tăierea ^{la} tulpinilor la 8 cm de/sol, pierderi destul de importante, etc. În sfârșit, după unele informații culese de noi

(+) v. "Agricultura nouă" din 19 August 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 61 -

În vara anului 1955 au fost aduse deasemeni din U.R.S.S. avioane pentru agricultură (nu se spune firește ce tip) pentru distrugerea dăunătorilor. Un avion a fost încercat de-asupra comunei Popești-Leordeni, unde se află o mare G.A.S. ; alte avioane, aparținând bazei de la Băneasa, au sburat de-asupra regiunii Ploești pentru a însămânța mai multe feluri de brazi în localitățile Câmpina și Doftănița, iar altele în jurul lacului Greaca pentru a feri papura de insecte distrugătoare (+). Din celelalte democrații populare, informațiile oficiale nu amintesc decât un număr de 40 de mașini de tipul R.S.S.- 6 (pentru tocat nutrețul) venite din R.P.Polonă și care au fost trimise S.M.T. din regiunile Stalin, Constanța, Bucurști, Arad, Timișoara și regiunea autonomă maghiară, unde practica însilozării porumbului pentru nutreț, a florii soarelui și a altor plante este mai dezvoltată. Se adăoga că aceste mașini pot toca zilnic între 30 și 40 tone de nutreț (++).

Cât privește producția românească de mașini agricole, în afară de unele modele mai vechi care continuă a fi fabricate, ea urmează azi îndeaproape prototipurile sovietice pomenite întrecut mai sus. Astfel uzinele " Electroputere " din Craiova au fabricat în primăvara anului 1955 primul lot experimental de 10 mașini pentru semănatul culturilor prășitoare în cuiburi așezate în patrat. După caracteristicile date (mecanism special pentru declanșarea automată a dispozitivului de însămânțare, cuiburi pe 6 rânduri la distanțe și intervale de 70 cm, etc) se vede bine că aveam de-aface cu o copie fidelă a modelului sovietic. Productivitatea acestei mașini este însămânțarea a circa 15 hectare de teren în 10 ore. Pentru însămânțatul porumbului în cuiburi așezate în patrat, uzinele " Semănătoarea " (București) au realizat încă de la începutul anului 1955 dispozitivul V. I. M. tip 511 -A, care ^{se} poate adapta la semănătoarea obișnuită. Acest dispozitiv va fi folosit pentru prima dată pe scară mare în campania agricolă din 1956, când se speră că țărani ~~vor avea~~ mai multă încredere în

(+) și (++) : v. "Scnteia" 9 Iunie 1955, "Agricultura nouă" 9 August și 8 Noembrie 1955, "Albina" 14 Octombrie 1955, "Munca" 3 Martie-

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 62 -

25X1

metoda semănării în cuiburi patrute. ~~Prima combina~~ românească a fost realizată de uzinele " Tudor Vladimirescu " din București. Se afirmă că încercată pe teren a dat rezultate bune. Specialiștii pot aprecia dacă e adevărat sau nu, după următoarele caracteristici - singurele de care dispunem : e remorcată de un tractor și are o lățime de tăiere la heder de 1,5 m. Are roți de cauciuc. Capacitatea buncărului este de 500 kg. Descărcarea boabelor se face cu ajutorul unui elevator spirală, direct în camioane. Combina este înzestrată deasemeni cu un elevator și colector de paie, care sunt descărcate sub formă de căpițe. Are un dispozitiv care îngăduie obținerea a 6 turații diferite la toabă, deci poate fi folosită la recoltarea mai multor soiuri de cereale. Primele 100 cositoare C.A. 15 (după modelul sovietic K. 14), turnate în oțel pentru sporirea rezistenței, au fost realizate de uzinele " Semănătoarea " (București). Construirea lor în serie a început la 1 Martie 1955, dar în timpul campaniei agricole din ultimul an, oficialitățile n'au mai pomenit nimic despre această mașină. În schimb a fost mereu lăudată cositoarea mecanică cu tracțiune animală C.A.- 55, pe care o produce tot uzinele "Semănătoarea". Construirea lor în serie a început după 1 Aprilie 1955 și se prevedea că producția totală la sfârșitul anului va fi de 1.500 de bucăți. După indicațiile oficiale, ea poate fi folosită la cositul oricărei plante. În spatele cuțitului mașinii se poate monta o platformă, de pe care un al doilea om poate aduna fânul în poloage, în același timp cu cositul. Randamentul este 5 hectare cosite în 10 ore. Pentru marcare terenului pentru semănatul în cuiburi așezate în părat (afară de sapă sau semănătoarea manuală S.M. 1) există cultivatorul C.U.T.- 21, care se fabrică deasemeni în R.P.R. Sunt cunoscute două tipuri de secerători-legători : S.L.- 52 și S.L.- 54; prima este folosită la agregatele agricole cu pluguri " Ilie Pintilie " sau ~~disculitoare~~. Un agregat de 2 secerători-legători de acest fel poate secera ~~maximum~~ 11 ha în 10 ore. Celălalt tip, S.L.- 54, fabricat de uzinele "Semănătoarea " (București) este cel mai recent.

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 63 -

25X1

Productivitatea teoretică a acestei mașini este de 136 hectare la sezon (adică timp de 20 de zile). Este acționată de un tractor K.D. 35; în viteza III-a lasă 6 % snopi nelegați, în viteza II-a 11 %, iar în viteza IV-a atinge chiar 14 %. Este o mașină ratată, deoarece din datele sosite la Direcția generală S.M.T. a Ministerului Agriculturii reiese că actualul cadru al secerătorii se deformează foarte des. Există o semănătoare veche tip I.A.R. 511, despre care se pomeneste azi foarte rar în reportajele din timpul campaniei agricole. "Egimul se mândrește îndeosebi cu semănătoarea de porumb în cuiburi așezate în patrat, a cărei producție în serie a început la fabrica "Electroputere" din Craiova și despre care am vorbit mai sus. Mașina de căpițat fân (după modelul sovietic P.K.- 6) este fabricată de "Intreprinderile metalurgice de utilaj" (Medgidia). Se prevedea în 1955 o producție de 150 de bucăți. Randamentul ei este: în 10 ore se strânge în căpițe fânul de pe 30 de hectare. O altă mașină experimentată în Noembrie 1955 la ICMEA (care o construște ca prototip încă) este MPR- 4 (pentru plantarea răsadurilor și ghivecelor nutritive); va fi folosită la plantarea cartofilor iarovizați, a răsadurilor de roșii și varză. Se pot planta zilnic de către 7 oameni care lucrează pe agregat aproximativ 2 hectare de răsaduri. În sfârșit, prima mașină de recoltat stuf (noua materie primă în R.P.R. pentru industria textilă și a hârtiei), construită după un model sovietic neindicat, a fost trimisă în Noembrie 1955 în Delta Dunării. Este fabricată de întreprinderea "Prototip" din București. Mașina are forma unui tanc cu șenile pentru deplasarea pe uscat și flotoare pentru plutire pe apă, având în față un recoltor (după sistemul mașinilor sovietice de recoltat cânepa JK- 2,1). Ea poate recolta 40-50 tone de stuf pe zi, secerând și legând snopii; o altă mașină specială pentru transportat preia snopii.

Singurile pluguri tractate despre care avem unele date ofici-

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

ale sunt cele de tipul P3-30-PA, P5-35 și P3-30. Plugul P3-30-PA are 3 trupițe a 30 cm lățime fiecare, ~~scormonitori~~ și scaun. Face arături de bază pe orice sol din România. La probele efectuate, plugul a arat în 10 ore, la o adâncime de 25-30 cm, 4,4 hectare. Adâncimea de lucru se reglează cu un volan, iar echilibrul plugului cu alt volan și cu șurubul de reglare al mecanismului roții din spate. Poate lucra cu 2,3 sau 4 trupițe în funcție de teren. Urma să fie fabricat în serie din 1955. Incercările preliminare au avut loc la ICMEA. Despre plugurile P5-35 și P3-30 se spune că au fost adaptate pentru executarea arăturilor după sistemul Malțev. La plugul P5-35 au fost adaptate 5 trupițe fuziforme, a fost modificat axul roții din brazdă pentru a nu călca pe terenul arat, precum și roata din spatele plugului care are acum o stabilitate mai mare și nu mai calcă pe arătură. Tractat de tractorul S-80 (lățime de lucru = 1,90 m) poate ara, la 45-50 cm, fără răsturnarea brazdei, o suprafață de 5 hectare. Aceleași adaptări s'a făcut și la plugul P3-30; acesta are numai 3 trupițe (lățime de lucru = 110 cm). Tractat de un cuplaj de 2 tractoare (KDP și KD), el poate ara în 10 ore, la 40-45 cm, o suprafață de 3,6 hectare. Adaptările au fost făcute în atelierele ICMEA-ului (+).

Caracterul heteroclist al mașinilor folosite în agricultura din R.P.R. apare mai vizibil când e vorba de tractoare. Următoarele tipuri sunt fabricate azi, într'o proporție care ne rămâne necunoscută până în prezent : IAR, Lanz (45 C.P.), K.D. 35, U.3, D.T. 54, S.R.T. (35 C.P.), S.80, M.T.Z. și U.T.O.S. În directivele celui de-al II-lea congres al PMR se prevede pentru viitorul cincinal că producția de tractoare agricole în 1960 va fi de 6.000 de bucăți complete și 2.000 de motoare. Vom da mai jos caracteristicile celor mai importante tractoare, folosite tot mai mult pe ogoarele din R.P.R.

UNCLASSIFIED

(+) v. "România Liberă" 8 Aprilie și 21 Octombrie 1955, "Agricultura nouă" 22 Aprilie, 9 August și 6 decembrie 1955, "Scânteia" 6 Iulie și 11 Noembrie 1955, "Munca" 16 Mărtie, 1 și 12 Noembrie 1955, etc.

Tractorul K.D. 35 pe șenile. Primele tractoare construite în România au fost cele de tipul IAR 22 și IAR 23. Construcția lor a continuat și sub comuniști. Din 1950 s'a început fabricarea tractorului K.D. 35 pe șenile, după tractorul sovietic care poartă același nume. Are o putere mijlocie de 37 C.P. ; este folosit ~~în general~~ pentru executarea lucrărilor agricole importante: dezmiriștit, arat, semănat, recoltat, treerat și alte lucrări. Tractorul are o cutie cu 5 viteze; pornirea motorului se face cu ajutorul unui motorăș care e acționat manual. Are și un dispozitiv special numit de "preîncălzire" pentru vremea rece. Fiind iluminat electric, poate lucra și noaptea. Este fabricat numai în uzinele "Ernst Thälmann" (fost I.A.R.) din orașul Stalin (Brașov). Cu acest tractor se pot executa teoretic lucrări pe 2.000- 2.500 de hectare fără reparații, dacă este bine îngrijit și exploatat rațional. Desele consfătuiri care au avut loc în ultima vreme la uzinele "Ernst Thälmann" asupra calității tractorului K.D. 35 lasă totuși să se întrevadă că adaptarea modelului sovietic la condițiile solului din R.P.R. nu a fost perfectă.

Tractorul K.D.P. 35 pe șenile. Fabricat tot de uzinele "Ernst Thälmann" începând din 1955, este derivat din tractorul K.D. 35 cu un șasiu mai înalt. La 1 Februarie 1955 se construieste primul tractor. Datele oficiale publicate cu acest prilej îl descriu astfel :pe lângă lucrările agricole mari, el poate fi folosit la lucrările de întreținere ale plantelor prășitoare. Este tot un tractor de putere medie, realizând viteze între 3,81 kl/ oră și 9,11 kl/oră. La puterea sa normală, tractorul K.D.P. 35 pe șenile are o forță de tracțiune până la 1.750 kg. Datorită greutății sale (3,7 tone) are o mobilitate mare, putând fi folosit în condiții foarte variate de relief. Spre deosebire de K.D. 35, tractorul K.D.P. 35 pe șenile este destinat a fi folosit îndeosebi pentru lucrările pregătitoare în vederea semănatului și a lucrărilor între rânduri. Poate fi folosit deasemni la tractarea mașinilor de recoltat bumbac, sfeclă, dovleț, etc. Pentru aceasta

UNCLASSIFIED

i s'au adus tractorului K.D. 35 unele modificări de construcție : confecționarea unei șenile înguste de 80 m/m pentru lucrările culturale dispuse în rânduri pătrate, înălțarea de la sol a fost mărită (500 m/m față de K.D. 35 care avea numai 261 m/m).

Tractorul M.T.Z. La 5 August 1955 se anunța că uzinele "Ernst Thälmann" au terminat primul tractor M.T.Z.-2 pe roți. Este al șaselea/tractor construit de la înființarea uzinelor. Realizatorii lui au folosit ca model tractorul sovietic "Bielorus". M.T.Z.-2 este un tractor universal pe roți și poate fi folosit la diferite lucrări agricole cu utilaj suspendat, semi-suspendat și tractat, precum și la acționarea altor mașini agricole. Are un randament mai mare decât tractorul pe roți metalice cu pinteni. Distanța între roți variind în limite destul de largi, tractorul poate fi folosit astfel la executarea lucrărilor de întreținere printre rânduri. Este înzestrat cu un motor K.D. 35, dar este mai ușor decât acesta cu câteva sute de kilograme. 6 tractoare de acest tip au fost folosite de G.A.S Roman în campania agricolă din 1955.

Tractorul U.T.O.S. Construit deasemeni la uzinele "Ernst Thälmann", este tot un tractor universal pe roți pneumatice, derivat din M.T.Z.-2. Roțile din față și din spate sunt reglabile. Se deplasează cu o viteză de 23 % ~~mai~~ mai mare față de K.D. 35 în vitezele I și IV și cu 42 % în viteza V. Spre deosebire de K.D. 35, cuplajul elastic al acestui tractor care leagă axul ambreiajului cu axul principal al cutiei de viteze este provăzut cu elemente de cauciuc care lucrează la compresie. Tractorul U.T.O.S. poate ridica hidraulic unele unelte agricole suspendate și semi-suspendate.

Printre alte unelte de construcție românească sunt menționate uneori: grapa cu discuri B.D.T. 35, discuitoarele D.B. 2 și D.B. 3 , mașina de împrăștiat îngrășăminte T.R. 1 (fabricată de uzinele " 7 Noiembrie " din Craiova se afla încă în curs de omologare în August 1955),

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 67 -

grebla mecanică G.T.B.-2,2, apoi, pentru completarea parcului de mașini folosite la recoltarea păioaselor, se indica în Octombrie 1955 că se află omologate următoarele mașini : secerătoarea-pologitoare S.P.-1,5 (cu tracțiune animală), combina tractată C.T.-1,5 (acționată prin cadran). Urmău să se construiască în cursul anului 1955 deasemeni, o serie de alte mașini al căror tip nu era indicat, pentru plantarea cartofilor, recoltarea fânului, sfeclei, etc., ca și pentru condiționatul, sortatul și uscarea semințelor(+).

Electrificarea agriculturii rămâne un proiect, despre care regimul pomenște destul de rar. Singurele cifre oficiale publicate sunt cele 600 de arii electrificate care ar fi funcționat în 1954 și unele informații cu totul generale asupra lucrărilor pentru electrificarea unui număr mai mare de arii în regiunea Constanța în cursul anului 1955, la care și-au dat concursul muncitorii de la Energo-Combinatul Nr. 1 Constanța (++) . Însăși Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. pentru anii 1956-1960 sunt complet mute în această privință. Se înțelege ușor că electrificarea agriculturii nu poate fi trecută, fie chiar cu titlu de dorință, într'un plan cincinal aprobat de Moscova, deoarece posibilitățile financiare ale R.P.R. sunt foarte limitate în materie de investiții pentru agricultură.

.....

(+): v. "România Liberă" 14 Ianuarie 1955, 5 Aprilie și 17 Iunie 1955, "Scânteia" 3 Aprilie și 13 Octombrie 1955, "Agricultura nouă" 8 Februarie și 14 Iunie 1955, revista "Flacăra" Nr.10 din 15 Mai 1955 "Munca" din 6 August și 22 Noembrie 1955, etc.

(++): v.ing.P.BUNESCU: "Foloasele energiei electrice" în "Calendarul țărăni-mii muncitoare 1955", p.203

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

CAPITOLUL VI.

Câteva probleme de statistică. Investiții. Suprafața și producția agricolă. Moșteniri, vânzări, arendă. Muncitorii agricoli.

În raport cu celelalte cheltuieli ale statului, agricultura constituie un sector destul de neglijat. Din discursul ministrului de Finanțe înaintea aprobării bugetului pe 1955, reeșea că fondurile destinate pentru finanțarea agriculturii se ridicau la 4.364,7 milioane de lei. Iată cum erau repartizate cheltuelile în interiorul acestei sume globale :

1.448,5 milioane (aproximativ 33 %) pentru sectorul mecanizării agriculturii: consolidarea stațiunilor de mașini și tractoare existente, înființarea de noi S.M.T. , dotarea centrelor mecanice și a atelierelor de reparații, etc ; 1.398,4 milioane lei (aproximativ 32 %) pentru finanțarea G.A.S., dintre care pentru investiții în această ramură 626,7 milioane ; tot pentru investiții G.A.C. urmau să primească în 1955 credite pe termen lung în valoare de 200 milioane lei. În afară de aceasta, gospodăriile agricole colective - care în principiu trebuie să se sprijine pe propriile lor resurse - au beneficiat de ajutorul statului pe calea creditelor în termen scurt, pentru cheltueli sezoniere de producție. În sfârșit, Banca Agricolă care și-a început activitatea în Ianuarie 1955, trebuia să crediteze și să finanțeze atât sectorul socialist cât și cel individual din agricultură(+). Până la ora actuală nu s'a publicat nicio cifră oficială asupra volumului finanțărilor întreprinse prin această bancă. Informații mărunte, care apar foarte rar în presa de la București, par să dovedească însă că atât țărani colectiviști sau întovărășiți, dar mai ales cei cu gospodării individuale, se fereșc să facă împrumuturi la noua Bancă Agricolă. Țăranii știu dintr'o veche experiență amară că un credit acordat de un institut de emisiune al

(+) D.PETRESCU: Discurs-raport la prezentarea Bugetului de Stat pe 1955, în ziarul "Munca" din 1 Ianuarie 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

statului duce întotdeauna la înglodarea lor definitivă în datorii.

În comparație deci cu anul 1954 când volumul Investițiilor a fost de 1,8 miliarde lei, în 1955 el a crescut așadar la peste 2,8 miliarde (+). Deasemeni în 1954 se aflau în curs de executare aproximativ 6.000 de construcții agricole, cele mai multe pentru S.M.T. și G.A.S.; în 1955 investițiile s'au făcut ținându-se seama de o sistematizare mai judicioasă a construcțiilor agricole de stat, deoarece sumele alocate construcțiilor în acest sector a sporit cu 1 miliard(++). Cât privește Directivele celui de-al II-lea Congres al P.M.R. referitor la investiții, desprindem din raportul publicat următoarele : pentru îndeplinirea sarcinilor celui de-al 2-lea cincinal, se vor aloca circa 105-110 miliarde pentru lucrările capitale. Repartizarea pe ramuri economice se va face în următoarele proporții:

- Industria..... circa 56 %

din care :

Industria mijloacelor de
producție.....50 %

Industria bunurilor de
consum..... 6 %

- Industria construcțiilor..... 2,5 %

- Agricultura-Silvicultura.....12,5 %

- Transporturi-comunicații.....11,5 % etc.

Astfel, nici în cel de-al 2-lea cincinal nu sunt prevăzute mari investiții în agricultură, regimul de la București preferind să urmeze linia trasată de Moscova, aceia de a avea în timpul cel mai scurt o industrie.

Am arătat în altă parte că suprafața reală pentru culturile cerealiere nu atinge nici 8 milioane de hectare. Dintr'un articol semnat

UNCLASSIFIED

(+): v. Fl.BURTAN: "Rolul Industriei grele în transformarea socialistă a agriculturii", în revista "Probleme economice" Nr.12 p.91

(++): v. S.HAIMER: "Pentru o mai justă folosire a investițiilor în construcțiile din agricultură"- "Lupta de clasă" Nr.11- 1955

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 70 -

25X1

de C.I.Popescu, actualul ministru al Silviculturii, pe vremea când era titularul ministerului nescindat, reiese chiar că suprafața pentru marile culturi de cereale abia atinge 7.500.000 hectare (+). Regimul luptă din răspun-
teri de mai mulți ani să mărească suprafața arabilă a țării. Către sfârșitul anului 1955, ideul fixat era de 11 milioane hectare. Se înțelege de la sine că sporirea suprafeței de teren se va realiza prin anumite schimbări în structura categoriilor de folosință. Iată mai jos un tablou comparativ, însoțit de perspective (++)).

Categorii de folosință	1935-1939	1951-1954	Perspective
Arabil	39,8	40,9	44,6
Pășune	11,2	11,4	9,6
Fânețe	5,8	6,4	6,0
Livezi	1,0	0,7	1,1
Vii	0,9	1,0	1,1
Păduri	27,3	27,3	27,3
Alte	14,0	12,3	10,3
Total	100,0	100,0	100,0

După cum se vede, la sfârșitul anului 1955 se sconta această mărire prin sacrificarea pășunilor și prin micșorarea unui capitol din categoria structurilor de folosință care poartă un nume vag. Directivele recentului congres P.M.R. sunt însă și mai vagi. Ce găsim în ele ? Suprafața cultiva-

(+) v. "România Liberă" 12 Octombrie 1955

(++) v. S. HARTIA și O.GHEORGHIU : "In legătură cu folosirea rațională a pământului în agricultură", în revista "Probleme economice" Nr.10 - 1955, p.66

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4
 UNCLASSIFIED - 71 -

tă - se spune - va trebui să atingă în 1960 circa 10.500.000 hectare."Creșterea suprafeței arabile se va obține prin punerea în valoare a terenurilor necultivate, prin recuperarea terenurilor nisipoase și saraturoase, prin folosirea rațională a terenurilor agricole din perimetrele forestiere, prin lucrări de îndiguiri și desecări de terenuri, prin desțelenirea pășunelor și fânețelor slab productive(+).

Pe suprafața actuală, redolta ultimului an (1955) a fost evaluată la aproximativ 11.500.000 tone de cereale, producția medie de grâu fiind de 1.300 kg. la hectar, iar cea de porumb de 2.500 kg. la hectar. În viitorul plan cincinal sunt prevăzute cifrele următoare : cel puțin 15.000.000 tone de cereale, dintre care grâu și secară cel puțin 5,5 milioane de tone ; suprafața cultivată cu porumb va atinge 4.000.000 hectare, iar producția 8 sau 9 milioane de tone. Pentru 1960, Directivele cer agriculturii o producție de 3 milioane tone de sfeclă de zahăr, 75.000 tone în pentru fuior, 300.000 tone cânepă pentru fuior, 350.000-400.000 tone semințe de floarea soarelui, peste 2,5 milioane tone legume diferite, peste 3,5 milioane tone cartofi, 1.300.000 tone carne vie (600.000 tone carne de porc), 25.000.000 hectolitri lapte de vacă, 34.000 tone de lână fină și semi-fină, etc - ceea ce reprezintă respectiv : 305 kg. grâu și seacă pe cap de locuitor, 500 kg. porumb, 166 kg. sfeclă de zahăr, 4,1 kg. în pentru fuior, 16,6 kg. cânepă pentru fuior, 22,2 kg. semințe de floarea soarelui, 138,8 kg. legume, 194,4 kg. cartofi, 72,2 kg. carne, 138,8 litri de lapte, 1,8 kg. de lână. Cu aceste cifre în mână, s'ar putea deduce că standardul de viață al Românilor va fi foarte ridicat, cel puțin în 1960. Dacă lipsa de alimente va fi tot atât de mare atunci, cum e azi, ~~xxxxxxxx~~ oricine este îndreptățit să pună problema producției de bunuri agricole în R.P.R. pe această alternativă: ori exportul de bunuri agricole a crescut simțitor (în cazul în care această producție e reală), ori cifrele date sunt ~~de~~ (*) v."Scântea" 29 Decembrie 1955

intermediul sfaturilor populare.comuna-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

fanteziste. Iar dacă această producție este reală și regimul încurajează exportul, două întrebări sunt permise încă de pe acum: 1) către ce țări și în ce condiții se face acest export 2) ce fel de politică există aceea care lasă populația în mizerie pentru a-și spori volumul său de export.

Câteva probleme juridice.

Dreptul de moștenire, ca și cel de proprietate, sunt teoretic garantate de Constituția R.P.R. Se ia ca bază Codul civil francez - folosit aproape un secol în România - unde au drept la moștenire în primul rând copiii născuți dintr'o căsătorie înregistrată la starea civilă. Au drept la moștenire deasemeni copiii naturali, cei adoptați, soțul rămas în viață împreună cu copiii sau în lipsă de copii cu celelalte rude ale defunctului în condițiile stabilite de lege. Pentru a împărți pământul, moștenitorii se adresează Tribunalului popular raional. Cererea lor trebuie să cuprindă : numele defunctului, averea rămasă de la acesta, numele și calitatea celor îndreptățiți la moștenire, partea ce i se duvine fiecăruia, datoriile moștenitorilor față de defunct și ale defunctului față de moștenitori. Taxele succesoriale sunt însă azi atât de grele în R.P.R. încât, a accepta azi o moștenire este un lucru plin de riscuri. Regimul însă s'a ferit să publice până în prezent cât de mari sunt taxele ce trebuiesc plătite cu prilejul deschiderii unei succesiuni, deși la rubrica corespondenței între cetitori și ziare această întrebare a fost pusă în repetate rânduri în ultimii ani.

Dreptul de proprietate și moștenire fiind recunoscut teoretic, se declară însă numai decît după acest principiu general că pământul a încetat de a mai fi un obiect de vânzare-cumpărare, deși proprietatea lui aparține țăranilor mici producători. Prin legea reformei agrare din 22 Martie 1945 se stabilește că terenurile arabile nu pot fi vândute, date în arendă sau ipotecate, decît în mod cu totul excepțional și numai cu avizul Ministerului Agriculturii prin intermediul sfaturilor populare comuna-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 73 -

25X1

le. Prin legea pentru reglementarea circulației și stabilirea regimului juridic al imobilelor agricole (clădiri și terenuri) din 23 Iunie 1947, se acordă un drept de prioritate statului. Cu alte cuvinte, pământul de vânzare trebuie oferit în primul rând statului. Aceiaș lege acordă statului dreptul de control asupra vânzărilor de pământ între micii producători. Vânzarea terenurilor care se află în vatra satului se poate face însă ~~numai~~ numai cu autorizația sfatului popular comunal, fără avizul ministerului. Prețul de vânzare se stabilește prin bună învoială între vânzător și cumpărător, iar actul de vânzare trebuie să se facă la Notariatul de stat și să fie apoi transcris în registrul de transcripțiuni sau înscris în cartea funciară. Un caz aparte îl prezintă terenurile primite prin reforma agrară din 1945. Potrivit articolului 30 din Codul Familiei, bunurile dobândite de oricare dintre soți, sunt, de la data dobândirii lor, bunuri comune. Asupra terenului primit prin reforma agrară, în timpul căsătoriei, au drept de proprietate atât soțul cât și soția, chiar dacă în actele de proprietate a fost trecut numai numele soțului. În cazul în care pământul a fost primit de soț sau de soție înainte de încheierea căsătoriei, atunci drept de proprietate asupra acestui teren îl are numai acel pe numele căruia a fost trecut pământul în acte. De asemenea, dacă pământul sau casele au fost dobândite în timpul căsătoriei - prin moștenire, donație, etc. - de către unul din soți, aceste bunuri nu sunt considerate ca fiind comune, ci dreptul de proprietate asupra lor îl are numai acel pe numele căruia au fost trecute în acte casele sau terenul respectiv(+).

Arenda este interzisă în R.P.R. prin Decizia M.A.S. Nr. 1204 din 3 Septembrie 1947. Cu toate acestea în raportul politic prezentat de Gh.Gheorghiu-Dej în cadrul congresului al II-lea al P.M.R., se vorbește

(+): v. "Albina" din 3 August, 19 Octombrie și 9 Noiembrie 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 74 -

desprearendă și se spune că ea dăinuie încă în proporții considerabile:

"..Pe lângă angajarea de către chiaburi a muncitorilor agricoli ca salariați, o formă de exploatare destul de răspândită la sate este darea în arendă de terenuri de către chiaburi. Lipsa unei reglementări a angajerii forței de muncă și a arendării pământului de către chiaburi înlesnește acestora să exploateze pe țărani muncitori și să se sustragă de la măsurile de îngrădire, de la predarea cotelor obligatorii către **stat**. Această situație va trebui îndreptată prin reglementarea angajerii forței de muncă și a dării în arendă". E vorba probabil de forme camuflate de arendă - practicate dintotdeauna sub numirile populare de lucrare a pământului " la îndoială " sau "la întreială" - dar proporțiile nu pot fi înfricoșătoare pentru regim, ~~ținând~~ ^{deținând} ~~"chiaburii"~~ ^{"chiaburii"} ~~ținând~~ ^{deținând} abia 2 % din proprietatea agricolă pe țară, după cifrele date chiar în acelaș raport(+).

Prin înființarea G.A.S. și S.M.T., există actualmente și muncitori agricoli (1 % pe țară) în R.P.R. Deși ne aflăm într'un regim care " construiește zilnic socialismul ", soarta acestor muncitori este cât se poate de precară, dacă ar fi să ne luăm după însăși mărturisirile oficiale relative la condițiile grele de muncă, la lipsa de igienă, la salariile foarte mici, etc. Există firește, un sindicat al Muncitorilor agricoli din R.P.R., cu subdiviziuni regionale, dar cum acest organism se află în mâinile partidului, apare limpede că sindicatul se supune ordinelor C.C. al P.M.R. și nu ia niciodată apărarea muncitorilor lezați. Desprindem din lucrările Congresului Sindicatului Muncitorilor Agricoli, care s'a ținut la sfârșitul anului 1955 la București, următoarele "... Problema principală dezbătută a fost fluctuația brațelor de muncă; delegații la congres au vorbit despre faptul că unele organe sindicale nu acordă suficientă atenție condițiilor de viață pe care le au muncitorii.. O cauză a fluctuației

(+): v. "Scântea" 25 Decembrie 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

este faptul că pentru unele categorii de muncitori, încadrarea nu este încă corespunzătoare calificării profesionale.. Sarcina noului comitete central (al Sindicatului Muncitorilor agricoli) este de a veghea ca sistemul de salarizare să fie - în toate unitățile agricole de stat -respectat"(+) În regiunea Galați, de pildă, există un procent mare de fluctuația a cadrelor de muncitori și chiar de tehnicieni. "... În numai 6 luni am fost nevoiți să reorganizăm 35 comitete de întreprindere pe motivul că tovarășii aleși în comitetele de întreprindere, după un scurt timp de la reorganizare, fie că erau transferați în locuri depărtate de muncă, fie că erau concediați în mod abuziv.. La fluctuația de cadre au contribuit și unele măsuri greșite luate de M.A.S., care a destituit cu ușurință pe unii conducători responsabili, tocmai în perioada de vârf a muncii"(++). Toate acestea sunt însă neajunsuri pe care regimul își permite luxul să le publice, tocmai fiindcă gravitatea lor nu scoate într'o lumină nefavorabilă decât carenta instrumentelor de execuție ale politicii partidului. Ar trebui să deschidem aici o paranteză uriașă, în care să prezentăm situația mizerabilă a muncitorilor în general, pentru a vedea apoi, pe bază de comparații stricte, cât de abandonați sunt cei din agricultură.

Acest capitol încheie prima parte a lucrării noastre. Vom examina în partea II-a în primul rând marile instrumente ale colectivizării, apoi vom urmări îndeaproape desfășurarea integrală a unei campanii agricole. Pentru a ușura lectura textului nostru, problema prețurilor agricole îndeosebi, ca și aceea a asigurărilor au fost trecute în partea II-a, deși potrivit metodei care ne-a călăuzit ele își au locul mai de grabă în partea I-a a acestui studiu.

UNCLASSIFIED

.....

și (++)
 (+): v. "Munca" din 23 Noembrie 1955

P A R T E A I I - a

D I N A M I C A A G R I C U L T U R I I I N R . P . R .
=====

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIEDCAPITOLUL VII.

Marile instrumente ale colectivizării (I). Stațiunile de mașini și tractoare. Centrele mecanice.

Stațiunile de mașini și tractoare sunt prezentate de presa și propaganda regimului ca una din înfăptuirile de seamă ale comunismului. Ele au ca model S.M.T. din Uniunea Sovietică, pe care le copiază cu foarte mici modificări. La sfârșitul anului 1955 existau în R.P.R. 221 stațiuni de mașini și tractoare și se aflau în construcție - după declarațiile oficiale - alte 18, care urmează să fie folosite începând din campania agricolă 1956.

Dacă ne uităm pe harta întocmită de noi sub numele A.X. 1 , se poate constata că în România S.M.T. se află grupate în regiunile agricole ale țării, regiunea București având de pildă 36 în 1955, regiunea Hunedoara numai 3, regiunea Constanța 30, iar regiunea Cluj 7. În majoritatea cazurilor ele au fost instalate în fostele case ale proprietarilor expulzați de la sate sub diferite motive sau închiși ca dușmani ai regimului după 1948. Aceste clădiri, firește, oricât de mult au fost transformate, nu corespund nici azi nevoilor tehnice ale unei stațiuni de mașini și tractoare. Problema proiectării noilor S.M.T. care să întrunească toate condițiile cerute de o astfel de întreprindere s'a pus abia în 1955. În mod ideal, ansamblul unei stațiuni este alcătuit dintr'o serie de construcții formând zone cu funcțiuni distincte ; aceste zone ar fi : 1) zona construcțiilor de producție. ~~2) atelierul mecanic, magazia de piese de schimb, centrala termică și electrică, etc.~~ 2) zona clădirilor de depozitare. 3) zona construcțiilor anexe (pavilionul administrativ, garaj, grajd-șopron, portar, pichet de incendiu, etc.) 4) baza de carburanți (rezervoarele de motorină, stație de pompare, depozit de benzină, portar,

pichet de incendiu, etc.) 5) zona construcțiilor zise social-culturale (locuințe, cantină, baie, cămin cultural, etc.) Acest proiect se folosește de planul tip sovietic pentru stațiuni de 50 sau 75 de tractoare, căci până în prezent Ministerul Agriculturii a avut numai două tipuri de S.M.T. : cele mici de 32 de tractoare și cele mijlocii de 64. La **Plenara** III-a a Uniunii arhitecților din R.P.R. care s'a ținut în 1955, se declară însă că și noile S.M.T. " sunt o aglomerare de clădiri în care procesul de producție se desfășoară anevoios și al căror aspect este cu totul nesatisfăcător. În unele locuri, așezarea dezordonată a clădirilor existente, planificarea greșită a investițiilor, lipsa de experiență a unor proiectanți, etc. au dus la soluții nesatisfăcătoare"(+). Ceea ce înseamnă cu alte cuvinte, că nici până în prezent regimul nu a putut să rezolve problema construirii S.M.T., cărora el le acordă însă și sume importante și un interes politic vădit.

S.M.T. sunt întreprinderi de stat. Ca atare ele au structura oricărei fabrici sau atelier în care producția și normele sunt planificate, iar controlul absolut este încredințat organizației de bază a P.M.R. Stațiunile de mașini și tractoare încheie contracte de lucru cu G.A.C. și întovărășiri, iar în vremea din urmă - într'o proporție foarte redusă - și cu țărani cu gospodării individuale, fiind plătite în condițiuni pe care le vom examina mai târziu. Așadar, organizarea unei S.M.T. se prezintă astfel :

- Conducerea administrativă: reprezentată de director și de ceilalți funcționari.
- Conducerea politică : aparține organizației de bază P.M.R., care are în subordonare pe linie strict politică organizație de bază U.T.M. și posturile utemiste de control.
- Conducerea sindicală : este reprezentată de comitetul de întreprindere condus de un președinte. În fapt este subordonată organizației de bază P.M.R.

(+) v. arh. I. GLUCKMAN : "Proiectarea stațiunilor de mașini și tractoare" în revista "Arhitectura R.P.R." Nr. 3 - 1955

UNCLASSIFIED

- Conducerea tehnică : reprezentată de inginerul mecanic șef, inginerul agronom șef, mecanicii, pontatorii alimentari și agronomii de sector.

Orice S.M.T. este împărțită în mai multe brigăzi (în general denumite după tipul de mașini pe care lucrează) conduse de un șef. Cum aceste brigăzi se deplasează în sate uneori la mari distanțe de bază, se întâmplă adesea din pricina accidentelor ca tractoarele să fie imobilizate zile de-a rândul. Pentru a remedia această stare s'a introdus atelierul mobil. Atelierul mobil este o secțiune a stațiunii într'o anumită perioadă de muncă și are sarcini complexe. Personalul lui permanent se compune dintr'un mecanic experimentat care este șeful atelierului, un mecanic montor care execută lucrările de sudură și un șofer. În afară de aceștia, pe atelierul mobil lucrează și mecanici din atelierul stațiunii. Cum însă multe accidente sunt pricinuite de lipsa de interes a tractoriștilor, odată cu introducerea atelierului ~~mobil~~ ^{nou} s'a inaugurat și un/sistem de penalizare. Fiecare tractorist are asupra lui un carnet cu 4 taloane. În cazul în care s'a constatat o negligență din partea lui i se ridică un talon, ceea ce aduce după sine o scădere din prima ce urmează s'o primească la sfârșitul fiecărei perioade. ~~În cazul în care~~ După 3 controloare consecutive acelaș tractorist a fost notat " foarte bine ", i se dă talonul înapoi. O altă sarcină a atelierului mobil este de a executa reparații în câmp. În acest scop el este dotat cu un banc de lăcătușerie cu menghină, boromeșină cu roată, o macara trepied, un grup de sudură autogenă, pompe tavot pentru gresare, un bomfaier și o serie de scule mărunte. Pe atelierul mobil se găsește și un stoc minim de piese : duze, o pompă de injecție, zale pentru șenile, splinturi, bolțuri, etc. Există deasemeni în stațiuni, gata pregătite, o serie de ansamble de motor (chiulase, pompe de injecție, motoareșe de pornire) astfel ca în cazul unor defecțiuni mai grele, piesele să poată fi înlocuite pe teren imediat, reparația urmând să se facă mai târziu în atelierul stațiunii (+).

(+) v. ing. EUGEN GRIGORESCU: "Atelierul mobil" în ziarul "Munca" din 28 Aprilie 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Să nu se creadă însă că asemenea ~~ateliere mobile~~ există în toate S.M.T.-urile. Cele mai multe se servesc de o simplă motocicletă, care transportă la fața locului piesele de schimb, tractoriștii făcând reparații, atunci când pot, chiar pe locul accidentului. Acesta este cazul, de pildă, al S.M.T. Haginei (raionul Fetești), deși stațiunea avea în 1955 : 94 de tractoare, 84 de tractoriști, 36 mecanici de atelier, 7 mecanici de sector, 7 agronomi de sector, 7 tractoare rutiere și 14 cisterne de mare capacitate, fiind una din cele mai bine înzestrate S.M.T. din România.

Comitetul sindical are ca sarcină de competență îndeplinirea planului de producție. El este împărțit în grupe sindicale, conduse de un organizator și în cadrul cărora au loc consfătuiri de producție, unde se analizează deobicei motivele care au dus la neîndeplinirea planului. Tot grupele sindicale organizează întreceri între brigăzi și între tractoriști, decernând la sfârșitul fiecărei decade drapelul de " Tractorist fruntaș "(+)

Posturile utemiste de control n'au o funcție deosebită. Ele sunt alcătuite din utemiștii cei mai devotați regimului și se ocupă mai ales cu denunțarea acelor tractoriști care fug dela lucru, distrug voit utilajul sau lucrează de mântuială ogoarele colectivizștilor și întovărășitștilor (++)..

Există deasemeni în fiecare S.M.T. în timpul strângerii recoltei și treeratului un " ofițer de serviciu ", care înregistrează numai cererile urgente venite din partea unităților agricole socialiste sau a sfa-turilor populare.

Pe plan general S.M.T.-urile sunt conduse de o direcție specială a Ministerului Agriculturii (Direcția S.M.T. și a Centrelor Mecanice), care le pune deasemeni la dispoziție piese de schimb prin bazele de aprovizionare regionale.

(+) v. ziarul "Munca" din 23 Noembrie 1955

(++) v. D. AVARVAREI : " Pentru cât mai multe brigăzi și posturi utemiste în agricultură " - în ziarul "Scântea Tineretului" din 27 Martie 1955.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Tractoriștii și personalul tehnic al unei S.M.T. au și ei viora planificată. După un program publicat de ziarul " România Liberă " din 10 Martie 1955, iată cum este organizată o săptămână în S.M.T. Roman, într-o perioadă de deslușire relativă : Luni : convorbire privind situația internațională ; Marti : începe concursul de șah pe stațiune ; Miercuri : conferință despre colaborarea între brigăzile de câmp ale G.A.C. și brigada de tractoare ; Joi : lecție pentru agitatori ; Vineri : cursuri profesionale ; Sâmbătă : se schimbă cărțile la bibliotecă. Acest program nu prevede însă lucrările de reparații care absorb majoritatea timpului în perioada 1 Decembrie - 15 Martie în fiecare an.

Sub controlul organizației de bază P.M.R. se predau deasemenea lecții zise de " calificare profesională ", tot pe durata lunilor de iarnă. Ele cuprind următoarele subiecte : organizarea muncii, reguli de protecția muncii, metode agrotehnice sovietice, lecții însoțite de demonstrații, cunoașterea mecanismului tractoarelor, combinelor, etc., remedierea deficiențelor în funcționarea tractoarelor IAR și KD-35, îngrijirea tractoarelor și mașinilor agricole, etc.; apoi teme ca : normele de lucru și consum în S.M.T, sistemul de plată al muncii și de premiere a tractoriștilor, aplicarea metodei graficului orar(+).

Deși sunt înconjurate de o grijă și un control special, se pare că S.M.T.-urile n'au dat până în prezent decât rezultate foarte slabe. Oficialitățile se plâng că nu se folosește întreaga capacitate de lucru a rețelelor S.M.T., ori că lucrările agricole în sectorul socialist s'au efectuat într-o proporție prea mică față de nevoile existente. " Nu putem spune - scrie un locuitor al ministrului Agriculturii - că toate stațiunile de mașini și tractoare și-au îndeplinit și-și îndeplinesc rolul organizato-

(+) v. M. MUREȘAN: "Organizația de partid la S.M.T. Ziduri " - în revista "Lupta de clasă", Nr. 4 - Aprilie 1955, pp. 51-63.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

- 82

ric în ceea ce privește dezvoltarea producției agricole și în ce privește îndrumarea țăranilor muncitori pe calea transformării socialiste a agriculturii" (+). Alteori guvernul se plânge în comunicate oficiale că în unele S.M.T.-uri se irosesc carburanții și piesele de schimb din cauza slabei pregătiri tehnice a tractoriștilor (dar guvernul se laudă în acelaș timp că există peste 40 școli de tractoriști în țară), a deploșărilor inutile și a lipsei de îndrumare din partea cadrelor tehnice de conducere din aceste unități. Regimul mărturisește deasemeni că produsele agricole obținute în cadrul plății în natură pentru lucrările executate, revin statului la un preț mult prea ridicat. " Astfel o tonă de cereale obținută în contul plății în natură pentru lucrările executate în 1954 de S.M.T. Topolog (regiunea Constanța) a costat peste 17.000 lei, în timp la S.M.T. Hagieni din aceeaș regiune, numai 3.400 lei (++)).

Pentru a pune capăt haosului care bântuia în gestiunea S.M.T.-urilor - în special în cursul anului 1954 - partidul și guvernul au decis să schimbe sistemul plăților pentru lucrările executate. Incepând din 1956 - pe baza H.C.M. Nr. 735 din 29 Aprilie 1955 - se vor aplica noi tarife de plată. Acestea se vor percepe în natură și în bani. Pentru lucrările executate la culturile de păioase, porumb, floarea soarelui, sfeclă de zahăr, cartofi, etc., plata se va face în natură. Pentru lucrările executate în grădini, islaz, pentru plante furajere, desfundări de livezi, vii sau perdele de protecție, plata se va efectua în bani. Atât plata în natură cât și cea în bani se va face pe baza unui tarif de prețuri stabilite la hectar, în funcție de zonele de pământ pe care sunt așezate comunele și felurile de lucrări. Cu alte cuvinte, tarifele de plată, în special în natură,

(+) v. P.MOLDOVAN: "Să întărim rolul organizatoric al S.M.T.-urilor în dezvoltarea producției agricole", în ziarul "România Liberă" din 25 Iunie 1955.

(++) v. articolul-editorial al ziarului "Scântea" din 14 Septembrie 1955.

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

CLASSIFIED

nu mai cresc în raport cu producția obținută la hectar (din această pricină chiar G.A.C. ezitau să mai anagajeze tractoarele și mașinile S.M.T., înțelegând că nu aveau niciun interes să mărească producția la hectar). Ele sunt fixe, diferențiate pe zone și pe categorii de gospodării. Teritoriul R.P.R. a fost împărțit în 5 zone, potrivit condițiilor de climă și sol. Dăm mai jos două tablouri, din analiza cărora se va putea deduce mai lesne schimbările intervenite(+)

T A B L O U A. (zonele)

L u c r a r e a	Tariful plății la hectar în kilograme				
	zona I	zona II	zona III	zona IV	zona V
Arături pentru în-sămânțări de toamnă	96	86	79	71	56
Ogor de toamnă	137,5	142	129	118	94
Semănat	32	29	26	22,5	17
Secerat-Legat	74	67	61	56	44,5

T A B L O U B. (comparativ)

L u c r a r e a	Tarif vechi exprimat în kg. și la hectar	Tarif nou	Reducere %
Dezmiriștit	16, 5	13	11,22
Arături pentru în-sămânțări de toamnă	100	77	23,00
Grăpat	6	4,5	25,00
Semănat	38	26	31,58

(+) v.P.GONZALENCO: "Noul sistem de plată pentru lucrările executate de S.M.T.-uri" în ziarul "Agricultura nouă" din 8 Iulie 1955, precum și "Albina" din 13 Iulie și "Scânteia" din 12 August 1955.

CLASSIFIED

UNCLASSIFIED

En ciuda tuturor măsurilor luate pentru întărirea controlului politic (despre care am vorbit în partea I-a a lucrării noastre) situația S.M.T. în 1955 era foarte precară, cele mai multe fiind declarate nerentabile. Reducerea prețului de cost era pe atunci problema principală din centrul discuțiilor oficiale. Se afirma că statul cheltuește anual sute de milioane pentru carburanți, materiale și salarii. O reducere a acestor cheltuieli cu numai câteva procente, ar fi dus la economii importante. După calculele oficiale, reducerea de pildă cu 1 % pe țară a cheltuelilor pentru reparații ar prilejui statului economii de peste 25 milioane de lei. Pentru a se ajunge la o reducere a prețului de cost a lucrărilor executate de S.M.T. s'a analizat întâi raportul dintre cheltuelile directe (carburanți, lubrifianti, reparații și îngrijiri tehnice, salariile muncitorilor direct productivi) și cheltuelile indirecte (salariile personalului administrativ, cheltueli de administrație și gospodărie), pentru a se determina care din acești componenți ai prețului de cost este mai important în menținerea acestui dezechilibru serios. S'au luat astfel în cercetare câteva S.M.T. din regiunea București și s'a constatat că structura prețului de cost al hantrului este determinată în primul rând de cheltuelile directe, adică 80,1 - 82,7 % din total (în cadrul cheltuelilor directe, cele mai importante sunt reparațiile). În acelaș timp s'a văzut deasemeni că și cheltuelile indirecte sunt destul de importante. În orice caz graficul prețului de cost pe hantru în regiunea București arată că din 1953 încoace creșterea lui devine tot mai îngrijorătoare. De exemplu, prețul de cost realizat per hantru în 1954 față de 1953 a fost mai mare cu 57, 37 lei, iar cheltuelile pentru reparații și îngrijiri tehnice au crescut în 1954 față de anul precedent cu 50,74 lei. Raportul la bugetul anului 1954 a arătat că se prevăzuse ca preț de cost planificat 135 lei per hantru. Ce s'a petrecut însă ? Din cercetările întreprinse ulterior s'a constatat că numai în regiunea București prețul de cost al hantrului în

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

medie a fost de 211,97 lei (în 1953 el era 153,60 lei), ceea ce înseamnă o depășire a nivelului mediu planificat pe regiune cu 69,5 %, iar în cadrul acestei analize, 12 S.M.T. (din 36) au depășit suma de 300 lei per hantru.

În aceste condiții, regimul a căutat să reducă prețul de cost influențând producția, pe temeiul principiului că depășirea planului de producție în orice întreprindere are o influență hotărâtoare asupra nivelului prețului de cost realizat, mai ales că aproximativ 40-50 % din cheltuielile unei S.M.T. sunt cheltuieli constante, care se fac indiferent de volumul lucrărilor executate. Un exemplu : S.M.T. Sărulești a depășit planul prețului de cost în 1954 cu 47,40 lei per hantru. Volumul lucrărilor planificat în hantri pentru acest an a fost de 20.224, din care s'au realizat numai 14.743, adică o neîndeplinire a planului de 27 %. Totalul cheltuielilor constante fiind de 813.687 lei, această nerealizare a planului în proporție de 27 % a determinat o creștere a volumului de cheltuieli per hantru cu 19 lei. Productivitatea tractoarelor este însă nesatisfăcătoare în cele mai multe stațiuni, unde în medie nu se reușește a se trece de 200 hantri anual pe tractor convențional. Aceasta este explicația campaniei începută în vara anului 1955, lansată de partidul comunist prin intermediul lui Vasile Voichiță, brigadier la S.M.T. Sânicolaul Mare, " erou al muncii socialiste ", care a declarat că pe un tractor de 37 C.P se pot realiza anual și fără reparații 1000 de hantri.

3 Astfel este puțin probabil că se va putea ajunge curând la reduceri însemnate a prețului de cost, cu atât mai mult cu cât executarea planului de reparații și îngrijiri tehnice se face cu pierderi enorme de timp, iar calitatea lor lasă întodeuna de dorit.

Un pretext invocat de regim pentru a se scuza a fost acela că S.M.T. care lucrează în G.A.C. și întovărășiri cu suprafețe mari obțin o

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

productivitate pe tractor mai mare (fără să adauge însă că și în acest caz, depășirile prețului de cost per hantru sunt foarte importante), spre deosebire de celelalte S.M.T. care deservește unități cu suprafețe mici. Se cerea astfel S.M.T. să-și sporească eforturile pentru a extinde colectivizarea la sate, deși o asemenea acțiune nu era cu nimie justificată, chiar țăranii colectivști ferindu-se, oricâte ori pot, să încheie contracte de lucru cu S.M.T. din pricina prețurilor oneroase cerute de acestea.

Presa partidului a reamănat apoi în repetate rânduri un regim sever de economii, prin micșorarea cheltuelilor pentru carburanți și reparații, crezând că astfel va putea fi influențată reducerea prețului de cost. Se dădeau ca explicații în legătură cu economiile posibile : ~~ne~~respectarea structurii planului de lucrări (adică planul să nu fie încărcat de prea multe lucrări grele), respectarea normelor de consum, înlăturarea risipei în măriuirea carburanților, raționalizarea deplasărilor de la un loc la altul, folosirea întregii forțe de muncă în S.M.T. în perioada reparațiilor, acordarea de salarii bune cadrelor calificate care sunt nemulțumite și părăsese S.M.T., etc. Pentru a controla însă aplicarea acestui plan de economii nu există decât o comisie specială pentru fiecare regiune (înstituită de H.C.M. Nr. 1140/1953), care propune spre aprobare șefului secției agricole regionale depășirile de cheltueli provocate de cauze îndreptățite. Această comisie, după cum reiese chiar din mărturisirile oficiale, nu are nici măcar timpul să verifice documentele justificative, pe care le aprobă uneori în fugă.

Mult discutată - cel puțin în cercurile conducătoare ale partidului și guvernului - a fost și problema dacă, pr dat fiind rolul politic pe care-l au de jucat, S.M.T. pot fi trecute la o activitate rentabilă, sau dacă trebuie să rămână ea și până acum întreprinderi bugetare,

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 87

lucrând cu pierderi însemnate. Se pare - tot după mărturisirile oficiale - că mulți conducători ai S.M.T. cred că prin natura și rolul lor, S.M.T. nu pot fi decât deficitare. Se înțelege că presa oficială respinge aceas-
tă idee, nu însă atât de viguros pe cât ne-am aștepta. Se susține doar
că în R.P.R. nu s'au întrunit încă condițiile necesare pentru trecerea
S.M.T. la hozrasciot (hozrasciot este un termen rusesc care înseamnă
regim sever de economii) și se adaugă chiar : " În sistemul finanțării
dela bugetul statului, nu se pot statornici corelații între cheltuelile
efectuate de S.M.T. și veniturile realizate"(+). Se înțelege de la sine
că dacă într'o regiune ca București (care este privilegiată din toate
punctele de vedere) abia câteva S.M.T. au izbutit în 1954 să acopere
50 % din cheltueli, se trebuie să se petreacă în celelalte regiuni !

Centrele de reparații - trecute deasemeni pe harta A.X. 1 -
sunt unități în care se fac reparațiile importante, pe care S.M.T. nu pot
să le execute în atelierele lor. Din examinarea locului lor în raport cu
acela al stațiunilor de mașini și tractoare, se poate vedea că sunt favo-
rizate numai regiunile Timișoara, București, Constanța și Galați, cele-
lalte având fie prea puțin centre de reparații, fie că S.M.T. sunt răs-
pândite la mari distanțe de aceste centre. Ca orice instituție de stat
sau întreprindere, centrele de reparații au aceiaș structură de organi-
zare, după schema pe care am arătat-o chiar în cuprinsul acestui capitol.

.....

(+) v. V.V.TOPOR și Gr.VÂLCEANU : "Câteva probleme ale prețului de cost
și rentabilității în S.M.T." - în re-
vista " Probleme economice" Nr. 8 -
1955 - pp. 60-79.

13

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED**SECRET**
CAPITOLUL VIII.

Marile instrumente ale colectivizării (II). Gospodăriile agricole de stat.
Probleme de structură și organizație. Patronarea G.A.S. Rentabilitatea lor.
Rolul stațiunilor experimentale.

Gospodăriile agricole de stat (320 identificate la sfârșitul anului 1955) sunt și ele întreprinderi de stat, corespunzând sovhozurilor sovietice. Spre deosebire de fermele sovietice de stat care se întind pe cel puțin 15.000 de hectare - suprafață socotită de Ruși ca fiind limita unui sovhoz rentabil - G.A.S. din R.P.R. nu ating în medie nici 3.000 de hectare, iar cele care depășesc această medie au multe sectoare constituite din pământuri sterpe sau slab productive. Dela recenta scindare a fostului M.A.S., ele aparțin unui nou minister, acela al gospodăriilor de stat, la fel ca în U.R.S.S. Scopul lor nu este numai acela de a da mari producții la hectar - majoritatea lor fiind deficitare, așa cum se va vedea îndată - ci și acela de a determina grăbirea colectivizării.

Dacă ne uităm pe harta întocmită de noi (A.X. 2) se vede în primul rând că gospodăriile de stat nu urmează neapărat principiul că trebuie să se afle exclusiv în marile regiuni agricole. Ele nu sunt altceva decât fie fostele proprietăți ale Ministerului Agriculturii, fostele domenii ale Coroanei, sau așa zisele mari moșii care depășeau 500 de hectare. După exproprierea din 1945, guvernul comunist - deși făgăduise acest lucru - nu le-a mai împărțit țăranilor. Câteva din aceste moșii se pot lesne identifica, astfel : Gârla Mare (județul Mehedinți) aparținea lui C.C. Bățianu, Corcova (județul Mehedinți) lui Anton Bibescu, Segarcea (județul Dolj) domeniilor Coroanei, Sâmburești (județul Olt) lui Vintilă Brătianu, Corgaceaua (județul Ialomița) lui Al. Scanavi, Valea Călugărească (jude-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 89 -

țul Prahova) ministerului Agriculturii, ~~Sămăria~~ Sântămăria de ~~Orbu~~ (județul Hunedoara) lui Kendefy, etc. Teoretic li se mai cere G.A.S. să pună la dispoziția țăranilor - în special a colectiviştilor și întovărășităilor - semințe selecționate, pomi fructiferi de bună calitate, port-altoale, animale de rasă. Dar gestiunea lor fiind falimentară, G.A.S. nu au fost în ~~st~~ stare până în prezent să ajute decât în mod cu totul redus câteva G.A.C. sau întovărășiri din jurul lor. În 1953, de pildă, după cifrele oficiale care ne stau la îndemână, toate G.A.S. au putut abia să trimeată 210.573 tone de semințe selecționate (adică semințe numai pentru 105.286 hectare din cele 7.500.000 de hectare câte au fost cultivate în acel an), 1.700 tauri de rasă, 30.000 de berbeci, 4.364 vieri, etc.

Alt ^{urmărit de} Scopul/G.A.S. este și acela de a îndemna pe țărani să aplice metodele sovietice în agricultură, introduse cu câțiva ani în urmă, atât pentru însămânțări cât și pentru întreținerea culturilor.

Fiind întreprinderi de stat, gospodăriile agricole de stat sunt conduse întocmai ca și S.M.T. sau o fabrică oarecare ; la observațiile amintite în capitolul precedent, trebuiesc ~~notate~~ ^{unele} însoțite și ~~note~~ particule rități. Structura lor este aceea a unei conduceri multiple : politică, tehnică și administrativă, unde organizația de bază P.M.R. deține rolul hotărâtor. În afară de director și de funcționari administrativi, fiecare gospodărie de stat cuprinde : un inginer agronom șef, un inginer mecanic șef, mai mulți șefi de secție (în general o G.A.S. se subdivide în mai multe secții sau " trupuri de moșie ", uneori despărțite prin distanțe de kilometri). Întâlnim și aci brigăzi, care pot fi : a) de tractoare b) de câmp c) zootehnice (dacă G.A.S. respectivă e specializată în creșterea animalelor) d) pomicole (dacă G.A.S. are livezi importante) e) viticole f) legumicole g) avicole h) horticole, etc.

În ultima vreme, mai ales după scindarea fostului M.A.S., s'a

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

căutat să se accentueze tendința naturală la care ajunseseră chiar G.A.S. în decursul celor 7 ani de când funcționează, anume aceia a specializării pe diferite ramuri agricole. Câteva exemple ne vor îngădui să vedem mai limpede, atât structura unei gospodării de stat, cât și deosebirile care le dau caracterul lor propriu. Așa, de pildă, iată G.A.S. Râșnov (regiunea Stalin) specializată în creșterea animalelor. În acest caz, se înțelege dela sine că personalul veterinar și numărul specialiștilor zootehniști e mai important. Sectorul zootehnic al acestei gospodării este înglobat într'o secție teritorială care se ocupă cu creșterea animalelor, de la vaci până la oi și porci. Tot acestei secții aparțin și animalele de muncă : boii și caii. Intreg sectorul este împărțit în 8 brigăzi zootehnice. Printre măsurile preliminare luate în vederea reorganizării G.A.S., înainte de scindarea M.A.S., a fost și aceia referitoare la absolvenții facultăților de zootehnie. Către sfârșitul anului 1955, noul regulament al gospodăriilor agricole de stat prevedea că un absolvent al acestor facultăți, în cazul în care optează să lucreze într'o G.A.S., are posibilitatea pe viitor să aleagă în cadrul acestei unități, următoarele funcții : inginer zootehnist principal, inginer zootehnist selecționator, șef de fermă. Cu un an în urmă nu exista decât un singur post: acel de inginer zootehnist șef pe gospodărie. Inființarea celor trei funcțiuni corespunde necesității de a organiza de acum înainte anumite gospodării de stat pe principiul secțiilor teritoriale și al fermelor zootehnice(+).

G.A.S. Odobești (regiunea Galați) are în schimb un caracter net viticol. Ea este împărțită în 4 secții de producție, fiecare secție având între 5-8 brigăzi, și o sub-secție anexă : atelierele. Totalul bri-

(+) v. ing. Th.MACAROV: " Dela bune intenții la birocratism " în ziarul

România Liberă din 27 Noembrie 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED - 91 -

găzilor este de 23, dintre care 21 viticole și 2 agro-viticole. Un caracter mixt - unde predomină totuși sectorul viticol - îl are G.A.S. Cotești (raionul Focșani), care și-a împărțit cele 1.028 de hectare astfel : 672 hectare vie, 43 hectare livadă și 251 hectare teren arabil pentru cereale. Gospodării pentru culturile cerealiere, ca de pildă G.A.S. " 23 August " din comuna Târgușor (raionul Medgidia) sunt organizate mai simplu. Această G.A.S. cuprinde 4 secții pe care lucrează 8 brigăzi, din care 4 de tractoare și 4 de câmp.

Aparatul tehnic al G.A.S. este complicat uneori prin înmulțirea unor funcționari de birou ca : statisticieni, normatori, șefi de producție; iar alteori : șefi de ateliere (fierărie, tâmplărie, rotărie, etc) chiar dacă aceste ateliere sunt minuscule, portari, paznici de tot felul ș.a.m.d.

Despre modul de funcționare și atribuțiile organizației de bază P.M.R. nu este nimic de adăugat. În schimb sunt unele date referitoare la organizația sindicală care merită a fi subliniate aici. Într-o gospodărie de stat, în toate sectoarele de activitate, muncile agricole se efectuează pe baze de norme. Comitetul sindical are un rol important în ce privește fixarea normelor de lucru și în aplicarea sistemului de salarizare cu prime, în cazul depășirii normelor, după cum tot el este acela care organizează și conduce întrecerile pe profesii. Organizațiile sindicale din G.A.S. se află bine înțelese, sub controlul celor de partid. Ele au totuși sarcina să ridice nivelul politic al muncitorilor, să-i îndemne să depășească producția, etc. Se dă adesea ca model G.A.S. Jegălia (din raionul Fetești, fost domeniu al statului), deoarece în această gospodărie comitetul sindical a organizat cursuri scurte de "instrucțaj", în care s'au arătat care sunt problemele specifice acestei gospodării, s'au organizat întreceri individuale, pe brigăzi și profesii, dar și consfătuiri cu conducerea administrativă a secțiilor reunite. Spre deosebire de cele mai multe gospodării de stat, un-

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

~~De~~ Randamentul slab pe care l-au dat până în prezent G.A.S.

a fost pus multă vreme pe seama lipsei de construcții necesare. Am arătat însă că regimul investește, din puținul pe care bugetul de stat îl alocă agriculturii, sumele cele mai însemnate pentru construcțiile în S.M.T. și G.A.S. Guvernul - pentru a se descărca oarecum - declară că sunt vinovate îndeosebi întreprinderile de construcții, care târăgănează la infinit îndeplinirea sarcinelor contractuale în ce privește construcțiile pentru gospodăriile de stat, unele începute de ani de zile și rămase neterminate. După declarațiile oficiale, marea responsabilitate o poartă însă conducerea G.A.S., care n'au stăruit să se termine măcar construcțiile cele mai urgente (+).

Problema sistematizării construcțiilor în gospodăriile de stat ne arată, sub o altă formă, în ce fel se poate manifesta carența unui sistem birocratic excesiv. Până în 1955, amplasarea construcțiilor în aceste unități agricole (centrul administrativ, secțiile și formele de producție) se făcea de comisii alcătuite în acest scop, fără a avea însă la bază planuri corespunzătoare. Cum era și normal unele clădiri au fost așezate pe terenuri improprii, accidentate sau inundabile, provocând cheltueli inutile și riscând să fie distruse în scurt timp dela construire ; altele au fost expuse vântului sau erau lipsite de soare. " Risipirea construcțiilor pe un teritoriu - cetim într'un ^{studiu} ~~studiu~~/recent - fără niciun criteriu de grupare și nerspectarea distanțelor minime admisibile, au condus la o risipă nejustificată de teren agricol și au determinat trasee de drumuri, de rețele electrice și de alimentare cu apă, întâmplătoare(++). Pentru a se remedia acest haos, li s'a cerut proiectanților dela I.P.A.S., I.P.C. și I.C. S.O.R. să întocmească într'un timp record planuri de organizare al teri-

(+) v. N.BLAJJEAN: "Ritmul construcțiilor în G.A.S. trebuie grăbit", în ziarul Scânteia din 28 Mai 1955

(++) v. I.VOGEL: " Studii de sistematizare a unor gospodării agricole de stat", în revista Arhitectura R.P.R., Nr. 6 - 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

toriului agricol al G.A.S., mai ales că guvernul s'a gândit că această situație îl poate ajuta să porceadă la noi expropieri. In general proiectanții care au lucrat pe tern multă vreme, n'au avut niciun fel de normativ care să reglementeze distanțele minime dintre construcții, calculul consumului de apă, măsurile anti-incendiare specifice mediului agricol. După mărturisirile oficiale, ei n'au putut să soluționeze nici probleme importante ca: stabilirea condițiilor de amplasare a locuințelor în sectoarele de producție și satele învecinate, stabilirea construcțiilor pentru familiile muncitorilor, ~~xxx~~ rentabilitatea investițiilor propuse, normele specifice centrelor agricole privind instalațiile de apă, canalizare, electricitate, drumuri, etc. In privința noilor expropieri puse la cale, despre care aminteam mai sus, mărturisirile sunt însă cât se poate de străvezii. " Pe viitor - se spune - sistematica agricolă trebuie să coopereze strând cu sistematica regională. Studiile de teren trebuiesc adâncite și extinse în afara perimetrului gospodăriilor, la satele învecinate, sub raportul posibilităților de construire de locuințe, de dotări social-culturale, de rețele energetice, de alimentare cu apă și de drumuri"(+)

3) O altă încercare care se vede că nu a dat niciun fel de rezultat pentru întărirea G.A.S. a fost aceea a patronărilor." Urmând exemplul sovietic, tot mai multe colective ale fabricelor și uzinelor noastre iau sub patronajul lor anumite unități agricole, cărora le acordă sprijin tehnic, organizatoric și material"(++). Pe la jumătatea anului 1955 se cerea ca numărul întreprinderilor angrenate în patronarea a cât mai multe unități agricole să ~~fi~~ neapărat sporit. Se arăta că acest lucru este extrem de necesar, deoarece mașinile agricole trebuiesc să fie permanent în perfectă stare, reparate și întreținute. Cum însă G.A.S. nu au totdeauna în dotarea

(+) v. I.VOGEL: " Studii de sistematizare a unor gospodării agricole de stat" - op. cit. passim - Sublinierile sunt ale mele.

(++) v. editorialul ziarului Munca din 22 Mai 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

lor ateliere specializate și nici cadre tehnice corespunzătoare, ajutorul dat de întreprinderile industriale devenea vital. Cum se manifestă acest ajutor ? Diverși tehnicieni și specialiști dintr'o fabrică se deplasează regulat la G.A.S. patronată unde, sub forma unor brigăzi zise complexe, constată și remediază rapid lipsurile semnalete. Se înțelege dela sine că acest patronaj nu are numai un caracter strict tehnic ; el este menit să scuture din amortșeala politică cel puțin cadrele G.A.S. care vegetează și uită îndemnurile partidului, în mediul rural în care lucrează. Că acest sistem al patronajului n'a dat niciun rezultat, îl putem deduce și din faptul că începând din a doua jumătate a anului 1955 nu s'a mai pomenit nimic despre el în presa oficială.

Gospodăriile agricole de stat , cu toată grija cu care sunt înconjurate și cu toate cheltuelile pe care statul le face pentru întreținerea lor, sunt deficitare. Încă din 1955 mărturisirile guvernului nu mai lăsau nicio umbră de îndoială asupra evenimentelor ce se pregăteau. " Sunt unele G.A.S. - spunea vocea cea mai autorizată a regimului -care nu-și îndeplinesc sarcinele, nu-și realizează planurile de producție și depășesc cheltuelile planificate"(+). Acest lucru se știa totuși de mult, deoarece toată presa comunistă repetase ani de zile că singura cale spre a se ajunge la o rentabilitate a G.A.S. este sporirea producției la hectar și pe cap de animal și totodată reducerea cheltuelilor pe unitate de produs. Nu vom ști poate multă vreme cifrele producției în aceste sovhozuri românești, dar un lucru este sigur încă de pe acum : toate fostele ferme ale Ministerului Agriculturii și Domeniilor, toate proprietățile regale și moșiile care până în 1945 erau înfloritoare, au devenit brusc întreprinderi deficitare. Care să fie cauza ? Regimul se plânge în primul rând de lipsa de

(+) v. editorialul ziarului Scânteia din 16 Iulie 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

interes de care dau dovadă cadrele tehnice din gospodării și uneori chiar conducerea, deși directorii G.A.S. sunt recrutați printre oamenii cei mai de încredere ai regimului. Conducere și cadre fie că nu sunt competente, fie că " nu dau dovadă de răspundere față de avutul poporului muncitor ", n'au izbutit și nu izbutesc să transforme unitățile lor în gospodării rentabile. În furia lui, guvernul dela București merge uneori atât de departe încât acuză chiar organele locale de stat (miliția) sau de partid că nu veghează cum trebuie la buna funcționare a G.A.S.

Adevărata explicație a marasmului care bântuie și la ora actuală în gospodăriile de stat este proasta salarizare a muncitorilor și corupția de care dau dovadă chiar elementele de încredere ale partidului, pe care acesta este obligat să-i schimbe dela o unitate la alta la scurte intervale. A doua explicație este aceea a proastei organizări interne - adică aplicarea servilă a șablonului sovietic - care nu ține seama de nicio realitate. O pletoară de funcționari, puși pe specialități ca să nu facă nimic până la urmă, înghețiază bugetul gospodăriei, fără ca aportul competenței lor să poată echilibra în cel mai mic grad cheltuelile care se fac. În sfârșit, ultima explicație este dată de condițiile de exploatare nemiloasă la care sunt supuși muncitorii și care duc la fluctuațiile cunoscute în munca agricolă în special în perioada marilor lucrări, făcând ca pentru prima dată în România să se resimtă lipsa brațelor de muncă la sate. Situația era limpede descrisă în 1955, în articolul de fond al ziarului "Scântea", pomenit mai sus. Iată ce mai putem citi în acel articol : " Lipsurile existente în unele G.A.S. se datoresc în mare măsură faptului că îndrumarea și controlul activității acestor unități socialiste din partea Direcției GOSTAT din M.A.S. și a trusturilor regionale GOSTAT sunt încă nesatisfăcătoare. De asemenea, unele comitete regionale de partid n'au trimes peste tot activiști din cei mai experimentați și capabili. Organizațiile de partid

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 97 -

au datoriat să educe pe muncitori în spiritul vigilenței față de elementele dușmănoase, necistite, să demaște pe cei care fură și risipesc avutul gospodăriei". Se vede treaba însă că nici organele M.A.S. și nici cele ale partidului n'au putut să împiedice ca situația din G.A.S. să devină pe fiecare lună tot mai rea. În aceste condiții, în luna Ianuarie 1956, M.A.S. a fost scindat în trei noi ministere, creindu-se unul special pentru gospodăriile de stat. Un alt capitol se deschide așadar în această problemă dela această dată încoace.

Stațiunile experimentale existau și sub trecutul regim. Cele mai vechi, precum : Studina, Băneasa, Moara Domnească, Mărculești, Târgu-Frumos, Popăuți, Cluj, Lăvrin, etc. erau cunoscute și în streinătate pentru cercetările și rezultatele la care ajunseseră. Li s'au adus câteva, în parte create în urma expropriierilor de după 1948 (simple confiscări a unor ferme model, ai căror proprietari au fost închiși după această dată ca dușmani ai regimului), ca de pildă Valul lui Traian (regiunea Constanța) sau Bilcești (regiunea Pitești) și care erau înzestrate cu utilajul cel mai modern.

Rolul stațiunilor experimentale fiind pur științific, ele nu pretează la nicio analiză sociologică deosebită. Se înțelege dela sine că unele sunt specializate în experimentarea soiurilor de grâu, altele pentru porumb, plante furajere, pomi fructiferi, creșterea viermilor de mătase, avicultură, etc. Cele mai multe aparțin I.C.A.R. care posedă^{astfel} 28 de stațiuni experimentale. Pe lângă G.A.S. Odoreu (raionul Satu Mare) funcționează un centru de stat pentru încercarea soiurilor de plante agricole. Se cercetează acolo : epoca cea mai prielnică de însămânțare după condițiile diferite ale regiunilor, precum și felul în care cantitatea de sămânță la hectar influențează mărimea și calitatea recoltei. Unele stațiuni experimentale - în special acelea care au o existență de peste 25 de ani - au la

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 98

dispoziția lor terenuri importante ; altele, fac cercetări mai modeste, abia meritându-și numele pe care-l poartă. Să examinăm câteva din cele mai de seamă. În comuna Băneasa de lângă București, stația experimentală care se află acolo aparține ministerului Agriculturii. E în principiu o stație avicolă, dar care fabrică în cantități limitate îngrășăminte bacteriene. În comuna Bistrița (regiunea Cluj) stația experimentală care aparține I. C.A.R. este specializată în pomi fructiferi. Sunt încercați aici - după datele oficiale - 200 soiuri de măr, 50 soiuri de păr, 80 soiuri de pruni, 70 soiuri de piersici. Are 44 de hectare pentru hibridarea sexuată și diferite alte experiențe, un laborator de biochimie și tehnologie pomicolă. Analizele chimice și fizice ale fructelor produse în stațiune constau însă centrul cercetărilor în stațiunea dela Bistrița. Foarte importantă este de asemenea stațiunea dela Moara Domnească (regiunea București) care aparține tot I.C.A.R. și este specializată în culturile de cereale. A fost înființată în 1938, din inițiativa fostului rege Carol II-lea. Terenul acestei stațiuni cuprinde vreo 600 de hectare. Scopul urmărit de cercetători este de a înmulți semințele selecționate, de a găsi cele mai bune metode de lucrare a solului, de îngrășare și cultivare a plantelor pentru regiunea Munteniei. Tot aici sunt aduși la practică în fiecare vară, atât studenți ai Institutelor agricole, cât și elevi ai Scolilor tehnice. Stațiunea dela Rușețu (regiunea Galați) este o stațiune zootehnică și aparține I.C.Z. Se urmărește aici creșterea procesului de fecunditate la caii de rasă arabă și trapașă, precum și mai ales crearea unei rase porcine autohtone prin încrucișarea porcului local neameliorat cu Marele Alb, pentru obținerea unei rase de carne, dar care să fie suficient de rezistentă în climatul de stepă din R.P.R..

Stațiunile experimentale sunt încadrate de un personal tehnic permanent, format dintr'un directot și cercetători experimentați și în tim-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 99 -

pul lucrărilor de vară, de muncitori angajați pentru lucrările grele pe terenurile experimentale.

In sfârșit, despre laboratoarele de control a semintelor, raionale și regionale, vom avea prilejul să vorbim în capitolul consacrat organizării și desfășurării campaniei agricole.

.....

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

CAPITOLUL IX.

25X1

Marile instrumente ale colectivizării (III). Gospodăriile agricole colective. Generalități. Probleme de structură. Rentabilitatea și repartitia veniturilor în G.A.C. Zile-muncă și norme. Puterea economică a G.A.C. : câteva exemple. G.A.C. milionare. Incercări de a ridica rentabilitatea gospodăriilor agricole colective: creșterea animalelor. Regimul asigurării bunurilor aparținând G.A.C. Probleme finale.

Până în anul 1954, propaganda comunistă avea în centrul preocupărilor ei creerea a cât mai multe gospodării agricole colective, ceea ce ar fi lichidat în mod rapid și radical proprietatea privată țărănească ; această ofensivă a fost încetinită în cursul anilor 1954-1955, ~~EXPE~~ pentru a fi reluată în cadrul celui de-al doilea plan cincinal ca obiectivul principal fixat agriculturii. Două sunt motivele care au determinat pe conducătorii partidului comunist să pună accentul pe G.A.C. : întâi valoarea de simbol pe care o au kolhozurile în agricultura sovietică, iar în al doilea rând o oarecare tradiție în mișcarea cooperatistă din România (care apare la sfârșitul secolului al XIX-lea , evoluând foarte încet dela cooperativa de consum și credit către cooperativa de producție), bazată și aceea pe o veche formă de proprietate răzășească în devălmășie. Prima rațiune ar fi trebuit să incite la prudență pe actualii conducători ai României, deoarece nicio instituție sovietică nu se potrivește cu realitățile românești. Iar iluzia că G.A.C. s'ar putea eventual grea pe vechiul sentiment al proprietății în devălmășie, are la origină o necunoaștere totală a evoluției proprietății rurale, deși în această privință s'au scris între cele două războaie în România poate lucrurile cele mai profunde și științifice.

Doctrina și propaganda comunistă definesc G.A.C. (care sunt

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

exact kolhozurile sovietice drept cooperative de producție agricolă. Aceste " cooperative de producție " se constituiesc în principiu pe baza liberului consimțământ al țăranilor, care intră în organizarea acestei gospodării cu toată proprietatea și uneltele lor agricole, sau numai cu o parte. Am văzut cu alt prilej că în realitate nu este vorba de niciun liber consimțământ ; de ani de zile s'a exercitat asupra țăranimii o presiune din ce în ce mai masivă, pentru a o obliga să întemeieze noi G.A.C. sau să adere la cele existente și care a început prin acest fapt, niciodată mărturisit de comuniști : toți țăranii care au primit loturi de teren prin exproprierea din 1945 au fost obligați să intre în colective, sub amenințarea de a-și pierde titlurile de proprietate.

Pentru a înființa o G.A.C. procedeeul este următorul : într'un sat oarecare, organizația de bază P.M.R. se întrunește și discută urgența creerii unei gospodării colective. Din rândurile acestei organizații de bază se delegă 4-5 membri, uneori și mai mulți dacă organizația satului este mai numeroasă, pentru a alcătui " comitetul de inițiativă ". Acest comitet are misiunea de a strânge în jurul lui pe cei nemulțumiți de starea actuală a lucrurilor (posesori până la 1 hectar de pământ) sau care au pământuri sterpe pe mai multe parcele, situate la distanțe apreciabile unele de altele. Comitetul de inițiativă se transformă în " comitet lărgit " și începe acțiunea de propagandă și agitație, pornind dela simpla discuție și " convingere " între prieteni sau rude și ajungând la șicane de tot felul, intimidări (arestarea temporară a celor îndrăzneți) sau amenințări fățișe. Pe de altă parte, se vântură în fața țăranilor mirajul a tot soiul de avantaje economice ce ar decurge din înființarea unei G.A.C. : lucrări executate la prețuri reduse cu mașinile S.M.T., scutiri parțiale sau masive de cote, scutiri de impozite, etc. Dela lămurirea individuală se trece apoi la lămurirea pe grupuri de familii, apoi când s'au strâns suficienți

UNCLASSIFIED

SECRET

UNCLASSIFIED

- 102

membri (numărul lor nu este în principiu limitat, unele G.A.C. începând doar cu 10-15 membri), se întocmește o cerere care se adresează sfatului popular raional, a cărui aprobare - pentru motive nelămurite - este în orice caz necesară. Gospodăria colectivă se constituie după sosirea aprobării în mod solemn, cu invitații atât printre colectiviztii din satele vecine, cât și mai ales printre țărani cu gospodării individuale, sau acei pe care comuniștii îi numesc " șovăitori ". Cu această ocazie se citește statutul-model, legea de bază a oricărei G.A.C. Tot cu prilejul constituirii, colectiviztii aleg și organele statutare, în afară de președinte și secretarul-casier, ale căror posturi sunt remunerate din fondul special al gospodăriei colective. Dacă noua gospodărie colectivă are un număr mai mare de membri, ei sunt împărțiți pe mai multe brigăzi, dacă nu se constituie o singură brigadă de lucru condusă de un șef, în general un agricultor cu experiență și nu întotdeauna comunist.

În principiu adunarea generală a colectiviztilor este suverană pentru orice decizie privind organizarea și bunul mers al gospodăriei. În realitate însă, această masă informează și delegă aceste puteri teoretice unor grupuri restrânse, care dețin astfel autoritatea absolută. Primul organ ~~sta~~ statutar este consiliul de conducere, organul executiv al oricărei G.A.C. În fiecare sector mai important din gospodărie (zootehnic, pomicol, legumicol, agricol, etc.) se repartizează un membru al consiliului de conducere, care răspunde de îndeplinirea planului de lucru. La începutul lunii Decembrie consiliul de conducere controlează dacă au fost achitate toate obligațiile față de stat, dacă s'au plătit S.M.T. lucrările executate sau ratele de împrumut la bancă, etc. Tot consiliul cere contabilului ca într-o ședință să-i prezinte situația cu înregistrările contabile, evidența zilelor-muncă și să-i arate dacă toți debitorii au fost încasați. În perioada de împărțire a veniturilor, președintele și contabilul trebuie să controleze

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

încă odată pe teren cum trec brigadierii zilele-muncă în fișele de evidență, cum păstrează magazionerul produsele ș.a.m.d. Comisia de revizie este un alt organ statutar și anume de control. Rolul său principal este supravegherea împărțirii veniturilor, problemă pe care vom avea ocazia s'o analizăm pe larg îndată. În sfârșit, toate operațiile financiare ale unei gospodării agricole colective sunt supervizate de organele agricole raionale și regionale, care raportează ministerului Agriculturii situația generală cel puțin odată pe an (+)

Din punct de vedere al desfășurării lucrărilor agricole, spunem că toți colectiviiști - în afară de președinte și secretar - sunt încadrați în una sau mai multe brigăzi, iar acestea sunt divizate la rândul lor în echipe alcătuite din 18-20 de colectiviiști conduse de un șef de echipă. În activitatea brigăzilor de câmp se pune accentul pe executarea la timp a lucrărilor planificate. În timpul campaniei agricole, în fiecare seară brigadierii stabilesc ce trebuie să se facă în ziua următoare, sfătuindu-se în acest scop cu toți șefii de echipă. Aceștia din urmă trebuie să arate celorlalți colectiviiști planul lucrărilor pentru a doua zi (++). Această funcționare - trebuie să adăugăm numaidecât - este însă ideală, deoarece în majoritatea G.A.C. domnește un haos total, după însăși mărturisirile zilnice pe care le găsim în presa oficială.

Să nu se creadă însă că partidul comunist nu-și are niciun cuvânt de spus în cadrul unei gospodării colective. Dimporivă, ca de obicei, el este cheia funcționării acestor așa zise "cooperative de producție agricolă". Instrumentul său este organizația de bază din G.A.C. respectivă. "Sunt multe căile - citim într'o broșură special scrisă în legătură cu acest subiect - prin care organizația^{le} de bază își îndeplinesc sarcina lor de con-

(+) v. Silviu IMBERG: "Să pregătim temeinic acțiunea de împărțire a veniturilor în gospodăriile colective", în ziarul Agri-cultura nouă din 25 Noembrie 1955 și: "Se apropie darea de seamă anuală", în revista Drumul belșugului, Nr. 11 - 1955, p.27

(++) v. Constantin TANASE: "Organizarea temeinică a brigăzilor de câmp" în

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 104 -

ducător politic al G.A.C. Una din principalele căi este dreptul de control al organizației de bază asupra conducerii gospodăriei"(+). Se înțelege de la sine că și aici, literatura ideologică a partidului se grăbește să afirme că prin drept de control nu se înțelege nicidecum încălcarea sau știrbirea sarcinilor și atribuțiilor care revin consiliului de conducere. Se va vedea însă numaidecât că această afirmație este lipsită de sens : a) în mod practic acest drept de control se exercită tocmai prin încălcarea și știrbirea sarcinilor consiliului de conducere (care la rândul lui nu este altceva decât un organ executiv, ales temporar de adunarea generală) b) rolul organizației de bază într'o G.A.C. este acela tipic de controlor și agent al intereselor partidului, care urmărește totdeauna scopuri diametral opuse intereselor colectivităților. Literatura ideologică a partidului ocupându-se de această problemă, dă dovadă de o lipsă de bun simț totală, mai ales atunci când caută să explice rolul " necesar " al organizației de bază într'o gospodărie colectivă. Cu alte cuvinte, încercând să arate de ce organizația de bază trebuie să controleze organele de conducere ale unei gospodării, autorii comuniști nu fac decât să denunțe singuri rolul trist de spion pe care-l îndeplinește orice organizație de bază, călcând în picioare interesele cele mai elementare ale țăranilor colectivști. Despre ce este vorba ? Se afirmă, în primul rând, că exercitarea dreptului de control de către organizația de bază din G.A.C. se deosebește de felul cum acest drept este exercitat, de pildă, în întreprinderile de stat. Organizația de bază dintr'o G.A.C. - se mai spune - trebuie să respecte hotărârile adunării generale a colectivităților, care și-a delegat temporar puterile consiliului de conducere. Prin urmare, ar reeși de aci că organizația de bază nu-și poate impune punctul său de vedere nici consiliului de conducere, de-

(+) v. Ion MATIFALEANU și Gh.CIOROGARU: "Munca de partid pentru întărirea economico-organizatorică a G.A.C.", București - 1954 .

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

oarece acesta este responsabil în fața adunării generale din sânul căreia a emanat. Unde se manifestă atunci dreptul de control al organizației de bază într-o G.A.C. ? Il aflăm îndată cât este de eficace, în spatele acestui paravan al formalismului democratic, din chiar mărturisirile oficiale : hotărârile și propunerile organizației de bază nu pot fi impuse teoretic consiliului de conducere și adunării generale (care dealtminteri nu se întrunește decât odată pe an), dar ele sunt aplicate cu rigoare prin intermediu comuniștilor din consiliul de conducere, prin brigadierii sau șefii de echipe comuniști, ca și prin ceilalți membri de partid sau utemiști. Sub presiunea acestei minorități, care alege cu grijă în fiecare an atât consiliul de conducere cât și pe brigadieri, cine poate fi atât de naiv încât să-și închipuie că în mod practic masa amorfă a țăranilor colectivști care nu sunt membri de partid, poate opune cea mai mică rezistență ? Se întâmplă însă uneori și lucruri mai de grabă comice. Chiar membrii de partid dintr-o gospodărie colectivă nu cunosc statul-model, nici planul anual de producție ; ei nu se interesează în marea majoritate a cazurilor nici de problemele de organizare și planificare a muncii în gospodărie, nu sunt nici agricultori experimentați, iar uneori nu cunosc nici măcar problemele specifice gospodăriei din care fac parte (+).Iar în ultima vreme sunt semnalate și cazuri în care aceștia se dedau la furturi din chiar avutul comun al gospodăriei. In asemenea împrejurări se naște un fel de turburare în sufletul țăranilor colectivști și un haos general în gestiune, ceea ce explică măcar în parte starea de incurie în care se află cel puțin 70 % din gospodăriile colective din R.P.R. Acest lucru reiese dealtminteri limpede din sutale de articole și interviuri acordate de președinții de colective sau

(+) v. articolul : " Despre dreptul de control al organizațiilor de bază din gospodăriile agricole colective", în revista "LUPTA DE CLASA", Nr. 6 - Iunie 1955 - pp. 108-110.

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 106 -

de secretarii organizațiilor de bază, în ultimii ani. Iată o declarație care ni se pare caracteristică, deoarece ea oglindește perfect situația din gospodăriile colective în care domnește anarhia și care obligă organizațiile de bază să mărturisească fără înconjur rolul de polițist ce le-a fost fixat " Esențialul în G.A.C. - spune secretarul organizației de bază dintr-o așe-menea unitate agricolă - este buna organizare a muncii în brigăzi. (La ^{noi} ~~noi~~ brigăzile se organizau în fiecare an și se reorganizau uneori chiar în timpul anului; pământul și inventarul nu erau repartizate pe brigăzi, iar brigăzile nu erau împărțite pe echipe". În asemenea condiții, se înțelege de ce colectiviiști erau scârbiți să mai lucreze pământul. " Pentru bunul mers al G.A.C., ca și pentru buna organizare a muncii, un factor deosebit de important este participarea regulată a colectiviiștilor la muncă. Membrii de partid, organizați în grupe de câte 2-3 împreună cu cei mai buni colectiviiști, nemembri de partid, mergeau în fiecare seară, după terminarea muncilor, pe la casele colectiviiștilor care lipsiseră în acea zi de la lucru, stăteau de vorbă cu ei și îi îndemnau să vină regulat la muncă. Agitatorii au organizat numeroase convorbiri pe câmp, la sediul gospodăriei sau acasă la unii colectiviiști, explicând colectiviiștilor, cu exemple concrete, că este spre binele lor propriu să participe regulat la muncă. Acelor colectiviiști care se ocupau mai mult de gospodăria lor personală, agitatorii le-au arătat că bunăstarea și belșugul în casa colectiviiștilor vin în primul rând din dezvoltarea bogăției obștești " (+).

Vom izbuti să facem însă un pas mai mult în înțelegerea structurii și funcționării unei G.A.C., dacă vom analiza problema cointereseării materiale, atât de dezbătută în ultima vreme în scrierile care apar în RPR.

(+) v. Gh. PEICU: " Organizația de bază în fruntea luptei pentru întărirea gospodăriilor agricole colective " - în ziarul Scântea din 22 Mai 1955. Trebuie să adăugăm că aceste date interesante se referă la una din cele mai des citate GAC (anume, GAC "Gh. Dimitrov" din satul Ceacu, raionul Călărași) pentru realizările ei, deoarece ea figurează printre gospodăriile colective milionare !

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 107 -

25X1

Căci deși regimul " construirii socialismului " caută pe toate căile să extirpeze vechiul sentiment de profit ca urmare naturală a muncii fiecăruia, el este obligat să țină seama de acest sentiment atunci când se lovește de realități.

Literatura comunistă stăruie în această problemă asupra ideii că numai o sporire permanentă a producției vegetale și animale și a veniturilor pe care le aduc aceste produse, va stimula dezvoltarea unei G.A.C. În acest caz însă devin indispensabile în procesul sporirii reale, mijloacele de producție și anume : animale, mașini agricole, inventar mărunț, construcții, semințe, etc. Ele sunt trecute toate în fondul indivizibil al unei gospodării colective, care mai cuprinde : mijloacele de transport, întreprinderi anexe, plantații pomicole și viticole, instalații pentru irigații, materiale și mijloace bănești destinate dezvoltării gospodăriei, precum și clădirile cu destinație culturală și socială (cluburi, săli de lectură, grădinițe pentru copii, etc.) Astfel o G.A.C. este declarată "milionară " când tot acest fond indivizibil depășește suma de 1 milion lei. Sursele principale pentru formarea fondului indivizibil al gospodăriilor colective sunt următoarele : I. mijloacele fixe de producție și taxele de înscriere ale colectivităților. II. reținerile de mijloace bănești (articolul 31 al statului-model). III. sumele realizate din participarea colectivităților la lucrări de construcție ~~în~~ și la producția altor mijloace fixe (grajduri, hambare, sere, etc.) IV. sumele realizate din creșterea animalelor de muncă și producție. Cea mai importantă sursă însă pentru completarea și dezvoltarea fondului indivizibil ~~este~~ o constituie reținerile din mijloacele bănești realizate anual.

rezulta

Ar ~~rezulta~~/din cele spuse mai sus că numai respectarea cointeresării materiale a colectivităților, duce la creșterea permanentă a fondului indivizibil și a bunăstării a membrilor. Cum se procedează ? În procesul repartizării producției totale din G.A.C., fondul de acumulare se reparti-

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

zează prin prevalările anuale pentru fondul indivizibil și prin reconstituirea lărgită a fondurilor de producție (semințe, UNCODED, etc). O parte din producția G.A.C. se redistribuie, prin bugetul de stat, sub forma investițiilor capitale (este unul din aspectele noului capitalism sovietic, care sacrifică țărănimea pentru ridicarea unei industrii artificiale), din care o parte infimă este rezervată agriculturii. Repartizarea veniturilor în G.A.C. se face tot după statutul-model, căutând să se stabilească o proporție între fondul de acumulare și fondul de consum (acesta este cel de-al doilea aspect al jecmănirii sistematice impuse țăranilor). În statutul-model al G.A.C. se prevede că din totalul producției obținute, gospodăriile : a) achită obligațiile față de stat (cotele de livrări obligatorii, restituiri de semințe împrumutate, plata muncilor S.M.T.), îndeplinind contractele încheiate cu oficiile O.R.A.C.A. sau cooperativele locale (După cum se vede, " contractările " constituie astfel o formă precisă a obligațiilor față de stat. Ele sunt numite chiar " forme superioare de raporturi economice " ; se speră că ele vor înlocui cu vremea atât achizițiile cât și vânzarea pe piața liberă, care tulbură de fiecare dată planurile comuniștilor) b) asigură cantitatea de semințe necesară însămânțărilor viitoare precum și furaje pentru tot timpul anului. De asemeni G.A.C. este obligată să creieze o rezervă de semințe și furaje în proporție de 10 % 15 % din necesarul unui an, în cazul unei redolte slabe sau a unei calamități. Această rezervă se reînnoește în fiecare an. c) în anii cu recoltă bună se constituie un fond alimentar de rezervă (2 % din producția totală de cereale) pentru ajutorul membrilor în cazul unei recolte slabe sau a unei calamități. Repartizarea acestui fond are nevoie de aprobarea adunării generale. d) tot adunarea generală aprobă crearea unor fonduri de ajutorare (în natură și bani) pentru invalizi, bătrâni, familiile ostașilor sub drapel care au greutăți, întreținerea creșelor și orfanilor. Aceste fonduri de ajutor nu pot depăși 2 % din producția brută. e) vând o

UNCLASSIFIED

parte din produse statului, cooperăției său pe piețe, în cantitățile stabilite de adunarea generală. f) restul producției este repartizat între membrii gospodăriei colective(+). După cum se vede limpede, în această scară de obligații impuse G.A.C. de statutul-model, acelea față de stat au o prioritate absolută. Ele au devenit, cum se exprimă cu cinism autoritățile comuniste, " o datorie de onoare pentru fiecare țăran ".

Dar repartizarea veniturilor nu are loc numai sub forma produselor în natură, ci și sub forma mijloacelor bănești. Acestea provin atât de pe urma încasărilor realizate în urma vânzărilor produselor-marfă, cât și din utilizarea muncii colectivizatorilor și mijloacelor de muncă ale gospodăriei în diverse lucrări prestate instituțiilor de stat sau cooperative-
lor, precum și în urma încasării dobânzilor convenite de pe urma păstrării mijloacelor bănești ale gospodăriei la bancă sau C.E.C. (acest caz din urmă e complet ridicol, majoritatea G.A.C. abia târându-și zilele). Tot statutul-model arată care este ordinea repartizării mijloacelor bănești : a) achitarea impozitelor față de stat, a ratelor de asigurare și a împrumuturilor bănești contractate. b) acoperirea unor cheltuieli de producție : repararea magaziiilor și uneltelor agricole, tratamentul animalelor, combaterea dăunătorilor și altele (termen vag folosit de orice regim care ascunde circulația fondurilor utilizate) c) acoperirea cheltuielilor de administrație care nu pot întrece teoretic 5 % din totalul veniturilor în bani. d) repartizarea de fonduri pentru pregătirea cadrelor, creșterea de creșe, grădinițe de copii, cluburi, colțuri roșii, biblioteci, instalații de radio, cinematograf, sport. e) completarea fondului de bază (indivizibil) : cumpărarea de utilaj agricol și animale (pentru muncă și reproducție), materiale pentru construcții sau reparații, diferite alte plăți. (In conformitate

(+) v. V.V. TOPOR: "Repartizarea veniturilor în gospodăriile agricole colective" - în revista "PROBLEME ECONOMICE" Nr.9, 1954 - pp. 178-186.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

cu statutul-model, G.A.C. repartizează anual pentru fondul indivizibil între 10-15 % din veniturile obținute în bani. Gospodăriile specializate în producția cerealelor repartizează fondului indivizibil 10-12 %, iar cele specializate în producția pomicolă, de pildă, între 12-15 % din mijloacele bănești.) f) restul veniturilor în bani se împarte între membrii G.A.C. în raport cu zilele-muncă efectuate.

Cu toate prevalările masive care se fac pentru așa zile nevoi ale gospodăriei, presa comunistă abundă în atacuri împotriva acelor G.A.C. în care se resimte o lipsă acută de mijloace bănești lichide, din pricină - susțin aceste ziare - că se acoperă acele mijloace de producție care au fost consumate efectiv în anul expirat. Cât privește suma de bani pe care o încasează un colectivist la sfârșitul unui an de activitate, ea este de-a dreptul ridicolă. Deși în principiu faimosul statut-model prevede posibilitatea de a^{se} acorda avansuri în bani membrilor (până la 50 %) din suma ce li se cuvine pentru munca depusă, n'am întâlnit nicăieri în publicațiile oficiale vreun colectivist care s'ar fi grăbit să beneficieze de acest drept. Ceea ce înseamnă că în realitate avansurile în bani nu sunt practicate în cadrul unor unități agricole în majoritate falimentare. Dealtminteri înțelegem ușor de ce nu e cu putință acest sistem. La gospodăria agricolă colectivă din comuna Dudești-Cioplea, o zi-muncă era plătită în bani (afară de produsele în natură, firește) cu 4 lei în 1954. Să presupunem că un colectivist mijlociu totaliza în acel an 380 zile-muncă; aceasta înseamnă 1520 de lei anual sau 126,6 lei lunar, adică nici ~~expre~~ măcar o pereche de ghete la prețul oficial! Iar dacă toate sumele de bani realizate în cursul unui an acoperă abia mijloacele de producție consumate efectiv în cursul anului expirat, nu prea vedem cum se va ajunge vreodată la atingerea idealului pe care și l-au fixat comuniștii: ~~avansuri~~ avansuri bănești acordate în tot cursul anului și cel puțin odată la 2-3 luni !

Așadar după " îndeplinirea tuturor obligațiilor față de stat "

UNCLASSIFIED

și după completarea fondurilor "obștești" (care trec în cea mai mare parte la fondul indivizibil), teoria spune că întreaga producție rămasă și veniturile bănești se împart între membrii gospodăriei după numărul zilelor-muncă realizate de fiecare colectivist. S'ar părea că în sfârșit, după un an de muncă încordată, după atâtea "repartiții", colectivisti își pot lua dreptul lor, fără ca nimeni să mai pună la îndoială acest drept. Comuniștii se plâng însă frecvent că multe G.A.C. au tendința să repartizeze colectivștilor întreaga producție rămasă după achitarea cotelor către stat și formarea fondurilor prevăzute de statut, fără a repartiza pentru vânzare o cantitate cât mai mare de produse. Această critică se înțelege fără mare greutate, regimul neadmițând să-i scape de sub control o bună parte din produsele agricole, deoarece n'ar mai avea asupra cui să-și impună prețurile oneroase ale industriei sale. Există însă și o tendință contrară - aceasta întâlnită mai rar și pe care literatura comunistă o combate numai cu jumătate de gură - aceea a repartizării unor cantități exagerate pentru vânzare. Când se plâng în această privință, oficialitățile n'o fac dintr'o grijă pură pentru interesul colectivelor, ci pentru că această repartiție disproporționată duce în mod fatal la rămânerea pe loc a fondului indivizibil, singurul factor care mai poate ^{opri} ~~menține~~ aceste unități dela o moarte economică sigură.

Venitul fiecărui colectivist depinde de doi factori : 1) cantitatea de zile-muncă realizată. 2) mărimea retribuiriile zilei-muncă. Trebuie să adăugăm deasemeni că veniturile obținute pe baza zilelor-muncă nu sunt supuse niciunui impozit nou. Cantitatea de zile-muncă realizată în cursul anului este determinată de munca fiecărui colectivist. Mărimea retribuiriile zilei-muncă, adică cantitatea de produse și bani obținute, depinde de munca tuturor membrilor gospodăriei. Cu cât o G.A.C. în întregimea ei lucrează mai bine - susține teoria comunistă - cu atât mai ridicat este venitul gospodăriei și deci cea parte din venitul care se împarte membrilor ei pe ba-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

zilelor-muncă efectuate. Repartiția pe zile-muncă cuprinde în primul rând venitul net, care rămâne după ~~pe~~ îndeplinirea obligațiilor impuse de stat și completarea fondurilor obștești de consum. Rolul decisiv pe care-l joacă noțiunea de zi-muncă se datorește faptului că ea determină partea fiecărui colectivist din veniturile gospodăriei. Cu alte cuvinte, ea hotărăște partea din venituri destinate consumului personal. În ultima vreme, s'a căutat, cel puțin în discuțiile oficiale, să se aplice deasemeni în acest calcul o altă unitate de măsură, anume ziua-om. Dacă s'a folosi ambii indicatori, adică Ziua-muncă și ziua-om, s'ar putea vedea mai lesne deficiențele normelor stabilite în unele G.A.C., sau cel puțin în unele ramuri de producție ale gospodăriilor. Ziua-om mai urmărește deasemeni să diminueze valoarea zilei-muncă, deoarece astfel s'ar elimina din calculul general zilele-muncă efectuate pentru lucrări de investiții, scăzându-se ~~în~~ totodată și aportul tractoriștilor S.M.T. care ajută la realizarea producției agricole(+). Până în prezent însă, ideea introducerii zilei-om a fost respinsă de majoritatea participanților la discuție, deoarece ea ar spori nemulțumirile colectivizatorilor.

3 Ziua-muncă măsoară atât cantitatea cât și calitatea muncilor depuse de colectivități. În cazul depășirii normelor de lucru, colectivizatorilor li se adaugă în principiu un număr mai mare de zile-muncă. Atingem aici unul din aspectele majore ale ineuriei care bântuie în majoritatea G.A.C. din R.P.R. Teoretic, dacă producția-marfă crește, ar trebui să crească și retribuirea în bani sau produse a zilei-muncă ; dar cum această creștere depinde de munca tuturor, așa cum am văzut, reiese în mod limpede că acei colectivități care muncesc din răspuțeri nu vor fi niciodată răsplătiți cu adevărat, oricât de multe zile-muncă li s'ar adăoga, fiindcă pro-

(+) v. V.V.TOPOR și E.JOIȚA: " Unele probleme ale productivității muncii în gospodăriile agricole colective " - în revista "PROBLEME ECONOMICE" Nr. 2 - Februarie 1956, pp. 88-91 .

UNCLASSIFIED

ducția-marfă sporește foarte puțin sau deloc în lipsa în care ceilalți colectivisti se sustrag de la muncă. Or este tocmai ceea ce se întâmplă în realitate de atâția ani și oficialitățile se plâng de acest fapt în mod desehis. Există, spun ele, " un număr prea mare de membri ai G.A.C., capabili de muncă dar care nu participă la muncă fiind salariați ai diferitelor instituții de stat (19 din 131 capi de familie la G.A.C. "Ana Ipătescu" din regiunea Constanța)(+). La aceasta se adaugă incompetența cadrelor și uneori chiar egalizarea samavolnică a valorii/pe zilelor-muncă brigăzi cu randament diferit, decretate în birourile gospodăriilor.

3 Ină din 1950 regimul a încercat să aplice unele măsuri destinate să pună capăt, cel puțin parțial, acestei proaste funcționări a gospodăriilor colective. S'a luat astfel hotărârea ca sistemul cotelor obligatorii proporționale cu sporirea producției la hectar, să fie înlocuit cu cel al cotelor obligatorii la hectar (sau renta diferențiată), deoarece s'a văzut îndată că nicio G.A.C. nu mai avea interesul să sporească producția dacă și cotele către stat erau ureate în mod automat. Deasemeni văzându-se că plata în natură pentru luerările cu mașinile S.M.T. n'a dat rezultate bune, s'a trecut la aplicarea unor tarife unice pe hectar, diferențiate pe zone, pe feluri de culturi și categorii de luerări. În sfârșit, partidul și guvernul au luat o serie de măsuri pentru a da posibilitatea fiecărui colectivist să-și creeze o gospodărie personală, scutindu-l de cote obligatorii și impozite pe această gospodărie în primii doi ani de la înființarea ei. Această măsură este socotită însă de regim ca fiind tranzitorie și ea răspunde unei necesități tactice ; sprijinirea gospodăriei personale a colectivistilor s'a aplicat și în U.R.S.S. de la sfârșitul celui de-al doilea război încoace, pentru a fi suprimată recent printr'un simplu decret

(+) v. O.PARPALA: "Cointeresarea materială - factor de bază în dezvoltarea gospodăriilor obștești"- în revista "PROBLEME ECONOMICE" Nr. 10 - 1954

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 114 -

S'a cerut, în sfârșit, ca investițiile în construcțiile gospodăriilor, utilaje, animale, etc. să se facă " ținându-se cont de posibilitățile economice reale ale G.A.C. Este necesar să se renunțe la efectuarea unor investiții costisitoare în construcții masive și seumpe"(+).

O problemă care trebuie să ne rețină atenția în înțelegerea repartizării veniturilor într'o G.A.C. este aceea referitoare la normele de muncă. Norma de muncă în definiția oficială a comuniștilor este volumul lucrărilor pe care trebuie să-l îndeplinească un om sau un grup de oameni, muncind conștiineios, într'o zi de lucru, ținând seama de starea vitelor de muncă, a mașinilor, a uneltelor și a solului. H.C.M. Nr. 141 din 17 Ianuarie 1953 prevede că toți colectiviztii trebuie să lucreze pe baza normelor individuale și numai în cazuri cu totul excepționale (munci care nu permit să se stabilească ~~norma~~ contribuția individuală ca de pildă: treieratul păioaselor la batoză) pe baza normelor colective. Intr'un regim în care ideea de muncă în colectivitate și pentru colectivitate este ridicată în slăvi, iată ideea randamentului individual - care, susțin comuniștii, exploata pe om în trecut - pusă la baza muncii în unitatea agricolă socialistă tip.

În R.P.R. normele de lucru au fost împărțite în 5 categorii. În primele două categorii de norme sunt cuprinse muncile cele mai simple pentru executarea cărora nu se cere un efort fizic special și nici cunoștințe deosebite (de pildă, recoltatul fructelor prin scuturare - categoria I - sau plivitul culturilor - categoria II-a). În celelalte categorii sunt cuprinse lucrări mai complexe, care cer un efort fizic mai mare și o anumită experiență în agricultură. Fiecărei categorii de norme îi corespunde un anumit procent de zile-muncă, așa cum se poate constata din următorul tablou (++)).

UNCLASSIFIED

(+) v. Gh.CURATU: " Pentru o cât mai justă întocmire a planului anual de producție în gospodăriile agricole colective" în ziarul Agricultura nouă din 13 Decembrie 1955.

(++) v. ziarul "România Liberă" din 14 Mai 1954. După cum se știe, problema normelor de lucru în G.A.C. este dezbătută regulat în conferințe speciale, la care participă delegații tuturor țărilor cu regim comunist.

- 115 -

- categoria I 0,72 zile-muncă
- categoria II 1 zi-muncă
- categoria III1,25 zile-muncă
- categoria IV 1,50 zile-muncă
- categoria V 1,75 zile-muncă

UNCLASSIFIED

Toate aceste date înscriu numai pe hârtie cum se calculează munca fiecărui colectivist. În realitate, găsim în masa mărturisirilor oficiale o sumedenie de relatări care arată cât de aproximativ este acest calcul. Cetitorii nostri vor înțelege adevărul după lectura acestor rânduri:" Dăunează atât intereselor generale ale G.A.C. cât și intereselor materiale ale fiecărui colectivist greșala care se face în unele gospodării colective, unde nu se ține socoteala muncii făcute de fiecare colectivist și unde se calculează tot atâtea zile-muncă colectivistaților care au muncit cu spor, ca și acelor care au muncit de mântuială"(+). Zădarnic însă se caută a se face responsabilă conducerea unor G.A.C. care nu țin socoteală de munca fiecărui colectivist. Acel care studiază în amănunțime ^{funcționarea} ~~structura~~/acestor unități agricole știe că această nedreptate flagrantă care lovește pe cei mai buni colectivistați se află cuprinsă în însăși structura lor. În această privință nici H.C.M. Nr. 141/1953 atât de des pomenită, nu a adus nicio îmbunătățire : calcularea zilelor-muncă în funcție de rezultatele finale (randamentul la hectar și producția obținută pe cap de animal) nu poate stimula o sporire a producției. Pentru a menține actualele gospodării colective, regimul este obligat să dezavantajeze pe cei care muncesc și să apere fără niciun profit pe leneși (++)).

UNCLASSIFIED

(+) v. editorialul ziarului Scântea din 24 Mai 1955

(++) v. D. FRĂSIE:" Despre ziua-muncă în gospodăriile colective" în ziarul Scântea din 15 Septembrie 1955

Poate că cetitorii nostri vor înainta și mai mult în înțelegerea acestei probleme, dacă studiul de față le va pune la îndemână câteva exemple concrete, din care oricine poate deduce atât inegalitatea de randament cât și puterea economică a G.A.C.

Să începem prin a examina câteva gospodării zise " milionare ", a căror activitate și realizări au fost subliniate de mii de ori în publicațiile oficiale. Iată, de pildă. G.A.C. " Gh.Dimitrov " din satul Ceauș, raionul Călărași, în regiunea poate cea mai fertilă a țării. Cuprinde 371 familii cu 1.910 hectare (5,15 hectare pentru fiecare familie) ; are o uzină electrică, 3 autocamioane, câteva ferme de animale în care se află : 1.200 oi (3 oi de familie), 30 vaci cu lapte (o vacă la 10 familii) 60 soroare fătătoare (o soroare la 6 familii) peste 100 de porci (1 porc la 3 familii) etc. Fondul indivizibil era în 1954 de 2.145.484 lei, iar colectivității au primit pentru zilele-muncă 1.026.996 lei, adică 2.762 lei de familie pe an. Deși puterea economică a acestei G.A.C. apare foarte redusă în raport cu fermele din lumea liberă care ating 2.000 de hectare, regimul se mândrește cu ea. Alături de această gospodărie, în satul vecin la Călărași Vechi, se află G.A.C. " Filimon Sârba " care cuprinde 258 familii cu peste 1.300 hectare de pământ, dar care este falimentară. Iată acum gospodăria colectivă " Progresul " din comuna Gh. Găghera (regiunea Craiova) situată în altă regiune foarte fertilă a țării. Are 161 familii și o suprafață de 485 de hectare (3 hectare pentru fiecare familie). Deși posedă o grădină de legume de 30 de hectare, o creșătorie de porci, 457 de oi, etc. această G.A.C. abia se menține la limita dintre faliment și existență penibilă. Veniturile ei au fost în 1955 de numai 232.000 lei, adică 1.440 lei pentru fiecare familie pe an - fără să se adăune impozitele și celelalte sarcini - sau 48 lei lunar de familie. ^(o câmpie prăfuită la prețul oficial !) În aceeași situație se află și G.A.C. " Timpuri noi " din comuna suburbană Dădești-Cioplea de lângă București, în

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 117 -

25X1

G.A.C. " Vasilescu Vasia" din comuna Răzești, raionul Călărași, care se întinde totuși pe 1.273 de hectare într'o regiune deosebit de extrem de fertilă. Deși sunt des pomenite pentru " realizările" lor, tot într'un echilibru precar se află și următoarele G.A.C. : "Dobrogeanu-Gherea" din comuna Curcani, raionul Oltenița, cu 144 familii pe 560 de hectare (3,88 hectare pentru fiecare familie), "Flamura Roșie" din comuna Șoldanu, raionul Oltenița, cu 178 familii pe 511 hectare (2,90 hectare pentru fiecare familie), "Timpuri noi" din comuna Belitiori, raionul Roșiorii de Vede, care posedă în plus suficiente atelaje pentru cele 220 hectare ale sale. Si mai tipic este cazul G.A.C. "Maxim Gorki" din comuna Gh.Lazăr, raionul Slobozia, care își târâște zilele deși înglobează 292 familii cu peste 1.500 hectare (adică 5,13 hectare pentru fiecare familie), 780 oi (2 oi la o familie) 40 de vaci (1 vacă la 7 familii) 53 de stupi (1 stup la 5 familii) etc. Intr'o situație cu mult mai jalnică încă se află G.A.C. " 30 Decembrie " din comuna Conțești, raionul Zimnicea, care cuprinde 98 de familii cu 396 brațe de muncă pe 356 hectare (3,61 hectare la o familie, sau nici măcar un hectar pentru fiecare colectivist care muncește efectiv !).

Am ales toate aceste exemple într'adins, în regiunile cele mai fertile ale României, unde numărul hectarelor strânse laolaltă este mare față de media generală pe țară, care abia atinge 0,72 hectare la o familie. Cu cât urcăm însă spre munte, situația gospodăriilor colective devine tot mai grea, pământul fiind mai puțin decât în șesul Dunării în raport cu aglomerațiile rurale. Iată , de pildă, G.A.C. "Stefan Gheorghiu" din comuna Ciorani, raionul Cricov; ea are 59 ~~am~~ familii cu 67 hectare (1,13 hectare la o familie) 53 de vaci (nici măcar una la o familie) 563 oi (9 la o familie), 8 boi (1 bou la 7 familii) 24 cai (1 cal la 2 familii) 25 scroafe fătătoare (1 scroafă la 2 familii) etc. Faptul de a dispune totuși de mai mult pământ și de a te afla într'o regiune fertilă nu înseamnă până la urmă nimic. Multe gospodării colective din regiunile bogate se află în situația

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 118

mult citatei G.A.C. "Jiul" din satul Streața, regiunea Constanța. Deși tot satul a intrat în colectivă, aceasta n'a izbutit nici până azi să prospere: în 1955 fondul de bază atingeabă abia 667.818 lei, din care bani disponibili în bancă sau lichizi numai 79.607 lei, iar restul reprezentând valoarea celor 27 de pluguri, 26 de grape, 12 secerători, 30 de prășitori, 5 tăvăluguri, 3 greble mecanice, 1 cositoare. Tot acest utilaj mediocru înglobează așadar suma de 588.211 lei ! Cred că orice comentariu este de prisos. Dacă ne dăm osteneala să intrăm în amănunte, ~~un~~ observăm că situația este și mai gravă decât o arătau primele cifre : gospodăria cuprinde 188 familii cu 1.320 hectare (7 hectare pentru o familie, adică o cifră nu departe de cea care constituie limita inferioară a proprietății chiburilor). Cum se explică acest faliment ? Iată explicația : în afară de ~~cele~~ ^{mai} uneltele înșirate mai sus, gospodăria dispune și de : 50 de boi (1 bou la 3 familii) 60 de cai (1 cal la aproape 4 familii) 650 de oi (3 oi pentru fiecare familie) 40 de seroafe (1 seroafă la mai mult de 4 familii) 8 vaci de rasă (1 vacă la mai mult de 23 familii) 700 păsări (1 pasăre la aproape 4 familii). Neavând așadar la dispoziție animale de muncă și nici un sector zootehnic care să le aducă venituri suplimentare, fiecare familie de colectivisti ~~se~~ din satul Streața duce o viață cu mult mai grea decât dacă s'ar fi găsi în libertate muncind 7 hectare de pământ. Spuneam că această gospodărie constituie un caz tipic pentru majoritatea G.A.C. cu mari întinderi de pământ. Iată alte exemple : G.A.C. " 23 August " din comuna Făcăeni, raionul Fetești : 287 familii cu 1.596 hectare, dar cu un fond de bază de numai 432,728 lei în 1955 ; G.A.C. " 8 Mai " din comuna Săveni, acelaș raion, : 347 familii cu 1.500 hectare ; G.A.C. " Pompiliu Stefu " din satul Mihai Vi-teazu, raionul Istria, deși înglobează 3.818, 26 hectare ; G.A.C. " Secera teren arabil și ciocanul " din satul Valea Seacă, raionul Medgidia : 712 hectare / + 2 hec-tare de vie, o pepinieră de pomi pe 4,50 hectare, o livadă cu pomi fructi-feri de 1 hectar, câteva hectare de pășune - dar cu un sector zootehnic foar-

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 119 -

25X1

te slab : 26 vaci, 14 scroafe, 452 oi, 245 păsări, 52 cai, 15 boi, etc. ; G.A.C. " Horia, Clășea și Crișan " din comuna Bărăganu, raionul Negru Vodă : 197 familii cu 1.627 hectare, dar numai cu 25 de scroafe, 514 oi, 35 boi de muncă și 109 cai ; G.A.C. " 8 Mai " din comuna Cobadin, acelaș raion : 394 familii cu 2.800 hectare, sau în sfârșit, G.A.C. " Filimon Sârbu " din comuna Comana, raionul Negru Vodă, : 223 familii cu 490 membri capabili să muncească pe 3.000 de hectare, având deasemeni 160 cai, 26 boi, 27 vaci cu lapte, 1.160 oi, 140 porcine, 500 păsări, etc. Acelaș situație o întâlnim și în regiunea Galați în partea sa care cuprinde terenuri în general foarte fertile ca : G.A.C. "Ilie Pintilie" din comuna Golășei, raionul Călmățui : 470 familii cu peste 2.600 hectare; G.A.C. " Grivița Roșie", acelaș raion, : 557 familii cu 3.800 hectare, dar numai cu 183 cai, 80 bovine 1.605 oi, 48 scroafe, 270 rațe, 81 stupi, etc ; G.A.C. " 1 Mai " comuna Teșu, raionul Teșeu /: specializată totuși în viticultură 116 colectivști pe 209 hectare, având 370 oi, 10 vaci, 20 boi de muncă, 4 cai, 8 scroafe, 30 stupi, 86 găini. După 5 ani de la înființare această gospodărie colectivă continuă să dea rezultate mai mult decât medii, după cum reiese chiar din cifrele oficiale publicate : 116 colectivști au realizat în 1955 15.000 zile-muncă (media fiind așadar de 130 zile-muncă), 2 kilograme de lână pe an pentru fiecare colectivist, 68 litri de vin, 86 kilograme struguri de masă, 27 kilograme legume, etc. În acelaș situație, sau mai rău, se află G.A.C. din comuna Cărlomănești, raionul Bârlad : 81 de familii pe 513 hectare, dar abia 560 oi, 21 scroafe, 16 vaci, 22 boi de muncă, 5 cai, 1 autocamion și un fond de bază în 1954 de 396.167 lei ; cei din comuna Roma, raionul Botoșani, cei din Batoș, raionul Răghin, etc. În aceste condiții, firește că ziarele și revistele de specialitate care apar în R.P.R. pomenesc numai foarte rar cazul G.A.C. alcătuite din 61 familii pe nici 100 hectare ca aceea din comuna Dedrad, raionul Răghin care este tipică întregii regiuni autonome maghiare, sau aceia din sa-

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

tul Brusturi, raionul Târgu Neamț, cu 35 de familii pe 70 de hectare, dar care ea, cel puțin, este o gospodărie bogată față de imensa majoritate a G.A.C. din regiunile de munte.

Când se întâmplă să descoperim la munte câte o G.A.C. "milionară" de tipul celei din comuna Codlea, raionul Stalin, explicația relativului său echilibru economic trebuie căutată în veniturile mari date de sectorul zootehnic. Dar alături de ea, câte G.A.C. din aceeași regiune care se întind pe multe hectare și cu sector zootehnic important sunt deadreptul falimentare, ca de pildă gospodăria din satul Șona, raionul Făgăraș; altele obțin rezultate foarte modeste deși au totul la dispoziție, ca G.A.C. "Drumul socialismului" din comuna Archita, raionul Sighișoara : 780 hectare de teren arabil, 624 hectare pășuni și fânețe naturale, dar cu un venit de numai 320.000 lei în 1955. În aceste G.A.C. cauzele care duc la insucces sunt multiple, unele fiind mărturisite chiar de oficialități : încălcare grosolană a statutului-model (care totuși avantajează pe cei leneși dar comuniști fanatici așa cum am văzut), nepricepere în muncă, furturi, dezorganizare, etc. Pentru a încheia aceste exemple, cele mai multe G.A.C. din raionul Sărmaș (regiunea Cluj) care este unul din grânarele Transilvaniei, abia își duc viața dela un an la altul.

3) O G.A.C. "milionară", cea mai des citată poate în presa comunistă, este aceia din comuna Berveni, raionul Carei. Ea înglobează 637 familii cu 2.185,20 hectare și un fond de bază în 1955 de 2.359.099 lei ; gospodăria mai are 700 oi merinos, 239 porci, 68 scroafe fătătoare, 45 vaci cu lapte, etc. (adică : 3,43 hectare la o familie, 1 oaie la o familie, 1 porc la aproape 3 familii, 1 scroafă la 9 familii, o vacă cu lapte la mai mult de 14 familii). Cum se explică faptul că fondul de bază - dacă ar fi să credem că cifrele oficiale sunt într-un total adevărate - a trecut de suma de 2 milioane de lei ? Mai întâi, această gospodărie - tot după datele oficiale - este dotată cu o serie de unelte agricole, aduse de colectiviști la

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 121 -

înființare (și care totdeauna sunt valorificate arbitrar în lei) ; ea realizează pe de altă parte unele câștiguri de pe urma atelierelor de fierărie, rotărie, tâmplărie, curelărie, împletituri de coșuri, o mică fabrică de sifoane, limonadă și înghețată care nu sunt altceva decât vechile ateliere ale foștilor artizani-plugari, care fie că s'au înscris în această colectivă fie că au fost pur și simplu deposezați de bunurile lor în urma naționalizărilor sau arestărilor întreprinse dela 1948 încoace. Că majoritatea câștigurilor acestei gospodării colective provin de pe urma acestor ateliere o vedem din faptul, oficial recunoscut, că în 1955 - de pildă - colectivii au primit pentru fiecare zi-muncă 12 kilograme de cereale, câteva kilograme de alte produse și 10 lei. Această cifră în bani apare enormă față de majoritatea celorlalte G.A.C. din țară unde ziua-muncă ~~fixat~~ atinge o medie de 1,50 lei. Dar alături de această G.A.C. din comuna Berveni, câte gospodării colective cu destul pământ își târăsc zilele. Cine analizează măcar datele oficiale înțelege acest lucru numai dacă își dă osteneala să vadă ce se petrece/în ^{de pildă} " 7 Noembrie " din satul Agriș, raionul Satu Mare: 514 hectare, 115 bovine, 750 oi, 65 porcine, etc - dar numai 138.040 lei a putut să distribuie în 1955 pentru zilele-muncă efectuate, de 3,8 mai puțin ca în 1952 totuși ! ; în cea din comuna Palota, raionul Oradea : 137 familii pe 323,40 hectare ; în cea din Seleuș, acelaș raion : 63 familii cu 160 hectare, etc.

Cazul gospodăriei din Berveni este de altminteri tipic pentru toate celelalte G.A.C. declarate milionare, nu pe baza câștigului provenit din produsele agricole, viticole, zootehnice, legumicole, etc. ci pe baza combinată (și foarte arbitrară) a valorii inventarului adus de colectivități, plus câștigurile provenite din muncile depuse de membri în atelierele artizanale. Așa se prezintă și G.A.C. "Viață nouă" din comuna Sântana, raionul Criș : 380 familii cu 2.017 hectare, 340 taurine, 186 cabaline, 300 por-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

cine, 1.330 ovine, dar având 5 ateliere de fierărie, 1 de rotărie, 1 de tâmplărie, 1 atelier sezonier de mături și împletituri precum și 32 pluguri, 48 de grape cu tracțiune animală, 13 tăvăluguri, 2 cultivate, 34 semănători de păioase, 23 semănători pentru porumb, 59 prășitoare, 6 greble mecanice, 6 trioare, 13 mașini de bătut porumb, 68 care și căruțe, etc. Tot în această categorie trebuiesc trecute G.A.C. din ^{comunele} ~~XXXXXX~~/Biled, Cenei și Jimbolia, raionul Timișoara, dar nu e mai puțin adevărat că în aceiași regiune bogată a Banatului sau a câmpiei Crișurilor o serie de gospodării colective ca cele din Satchinez, raionul Timișoara: 325 familii cu 1.700 hectare; Mândruloc, raionul Arad : 137 familii cu 800 hectare; Rovine, raionul Arad : 277 familii cu 1.028 hectare; Tormac, raionul Deta : 288 familii cu 1.143 hectare; Zăbrani, raionul Lipova: 240 familii cu 1.480 hectare; Socol, raionul Moldova Nouă, etc. sunt departe de a fi " milionare", totem fiindcă inventarul ~~m~~ lor agricol e modest iar colectivității nu realizează alte câștiguri decât cele de pe urma producției agricole.

Ne oprim aici. Ne-ar trebui un spațiu imens pentru a înșira numai cele peste 1.500 G.A.C. din toată țara care, fie că se află la limita existenței fie că sunt pur și simplu falimentare, constituie una din problemele cele mai acute pentru actualul regim din România. Lunga noastră analiză de până aici ne-a folosit totuși la ceva. Un lucru apare acum limpede: pentru ea o G.A.C. să fie rentabilă și să ofere o viață modestă membrilor ei, ea are nevoie de următoarele elemente : a) o întindere de cel puțin 2.000 de hectare. b) un inventar agricol propriu constituit din unelte moderne. c) sectoare zootehnic, viticol, pomicol, legumicol, etc. importante. d) o serie de întreprinderi anexe (ateliere, mici fabrici, etc) care să sporească veniturile colectivităților. Toți acești factori de echilibru lipsesc la ora actuală în cel puțin 80 % din gospodăriile colective existente. Dar chiar dacă acestea le-ar avea, unde se vede " superioritatea sistemului

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 123 -

25X1

socialist în agricultură " față de feremele corespunzătoare dintr'un stat liber (ca Franța de pildă) unde viața celor ce muncesc pământul este infinit mai bună din punct de vedere economic? Statul comunist care din motive politice trimete mai toată producția de mașini și unelte agricole în S.M.T. și G.A.S. nu va putea timp îndelungat să transforme chiar cele mai întinse G.A.C. din România în unitățile agricole rentabile. Exemplul tipic în această privință îl oferă U.R.S.S. care nici după 38 de ani de existență a regimului comunist nu a fost în stare să lichideze problema gravă a penuriei de produse agricole într'un imperiu cu vaste teritorii fertile. În R. P.R. chiar dacă întreaga suprafață agricolă ar intra în " sectorul socialist, problema nu va fi soluționată nici pe departe, iar producția agricolă la hectar se va menține la un nivel foarte scăzut, cu mult sub media atinsă înainte de primul război mondial, așa cum o dovedesc însăși declarațiile oficiale ale guvernului dela București. Fără unelte moderne și în mare cantitate nu se poate face o agricultură intensivă. Acesta este cazul R.P.R. pe care-l ilustrează îndeosebi situația economică a G.A.C.

Pentru a face față unei crize care devine pe fiecare an tot mai gravă, din pricina sporirii cererii de mărfuri agricole la orașe, guvernul și partidul comunist din R.P.R. - în afară de presiunea continuă exercitată asupra țăranilor pentru a-i obliga să înființeze noi G.A.C. sau să ~~adun~~ adere la cele existente - a trecut încă din 1951 la înființarea de întovărășiri agricole, iar recent la acea de asociații simple de producție. Vom avea prilejul să ne ocupăm de această problemă chiar în capitolul următor al lucrării noastre. De altă parte, printre măsurile tehnice destinate să întărească situația economică a G.A.C. este cazul să pomenim pe aceia relativă la creșterea animalelor. " Legea privitoare la măsurile pentru dezvoltarea creșterii animalelor pe anii 1954-1956 " prevede, printre altele, următoarele : Ministerul Agriculturii și Sfaturile Populare sunt obligate să ajute G.A.C. pentru a organiza în cursul anilor 1954-1956 în fiecare gospodărie co-

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

lectivă cu o vechime de peste 2 ani, 2-4 ferme pentru creșterea bovinelor, ovinelor, porcinelor, păsărilor și pentru asigurarea bazei furajere. În G.A.C. care au cel puțin 10 iepe apte pentru reproducție se vor organiza - mai spune legea amintită - ferme speciale, iar acelea care nu au ferme pentru creșterea cabalinelor vor organiza brigăzi pentru creșterea mânzilor (art. 62). Pentru a stimula creșterea animalelor și a îmbunătăți situația materială a G.A.C., statul va acorda credite pentru cumpărarea de vaci pentru lapte, în așa fel încât fiecare colectivist să aibă în gospodăria sa personală o vacă cu lapte (articolul 72). În sfârșit, organul ministerului Agriculturii, ziarul "Agricultura nouă" din 21 Ianuarie 1955 publică în extenso o H.C.M. cu privire la creșterea oilor. Această hotărâre a guvernului prevede : 1. În 1960 va trebui să existe în R.P.R. 15 milioane de oi, dintre care cel puțin 8 milioane oi cu lână fină și semi-fină (G.A.S. sunt obligate până la acea dată să aibe cel puțin 100 de oi cu lână fină și semi-fină la 100 hectare de teren agricol, iar G.A.C. cel puțin 100-110 oi cu lână fină sau semi-fină la 100 hectare de teren agricol. 2. Se interzice tăierea în G.A.S. și fermele de stat a tuturor categoriilor de ovine din rasele merinos, spancă, țigaie, karakul și metiși ai acestor rase. Ministerul Industriei Alimentare va lua măsuri pentru a nu se tăia oile și miei din rasele de mai sus primiți drept cotă, achiziții și contracte ; el va trebui să organizeze schimbul acestora cu oi și miei din rasa țurcană sau cu alte ovine din rasele și categoriile admise la tăiere. 3. Se recomandă G.A.C., întovărășirilor, asociațiilor pentru creșterea animalelor și gospodăriilor individuale să păstreze tineretul ovin din rasele de mai sus pentru mărirea turmelor proprii. 4. Ministerul Agriculturii, ministerul Industriei Alimentare și celelalte ministere economice sunt obligate să organizeze creșterea batalilor din rasele merinos, spancă și țigaie în turmă, în așa fel încât până la sfârșitul anului 1960 numărul batalilor din aceste turme să ajungă la cel puțin 400.000 capete, din care la G.A.S.

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 125 -

25X1

cel puțin 100.000 .5. Ministerul Agriculturii și Sfaturile populare sunt obligate să intensifice măsurile de prevenire și lichidare a bolilor la oi 6. Ministerul Agriculturii va extinde mecanizarea tunsului oilor 7. Se vor importa berbeci reproducători din rasele merinos și karakul 8. Numărul stațiilor de înșămânțări artificiale la oi va crește până la cel puțin 4.000 în 19609. Punctele agricole vor deveni centrele de îndrumare pentru creșterea și îmbunătățirea raselor de oi 10. Se va îmbunătăți pe toate căile baza furajeră, atât prin sporirea la hectar a producției pășunilor naturale, cât și prin plantarea de plante furajere speciale 11. Se acordă o serie de înlesniri, premii, etc. ciobanilor, inginerilor și tehnicienilor zootehniști, colectiviștilor și țăranilor cu gospodării individuale pentru a le stimula activitatea în acest domeniu. 12. Ministerul Finanțelor și Comitetul de Stat al Planificării vor prevedea în planurile anuale fonduri și materiale necesare pentru ducerea la îndeplinire a acestei hotărâri.

Din 1955 s'a trecut deasemeni la asigurarea obligatorie a bunurilor aparținând G.A.C. și întovărășirilor agricole. Decretul Prezidiului M.A.N. care reglementează această chestiune a intrat în vigoare la data de 1 Mai 1955. Sunt supuse asigurărilor obligatorii, pentru pagube pricinuite de calamități naturale și de accidente, atât bunurile aparținând G.A.C. cât și bunurile proprietate comună a întovărășirilor agricole. Cazurile în care se acordă despăgubiri, sumele asigurate, tarifele de prime, termenele de plată, precum și celelate condiții de aplicare, au fost stabilite printr'o H.C.M. la propunerea Ministerului de Finanțe. Decretul amintit mai prevede că G.A.C. și întovărășirile pot încheia asigurări facultative peste sumele asigurărilor obligatorii, precum și pentru bunurile neasigurate obligatoriu, în baza regulamentelor și tarifelor aprobate de ministerul Finanțelor. Aceste cazuri din urmă sunt simple subtilități pe hârtie și care nu sunt practicate de nimeni. În schimb, putem deduce din propaganda pe care regimul a făcut-o acestor asigurări, că noul regim al asigurărilor obligatorii a cre-

UNCLASSIFIED

at o adâncă nemulțumire în rândurile colectivizatorilor și întovărășiților, care pierd astfel o altă parte din quantumul ce le-ar reveni la împărțirea veniturilor.

Câteva cuvinte, înainte de a încheia acest capitol, despre problema dacă odată intrați în jugul G.A.C., țărani le mai pot părăsi sau nu. Sunt prea puține exemplele întâlnite de noi în decursul ultimilor ani (+) pentru a putea afirma că aceste plecări se pot petrece în mod liber. Pare mai de grabă că ~~multitudinea~~ sunt eliminați - totdeauna pe motive politice - acei colectiviști care au curajul să denunțe în adunarea generală activitatea samavolnică a conducerii, sau care se revoltă împotriva haosului și corupției care domnește în gospodărie. În general însă, odată intrați în G.A.C. țăranii se feresc să mai ridice glasul pentru a protesta, știut fiind că simpla critică adusă conducerii gospodăriei poate fi răstălmăcită ușor ca un atac adresat regimului însuși, atrăgând în consecință arestarea imediată a celui îndrăzneț. Inchisorile regimului sunt de altminteri pline nu atât de țărani " chiaburi " cât și mai ales de foști colectiviști, care au avut cândva tăria să arate abuzul și înșelătoria care domnesc în colectiva lor.

.....

UNCLASSIFIED

(+) v. de pildă ziarul Agricultura Nouă din 22 Aprilie 1955

UNCLASSIFIED**CAPITOLUL X.**

Instrumentele secundare ale colectivizării. Întovărășirile agricole, zoo-tehnice, etc. Diferite tipuri și forme de întovărășiri. Asociațiile simple de producție. Stănele cooperatiste. Grupe de întrajutorare.

Întovărășirile agricole au fost și sunt socotite mereu de către regimul comunist ca un instrument secundar în vederea colectivizării pământurilor țărănești. Căci până în prezent, pământul țăranilor și după constituirea întovărășirilor continuă să rămână proprietate privată. În întovărășirile agricole așadar, pământul nu este colectivizat. El este comasat în unul sau mai multe trupuri comune, fără răzoare. Țăranii pot aduce în întovărășiri tot pământul lor sau numai o parte. Vitele de muncă, mașinile și uneltele ce aparțin întovărășiților, continuă să rămână proprietatea lor. În același timp însă, fiecare întovărășire își are mijloacele sale alcătuite din taxe de înscriere, mașini și unelte agricole, instalații de irigare, precum și altele cumpărate în comun. Toate aceste elemente formează fondul de bază al întovărășirii, care nu poate fi împărțit membrilor. Fiind proprietatea întregii întovărășiri, ele nu pot fi folosite decât cu aprobarea adunării generale pentru interesul comun. Taxele de înscriere - stabilite de adunarea generală a întovărășiților - nu depășesc, în principiu, suma de 15 lei pentru fiecare membru(+).

Prin întovărășiri se realizează în primul rând o primă punere laolaltă a terenurilor agricole dintr'un sat, în speranța că țăranii se vor supune mai curând sau mai târziu presiunilor guvernamentale și vor transforma aceste întovărășiri în gospodării agricole colective. Ideia

(+) v. Ion Alex. BOLD: "Rolul întovărășirilor în dezvoltarea agriculturii noastre," în revista "TÂNARUL LENINIST" - Nr. 4
Aprilie 1954 - pp. 31-38.

③

UNCLASSIFIED

- 128 -

întovărășirilor agricole - ca formă de producție - exista însă și înainte de actualul regim, această formă fiind practică în mod sporadic în regiunile cele mai sărace din România. Când partidul comunist a înțeles că grăbirea colectivizării nu se poate face exclusiv pe calea G.A.C., el a fost nevoit să recurgă la stratagema întovărășirilor. Acestea apar prin 1951 și se înmulțesc de atunci încolo relativ repede. Astfel, în regiunea Craiova existau numai 2 întovărășiri în 1951 și 704 ~~în~~^{ca}/sfârșitul anului 1955, iar în luna Decembrie a aceluiaș an numărul întovărășirilor pe întreaga țară depășise cifra de 4.000. Trebuie să adăugăm însă că acest număr nu corespunde importanței lor economice. În discursul rostit de Gh. Gheorghiu-Dej - pe atunci șef al guvernului - la 23 August 1954 se spune că terenurile ocupate de întovărășiri reprezentau ceva mai mult de 3 % din suprafața arabilă a țării, iar în raportul prezentat la cel de-al II-lea congres al P.M.R. se mărturisește că cele peste 4.000 întovărășiri (în care sunt cuprinse însă și cele zootehnice, legumicole, pomicole și viticole) totalizau numai 4,1 % din suprafața agricolă a României.

Există, în linii generale, două tipuri de întovărășiri agricole. În întovărășirile de tipul I (numite de literatura comunistă inferioare) numai lucrări importante ca : aratul, semănatul și uneori întreținerea culturilor și recoltatul se fac în comun. Pentru rest, țărani se ajută cum pot. Aici, repartitia produselor se face după întinderea suprafețelor pe care a adăugat-o fiecare membru în întovărășire, iar compensarea pentru ajutorul reciproc acordat se face fie prin schimb de muncă, fie se plătește pe baza unui tarif variabil; de cele mai multe ori, această plată se face în baza simplei înțelegeri între întovărășiți, alteori însă pe baza ~~tarifelor~~^{tarifelor}/stabilite de adunarea generală. Tipul I de întovărășire nu se prezintă însă pretutindeni la fel, ci el se sub-divide la rândul lui în alte două forme. În prima ~~formă~~^{formă} - din cadrul acestui tip - în comun se execută numai lucrările efectuate de S.M.T. Celelalte lucrări

UNCLAS JFIF

- 129 -

sunt executate în mod individual de fiecare plugar. Repartiția produselor se face după întinderea suprafeței adusă de fiecare țaran în întovărășire. Schimbul de muncă sau plata pentru ajutorul reciproc se fac pe baza unei înțelegeri între membri. Aceasta este de altminteri caracteristica principală a acestei forme de întovărășire. A doua caracteristică este că într-o asemenea întovărășire nu se crează niciun fond social. A doua formă din cadrul tipului I este aceea în care majoritatea lucrărilor de bază se fac în comun. Lucrările agricole se execută așadar în comun cu mijloacele puse la dispoziție de S.M.T., cu mijloacele întovărășirii, cât și cu mijloacele proprii ale întovărășiților, membrii acordându-și un ajutor permanent. Repartiția produselor se face și aici după întinderea de teren adusă de fiecare țaran, iar plata pentru ajutorul acordat este reglementată de tarifele aprobate de adunarea generală. În unele întovărășiri, plata în natură se face înainte de repartizarea produselor de către comitetul de conducere. Deoarece multe lucrări se execută în comun și dat fiind că uneori sunt folosite și mijloacele de producție care sunt proprietatea întovărășirii, aceste unități sunt împărțite pe brigăzi, echipe sau cete. Nu trebuie să se piardă din vedere faptul că tipul I de întovărășire este cel mai răspândit în R.P.R. Comuniștii declară fățiș că el este "mai ușor accesibil" - în această fază a colectivizării - maselor largi ale țărănimii, căreia nu i s'a putut distruge în decurs de 10 ani străvechiul sentiment al proprietății private.

Cel de-al doilea tip, tipul II, se caracterizează prin faptul că deși ~~proprietatea~~ pământul rămâne proprietatea privată a fiecărui membru, el este adus în folosința comună. Aici își fac apariția câteva elemente pe care le-am întâlnit în analiza noastră din capitolul consacrat G.A.C., anume : fondurile sociale și sistemul repartiției veniturilor. Astfel, repartiția veniturilor se face după două criterii : a) după munca depusă de fiecare membru cu brațele/ și cu atelajele proprietatea întovă-

UNCLAS JFIF

UNCLASSIFIED

- 130

rășirii b) după munca depusă cu atelajele țăranilor intrați în întovărășire și după întinderea suprafeței de teren adusă de fiecare. În acest tip de întovărășire, toate lucrările sunt efectuate în comun, iar comitetul de conducere (care joacă oarecum rolul consiliului de conducere dintr'o gospodărie colectivă) ține evidența muncii depusă de fiecare membru, atât cu brațele cât și cu atelajele. Din producția totală se achită cotele obligatorii către stat, se plătește în natură lucrările executate de S.M.T., se rețin semințele pentru anul viitor și o anumită cotă pentru fondul de bază. Apoi, ceea ce rămâne, este împărțit membrilor întovărășirii după criteriile arătate mai sus. Partea care se repartizează însă după munca depusă de fiecare reprezintă cam 60-70% din venituri, iar restul de 30-40% se împarte după suprafața de teren adusă de fiecare în întovărășire.

Literatura comunistă mărturisește cu regret că întovărășirile de tipul II sunt puțin răspândite în România, deși ele reprezintă " un element progresist". " Existența acestor două tipuri de întovărășiri - cetim în cadrul aceleas mărturisiri - a fost determinată de necesitatea unei cuprinderi mai largi a țăranimii muncitoare în formele inferioare de cooperatie de producție agricolă. Aceste tipuri de întovărășiri pot contribui într'o măsură considerabilă la trecerea treptată și continuă a gospodăriilor țărănești individuale pe calea cooperatiei la socialism"(+).

Să ne oprim acum o clipă pentru a vedea care este, în general, structura unei asemenea unități, valabilă pentru toate formele enumerate mai sus. Si într'o întovărășire există o adunare generală care deține teoretic toate puterile ; adunarea generală alege un comitet de conducere,

(+) v. D.DIMITRIU: "Despre diverse forme de întovărășiri", în revista "PROBLEME ECONOMICE"-Nr. 3, 1955 - p.99

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

în fruntea căruia se află un președinte. Comitetul încheie contractele cu S.M.T., aplică hotărârile adunării generale, căreia îi face o serie de propuneri pentru îmbunătățirea muncii ; el este obligat - tot în teorie - să prezinte dări de seamă în fața adunării generale ~~pridecâte~~ ori se simte nevoia și cel puțin odată la 3 luni. Din comitetul de conducere este ales un alt membru care se ocupă cu lucrările de administrație și contabilitate ; el poartă titlul de secretar-casier. Președintele și secretarul-casier sunt plătiți de adunarea generală, fie cu un salariu lunar fie în natură. Un președinte de întovărășire primește cam 350 lei lunar, secretarul-casier 300, iar brigadierii 250 lei. Aceste salarii se plătesc din cotizațiile pe care le depun lunar întovărășiții și care se ridică, în general, la 5 lei pentru fiecare hectar cultivat.

Acolo unde este cazul (întovărășirile de tipul II) adunarea generală procedează la o echivalare a zilelor-muncă. Iată mai jos un tablou fixat la o întovărășire foarte des citată (întovărășirea "Progresul" comuna Axente Sever, raionul Mediaș), din care se poate deduce cât de arbitrare sunt aceste echivalări:

- 0,21 ha arat și grăpat cu atelajele..... 2 zile-muncă
- 0,21 ha plivit..... 0,70 zile-muncă
- 0,07 ha secerat cu mâna..... 1 zi-muncă
- 1 car de snop dus la arie..... 1 zi-muncă
- 12 ore de muncă la batoză..... 1 zi-muncă

Tot acolo unde este cazul (întovărășirile de tipul II), se calculează muncile în bani. Iată exemplul întovărășirii "23 August" din orașul Salonta, regiunea Oradea. Adunarea generală a acestei întovărășiri a aprobat următoarele tarife pentru 1 hectar de teren : grăpatul arăturii= 26 lei, semănatul păioaselor cu mașina= 52 lei, tăvălugitul= 20 lei. Pe de altă parte, fiecărui întovărășit i se stabilește ce anume lucrări trebuie să facă - după suprafața de teren adusă în întovărășire - calculându-se totodată și costul lor în bani. Acestea toate se înscriu zilnic într'un registru, pe baza datelor primite de la ~~brigadierii~~ brigadieri. Când un întovărășit

UNCLASSIFIED

- 132

face un volum mai mare de lucrări, el primește costul lor în bani sau în natură(+).

O analiză mai amănunțită a întovărășirilor ne va îngădui să înțelegem mai bine, care este forța lor economică în cadrul agriculturii din R.P.R. Primul principiu care trebuie să ne călăuzească este acela al valorii cu totul mediocre pe care o reprezintă întovărășirile în complexul agriculturii române. Cifrele citate cu alt prilej ne stau ca îndreptar. Câteva exemple vor confirma această realitate. În comuna Balota, raionul Amaradia, există 3 întovărășiri în care au intrat 51 de familii cu o suprafață totală de 40 hectare (ceea ce înseamnă 0,77 ha pentru fiecare familie); în comuna Amărăștii de Jos, raionul Caracal, există 6 întovărășiri plus o G.A.C. Cu toate acestea, sectorul socialist reprezintă 31,32% din numărul total al locuitorilor și abia 18,3% din suprafața arabilă a comunei; întovărășirea din satul Prisăceni, regiunea București, este alcătuită din 90 de familii cu 44 hectare, adică 0,48 ha pentru fiecare familie. Exemplele pot fi înmulțite. Există firește și întovărășiri mai bogate - după cum se va vedea îndată - dar numărul lor este extrem de redus. Astfel, întovărășirea "Drum nou" din orașul Corabia cuprinde 63 familii și 111 hectare (adică 1,76 ha pentru o familie), întovărășirea "30 Decembrie" din comuna Cocargeaia, raionul Fetești : 120 familii cu 300 hectare (2,5 ha pentru o familie), întovărășirea "Brazdă nouă" din comuna Negru Vodă, regiunea Constanța: 226 familii cu 1.400 hectare (6,14 ha pentru o familie), întovărășirea "Nicolae Cristea" din comuna Cazasu, raionul Brăila: 278 familii cu 1.139 hectare (4,09 ha pentru o familie) întovărășirea "Vasile Roaită" din comuna Galbenu, raionul Filimon Sârbu : 230 familii cu 1.000 hectare (4,34 ha pentru o familie), întovărășirea "Progresul" din comuna Axente Sever, raionul Mediaș - deja citată : 82 familii cu 393 hectare (4,79 ha pentru o familie), întovărășirea " Dru-

(+) v. ziarul "Scântea" din 6 Septembrie 1956

UNCLASSIFIED

- 133 -

mul socialismului" din comuna Decea, raionul Aiud: 84 familii cu 162 hectare (1,92 ha pentru o familie), întovărășirea "Steagul lui Lenin" din localitatea Carei, regiunea Baia Mare: 94 familii cu 198 hectare (2 ha pentru o familie), întovărășirea deja citată " 23 August" din orașelul Salonta: 350 familii cu 800 hectare (2,28 ha pentru o familie). Afară de o omitere cu totul involuntară, acesta este inventarul complet al întovărășirilor care posedă suprafețe mai întinse, fără ca prin aceasta să se garanteze cea mai mică securitate economică membrilor ei. Urmează o lungă listă de întovărășiri a căror medie este de 0,80 ha pentru o familie și o alta și mai lungă încă a căror suprafețe repartizate pe familii apare ridicolă. Fără a abuza de răbdarea cetitorilor nostri, vom cita câteva : întovărășirea "Secera și cioșanul" din comuna Urluiasca, raionul Drăgășani : 42 familii cu 30 hectare (0,75 ha pentru o familie), întovărășirea din satul Maldăru, raionul Slatina : 27 țărani cu 17 hectare (0,63 ha pentru 1 țăran), întovărășirea din satul Prisiceni, regiunea București - citată mai sus : 90 de familii cu 44 hectare (0,48 ha pentru o familie), întovărășirea din satul Homești, raionul Râmnicu Sărat : 25 familii cu 17 hectare (0,68 ha pentru o familie), întovărășirea din satul Iliești, raionul Buhuși: 23 familii cu 16 hectare (0,69 ha pentru o familie), întovărășirea "7 Noembrie" din localitatea Târgul Trotușului, raionul Tg.Ocna : 53 familii cu 37 hectare (0,69 ha pentru o familie), întovărășirea din satul Bosancea, raionul Suceava : 16 familii cu 10 hectare (0,62 ha pentru o familie), întovărășirea "I.V.Miciurin" din comuna Râșca, raionul Fălticeni : 25 familii cu 16 hectare (0,60 ha pentru o familie), întovărășirea din satul Glodghilești, raionul Ilia : 24 familii cu 12 hectare (0,50 ha pentru o familie), întovărășirea "Someșul" din satul Mica, raionul Dej : 18 familii cu 12 hectare (0,66 ha pentru o familie) etc.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED - 134

Cu toate avantajele economice pe care regimul le acordă acestor întovărășiri, scutindu-le parțial sau total de cote obligatorii și impozite, ar fi inutil să mai adăogăm vreun comentariu asupra viabilității acestor unități agricole, a căror existență nu se explică decât prin dorința comuniștilor de a distruge cu orice preț vechile așezări ale proprietății rurale în România.

Aparent, ceva mai bine se prezintă întovărășirile zootehnice, înființate de regim în anii din urmă, în credința că va putea să zdrobească astfel rezistența legendară a țaranului român dela munte. Cu titlul de simplă curiozitate vom cita și aici întovărășiri dela cele două poluri: cele mai bogate precum și câteva întovărășiri din masa enormă a acelor care există numai din voința guvernului de a avea cât mai multe unități " în sectorul socialist". Dintre cele des citate, ca având " realizări frumoase " : întovărășirea "Tudor Vladimirescu" din comuna Bran, raionul Stalin: 65 de familii, 600 oi și 45 vaci ; întovărășirea din satul Corbișori, raionul Curtea de Argeș: 66 de crescători cu 562 oi; întovărășirea "1 Mai" din comuna Dângești, regiunea Pitești: 124 țărani cu 461 oi; întovărășirea din comuna Dragoslavele, raionul Muscel: 197 țărani cu 860 de oi; întovărășirea din satul Fometești, raionul Horezu : 83 de țărani cu 350 oi și 10 hectare pământ arabil și fânețe; întovărășirea "6 Martie" din comuna Ighișul Nou, raionul Mediaș: 65 de țărani cu 102 vaci de lapte. Statul le-a mai acordat 28 hectare teren arabil, 71,28 hectare pășune și 14 hectare fânețe ; întovărășirea din satul Muncelul Mare, raionul Ilia: 19 familii cu 350 oi și aproape 100 hectare pășune; întovărășirea "Drumul lui Lenin" din comuna Rucăr, raionul Muscel: 140 țărani cu 800 de oi; întovărășirea din comuna Teșila, raionul Sinaia: 69 de familii cu 497 oi, 7 vaci, 2 cai și 24,20 hectare pășune, etc. Din cele sărace iată numai câteva exemple: întovărășirea din comuna Bilbor, raionul Toplița:

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4
 UNCLASSIFIED - 135 -

14 familii cu 51 oi (3 oi la o familie), întovărășirea din comuna Budieni, raionul Fălticeni: 66 familii cu 280 oi (4 oi la o familie), întovărășirea din comuna Bumbesti-Jiu, raionul Tg. Jiu : 70 familii cu 220 oi (3 oi la o familie), întovărășirea Vin Poiana Mărului, raionul Stalin: 105 familii cu 500 oi (4 oi la o familie), întovărășirea din comuna Roscova, raionul Vișeu : 18 familii cu 37 oi (2 oi la o familie) etc.

Dintre instrumentele anexe sau secundare ale colectivizării, cele mai recente sunt asociațiile simple de producție. Ele își fac apariția în 1955 și se dezvoltă de atunci cu oarecare repeziciune în toată țara. La 1 Aprilie 1955 existau 1.757 asociații simple, iar la sfârșitul semestrului I din acelaș an, numărul lor atingea cifra de 2.700. Constituirea rapidă a unui număr atât de mare de asociații simple are la bază un echivoc. Aici nu se pune niciun fel de problemă politică în majoritatea cazurilor, așa cum se întâmplă la constituirea G.A.C. și la întovărășirilor. Țăranii au fost atrași să formeze aceste unități, din pricina avantajelor obținute dela stat. Regimul speră însă - și o declară fățiș - ca va putea să transforme cu vremea aceste asociații în întovărășiri sau gospodării colective. Până în prezent însă, n'am întâlnit nici măcar 5 cazuri în care țăranii din asociații să fi decis ~~prin~~ transformarea unității lor în întovărășire. Lucrul se explică lesne : asociațiile au fost alcătuite de țărani în vederea sporirii randamentului muncii lor și deci au la bază setea de câștig. Se va vedea îndată ce parte obiectivă există în această dorință a țăranilor, ca și partea de iluzie pe care ei vor trebui s'o plătească într'o zi.

Există asociații care cultivă, firește, principalele cereale din România, dar numărul acestora este foarte redus. Majoritatea asociațiilor cultivă: bumbac, legume, in, sfeclă de zahăr, plante de nutreț, tutun, cânepă, orez, ricin, fructe și/struguri de masă ; și mai rare însă sunt

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

asociațiile simple pentru creșterea animalelor. Puterea lor economică este cu totul neînsemnată, toate asociațiile reprezentând la sfârșitul anului 1955 abia 0,7% din totalul suprafeței arabile din R.P.R. Câteva exemple, ~~altele~~ alese printre cele mai des citate asociații în presa comunistă ne vor convinge de acest lucru : asociația pentru cultivarea bumbacului din comuna Amărăștii de Jos, raionul Caracal: 28 de familii cu 21 hectare (0,75 ha pentru o familie), asociația pentru cultivarea sfeclei de zahăr din satul Besta, raionul Roman: 41 de țărani cu 21 hectare (0,51 ha pentru o familie), asociația pentru cultivarea sfeclei de zahăr din comuna Biharea, regiunea Oradea : 42 de țărani cu 13 hectare (0,30 ha pentru fiecare membru), asociația pentru cultivarea tutunului din comuna Cârbești, raionul Tg. Jiu: 37 țărani cu 5 hectare (0,13 ha pentru fiecare țăran), cele 2 asociații din comuna Cenad, raionul Sânicolaul Mare care înglobează 137 familii cu 40 hectare (0,29 ha pentru fiecare familie), asociația din comuna Dacia, raionul Rupea: 19 țărani cu 5 hectare (0,26 ha pentru fiecare membru), asociația din comuna Fărcăsești, raionul Tg. Jiu: 41 țărani cu 3 hectare (0,07 hectare pentru fiecare țăran), asociația pentru cultivarea legumelor din suburbia Gușterița a orașului Sibiu: 102 familii cu 100 hectare (0,89 ha pentru fiecare familie), cele 2 asociații din comuna Măureni, raionul Reșița și care înglobează amândouă 47 familii cu 16 hectare (0,34 ha pentru fiecare familie), asociația din comuna Pecineaga, raionul Măcin : 38 de familii cu 13 hectare (0,34 ha pentru fiecare familie), asociația pentru cultivarea bumbacului din comuna Roșiori, raionul Călmățui: 94 familii cu 45 hectare (ceva mai mult de o jumătate de hectar pentru fiecare familie), asociația din comuna Scorțaru Vechi, raionul Brăila: 23 țărani cu 12 hectare (0,52 ha pentru o familie), asociația din comuna Săcueni, reședința raionului cu acelaș nume: 230 membri cu 88 hectare (0,38 ha pentru fiecare membru), asociația din

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 137 -

comuna Sepreuş, raionul Criş: 104 familii cu 41 hectare (0,39 ha pentru fiecare familie), cele 5 asociaţii din comuna Târcea, regiunea Oradea care înglobează 87 familii cu 70 hectare (0,78 ha pentru o familie), asociaţia pentru cultivarea sfeclei de zahăr din comuna Tudor Vladimirescu, raionul Lieşti : 81 familii cu 35 hectare (0,43 ha pentru o familie) etc.

Să căutam acum a explica ideea exprimată mai sus şi să vedem care sunt avantajele care au îndemnat pe ţărani să constituie aceste asociaţii, şi care este iluzia primejdioasă ce se află pe reversul acestor avantajii acordate de regim. Constrâns de criza care bântuie în agricultură, guvernul dela Bucureşti a fost obligat să acorde, pe o perioadă indeterminată, o serie de avantaje pentru următoarele sectoare: legumicultura şi cultivarea plantelor tehnice. În ceea ce priveşte legumicultura, ne stau la dispoziţie date suficiente. Astfel, în urma H.C.M. din 18 Decembrie 1952 cu privire la extinderea suprafeţelor cultivate cu legume în jurul centrelor populate, s'au organizat încă dela începutul anului 1953, 160 zone legumicole în jurul Bucureştiului, a celorlalte oraşe principale şi în jurul centrelor industriale. În acel an, o suprafaţă totală de 218.513 hectare era cultivată cu legume în toată ţara, creându-se : 1 zonă legumicolă în regiunea Craiova, 14 în regiunea Hunedoara (unde sunt multe centre muncitoreşti), 10 în regiunea Piteşti (din pricina extinderii zonei petrolifere), 7 în regiunea Oradea, 5 în regiunea Iaşi, 5 în regiunea Bacău (unde totuşi puţurile petrolifere sunt aproape secătuite), iar în regiunea Bucureşti 2 mari zone cultivate în special cu legume şi cartofi (+). Fără a mai intra în alte amănunte - de altminteri inutile în cadrul studiului nostru - se înţelege dela sine că asociaţiile simple legumicole, în cadrul acestui aranjament general, erau menite în

(+) v.I. MAIER şi M. DUMITRESCU: "Experienţa sovietică, factor activ în dezvoltarea producţiei legumicole în R.P.R." în revista "AGRICULTURA" - Nr. 2, 1954.

UNCLASSIFIED

- 138 -

special să joace un rol important, ele fiind constituite de grădinarii tradiționali care au aprovizionat din tată'n fiu centrele aglomerate și pe care - prin această măsură - guvernul înțelege să le controleze producția de acum înainte. Cam acelaș este și cazul asociațiilor simple pentru cultivarea plantelor tehnice: bumbac, orez, sfeclă de zahăr, in, cânepă, etc., care dădeau și dau materiile prime multor fabrici din România. Avantajele au fost multiple: scutiri de cote, scutiri sau reduceri de impozite, acordări de prime, acordări de prețuri mai ridicate prin contracte stabilite înaintea strângerii recoltei, etc. Reversul negativ al acestor avantajii constă în presiunea pe care regimul înțelege s'o exercite de azi înainte asupra tuturor asociațiilor, pentru a le transforma măcar în întovărășiri, dacă nu în colective.

Prea puține lucruri sunt de adăugat în privința stânelor cooperatiste și a grupelor de întraajutorare. Primele sunt întovărășiri zootehnice temporare, forme practicate dintotdeauna în România în special în regiunile de munte, unde țăranii încredințează oile ciobanilor și ^{primele} ~~partea~~ dela aceștia, în toamnă, lână și brânză în anumite cantități fixate de comun acord. Grupele de întraajutorare sunt, pe scara efortului de colectivizare, elementul cel mai puțin " progresist". Si ele erau practicate în vechiul regim, unde, în timpul marilor munci agricole, rudele, prietenii sau uneori toți locuitorii unei ulițe, își dădeau ajutor reciproc.

Cu aceste considerații se încheia prima parte a prezentării elementelor de sociologie dinamică în cadrul agriculturii din R.P.R. Vom examina în capitolele următoare celelalte aspecte ale acestei părți a agriculturii românești în condițiile actuale.

.....

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

CAPITOLUL XI.

25X1

Desfășurarea campaniei agricole în R.P.R. Observații preliminare. Planul culturilor. Controlul însămânțărilor. Alte metode de control în desfășurarea campaniei agricole. Organizarea recoltării. Verificarea uneltelor înainte de treerat. Conducerea muncilor de vară. Importanța treeratului. Cote și colectări. Diversi factori responsabili în această problemă. Rolul colectorilor comunali. Bătălia de uzură dintre regim și țărănul român.

Desfășurarea unei campanii agricole în R.P.R. necesită un aparat imens de control, pentru care regimul cheltuește anual sume fabuloase. Muncile agricole sunt conduse de comitetele executive ale sfaturilor populare :regionale, raionale și comunale - sub îndrumarea organizațiilor de partid respective. Acum, toată atenția este îndreptată spre comune și sate. Sunt trimiși " pe teren " atât membrii comitetelor executive, cât și funcționari care lucrează la direcțiile agricole regionale sau la secțiile agricole raionale. Publicațiile comuniste se plâng în fiecare an însă că aceste deplasări și controluri sunt în mare parte fictive. Ele acuză pe cei interesați că străbat în goană comunele, că se conduc după situații artificiale întocmite fără nicio grijă de realitate de ^{către} autoritățile sătești, că nu cunosc terenul și nu-și aleg bine pe acei activiști care efectuează munca de control și îndrumare la comune. Regimul se mai plânge în publicațiile sale că, din exces de zel, sunt trimiși uneori la sate, funcționari ai altor secții a sfaturilor populare, care n'au nicio competență în sectorul agricol, ca de pildă acei care aparțin secțiilor financiară sau administrativă. "...Ca să poți cunoaște bine situația, ca să poți avea o evidență reală a lucrărilor agricole, este nevoie să știi să folosești și să împarți judicios forțele pe care le ai la îndemână. Un comitet exe-

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

cutiv nu poate conduce cu competența muncii agricole dacă întreaga sa activitate nu e sprijinită de deputați, de organizațiile de masă, de toți țărani"(+).

Încă din iarnă, apelurile către țărani, ingineri, tehnicieni agricoli, colectiviști, întovărășiți și țărani cu gospodării individuale se succed într'o cadență din ce în ce mai precipitată, care își atinge culmea la sfârșitul toamnei. Se înțelege de ce : o recoltă slabă, sau nepredarea măcar parțială a cotelor obligatorii către stat sunt în măsură să perecliteze grav sistemul economic al întregului regim. De aceea o campanie agricolă în România comunistă este - fără nicio exagerare - în fiecare an o chestiune de viață sau de moarte pentru partid și guvern. Cetitorul trebuie să adauge la aceste considerații preliminare și faptul că în planul general de exploatare al țărilor satelite - menționat fără nicio pu- doare în ultimul plan cinăinal sovietic de altminteri - producția agricolă a României joacă un rol destul de însemnat, în așa fel încât în această fază a istoriei comunismului mondial, Moscova nu poate permite nici cea mai mică abatere dela planurile ei economice. Din cele aproximativ 9 milioane tone de cereale - producția mijlocie a R.P.R. - cel puțin 60% este trimis în Rusia, care se servește de această producție în tactica ei ^{de} pă- trundere în țările din Asia. Fără cele 5 milioane tone de cereale, care sunt trimise în orice caz de România, această politică de " ajutor gene- ros și fără condiții politice " s'ar găsi teribil de amenințată, cu atât mai mult că cele 50 de milioane de agriculturi de Uniunea Sovietică nu sunt în stare să hrănească propriile lor popoare.

Vom porni la analiza desfășurării unei campanii agricole în R.P.R. dând la început câteva elemente referitoare la planul culturilor și al semințelor. Incepând din toamna anului 1954 - spre deosebire deci

(+) v. articolul-editorial al ziarului "România Liberă" din 21 Iulie 1955

UNCLASSIFIED

NOFORN CONTINUED CONTROL

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 141

25X1

de anii precedenți - țărani nu mai primesc planuri de cultură decât pentru plantele zise tehnice și pentru legume (+). Aceasta din pricină că până la această dată, experiența a dovedit că planurile întocmite la centru nu erau respectate niciodată.

Controlul semințelor are un dublu scop : a) se obține prin acest control o situație destul de exactă a terenurilor ce trebuie cultivate b) se verifică astfel pe cât e cu putință calitatea semințelor. Există în primul rând, ca organ superior, Comisia de Stat pentru încercarea soiurilor de semințe din M.A., a cărui funcție principală în ultima vreme este introducerea culturii porumbului hibrid. Controlul semințelor este apoi urmărit, la eşeloane diferite de organele regionale, raionale și de punctele agricole. Pentru a asigura o mai bună evidență a însămânțărilor și pentru a îndeplini - ~~p~~ în limitele posibilităților actuale planul agricol general - s'a adoptat în consiliul de miniștri o hotărâre care prevede că evidența suprafețelor însămânțate să fie socotită după cantitățile de sămânță care au trecut prin centrele de tratare. Aceasta fiindcă se observase la treerat că mii de hectare - de pildă în regiunea Ploești - rămânseră neînsămânțate, în ciuda interesului evident al țăranilor de a-și cultiva terenurile (++). Regimul face mare caz de calitatea semințelor, deși problema care-i dă și azi cea mai mare bătaie de cap este aceea a cultivării întregului teren agricol. "Semințele din fondul de înmulțire trebuie să fie folosite cu cea mai mare grijă - cetim într'un articol semnat de însuși conducătorul direcției generale a Agriculturii din M.A. - la însămânțarea loturilor semincere (X) specializate și nespecializate dela

(+) v. Alexe HAGI: "Sarcini ale oamenilor muncii dela sate în timpul iernei" în ziarul "AGRICULTURA NOUĂ" din 28 Decembrie 1954.

(++) v. articolul: "O sesiune slab pregătită" din ziarul "ROMANIA LIBERĂ" 21 Septembrie 1955.

(X) "Prin lot semincer se înțelege terenul destinat numai pentru producerea seminței de calitate" (v. ing. Andrei MELACRINOS și ing. Iosif GUTEN-MAHER : "Sămânță de soi prin loturi semincere" - în revista "DRUMUL BE SUGULUI" - Martie 1955.

UNCLASSIFIED

SECRET

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

gospodăriile raionale, G.A.S., G.A.C. și întovărășiri. Aceiaș atenție trebuie acordată asigurării fondului de semințe de soi, destinate schimbului. Direcțiile agricole regionale și centrele de recepționare trebuie să ia toate măsurile în vederea constituirii fondului de rezervă din semințe comune de cea mai bună calitate, care se identifică la bazele de recepție pe măsura recepționării lor"(+). Din nenorocire, centrele pentru "curățirea și selecționarea semințelor" sunt foarte puține și prost organizate, după cum recunosc chiar autoritățile comuniste (cifră întâlnită = în regiunea Pitești există 703 asemenea centre, ceea ce înseamnă un centru pentru aproximativ 3 sate). În sfârșit, oricâte măsuri s'ar lua din vreme, acest control al semințelor se petrece în mod practic pe o perioadă extrem de scurtă - pe care timpul favorabil însămânțărilor o poate ~~mieșora~~ și mai mult - în așa fel încât, organele specializate oricâtă bunăvoință ar avea - ceea ce nu se petrece în realitate - nu pot decât să-l exercite în mod superficial.

De la însămânțări și până la colectări, regimul comunist - copînd aici servil practica din U.R.S.S. - folosește o serie de metode pentru a controla ~~reșchii~~ întreaga campanie agricolă. În primul rând trebuie amintită așa zisa întrecere patriotică. Ce înseamnă această expresie ? În întrecerea patriotică se utilizează ca stimulent înmânarea unei tăblițe de gospodărie fruntașe pe circumscripție (satele și comunele, ca și orașele de altminteri fiind împărțite sub regimul comunist pe "circumscripții electorale") și a altei tăblițe de circumscripție fruntașă pe comună. Acum, cel puțin, diferențele între sectorul socialist și cel individual dispar. Aceste " distincții ", care lasă rece pe orice țăran, sunt acordate pe timp de o săptămână. Discuții și neînțelegeri se ivesc

~~scrie~~ (+) v. Alexe HAGI: "Să asigurăm semințe de cea mai bună calitate pentru anul viitor", în ziarul "SCANTEIA" din 19 Iulie 1955.

UNCLASSIFIED

totuși atunci când e vorba să se determine cu precizie evidența întrecerilor. Recent, comuniștii cred că au soluționat și această problemă. Iată cum: " Fiecare deputat are un carnet special în care sunt trecuți toți cetățenii din circumscripția sa cu tot ce au ei de ~~înregistrat~~ înregistrat. În acest carnet, deputatul notează zilnic ce lucrări a executat fiecare"(+). Pe baza acestor note, comitetul executiv al sfatului popular comunal cunoaște care este planul de înregistrări al fiecărei circumscripții. Cum există o comisie comunală a " întrecerii ", aceasta își poate da seama, în mod relativ firește, de situația generală a satului sau comunei după evidența lucrărilor executate zilnic în fiecare circumscripție. Deputații trebuie să depună aceste note în fiecare seară la sediul sfatului popular. Toată situația e apoi consemnată într'un grafic, pe care sfatul popular este obligat să-l afișeze la sediul său.

Probabil că/~~există~~ ^{sistemul acestor} evidențe zilnice urmate de grafice generale pe comune nu a fost socotit de regim îndeajuns de stimulant. În anumite perioade se recurge astfel la publicarea unor foi volante, care cuprind " situația întrecerii între circumscripții, precum și unele aspecte ale întrecerii"(+). În general, foaia volantă este editată săptămânal de sfaturile populare raionale într'un număr de exemplare corespunzător cu numărul comunelor din raion. Ea cuprinde : a) o hartă pe care se află înscrisă situația muncilor agricole în comune b) un articol scurt, care - pus în legătură cu harta amintită - arată comunelor rămase în urmă ~~ce~~ măsuri urgente trebuie luate pentru a lichida lipsurile existente. Comuniștii ascund cu grijă acest lucru, dar azi nu mai constituie un secret pentru nimeni faptul că toate datele înscrise în foaia volantă sunt false. Impinși să lucreze la comandă, țăranii români sunt - asemeni tuturor poarelor individualiste - foarte îndărătnici. În general, toate datele

SECRET

(+) v. Stefan PLEAVA: "Intrecerea patriotică între circumscripțiile electorale comunale", în "ROMANIA LIBERĂ" din 21 Aprilie 1955.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

25X1

- 144

referitoare la comunele care și-au îndeplinit într'un timp record lucrările sunt false, sfatul popular raional respectiv fiind obligat să treacă aceste minciuni în foaia volantă, în speranța că ele vor stimula satele rămase în urmă și că acestea vor continua/într'un ritm mai viu muncile agricole începute.

În plus de aceste mijloace s'a creat în anii din urmă și ceea ce comuniștii numesc tabla agronomului. Anume, în fiecare comună, există în fața sediului sfatului popular/ ^{o tablă mare} de 3 x 2 metri, vopsită în negru sau în altă culoare pe care se scrie cu creta) unde inginerul agronom sau tehnicianul agricol trec cu regularitate lucrările ce se pot executa în fiecare săptămână. Cu acest prilej, inginerul sau tehnicianul arată și metodele cele mai adecuate de lucru, ținând seama de condițiile atmosferice și de sol specifice acelei comune. În sfârșit, acolo unde s'a putut, comuniștii au organizat așa zisele comisii operative. Acestea sunt alcătuite din membrii comitetelor executive ale sfaturilor populare comunale, plus un delegat al sfatului popular raional, care în această perioadă răspunde cu capul lui de comuna respectivă. Delegatul sfatului popular raional a fost instruit în acest scop pe tot timpul iernei; el se prezintă în comună de obicei după 15 februarie. Comisiile operative se întrunesc în fiecare seară și analizează situația lucrărilor agricole din ziua respectivă.

Nu numai semințele însă sunt verificate înainte de orice campanie agricolă, ci - și acest lucru se înțelege dela sine - mai ales unelte. Verificarea uneltelor pentru arat și semănat se face în tot cursul iernei; pentru treerat verificarea uneltelor pare să fie mai superficială deoarece în cursul recoltării și treeratului se întâmplă cele mai multe defecțiuni începând cu mașinile S.M.T. care dețin poate recordul în această privință. Este drept că treeratul intervine ^{cam} în mijlocul lucră-

UNCLASSIFIED

NOFORN EYES ONLY CONTROL

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 145 -

rilor agricole și că întreg aparatul de control - oricât de bine instruit ar fi - nu are timpul material să se ocupe exclusiv de această chestiune, muncile agricole succedându-se în România într'un ritm foarte viu începând dela 1 Mai și până la sfârșitul lunii Octombrie. Iată totuși exemplul des cuitat al raionului Băilești - regiunea Craiova - unde se pare că lucrurile au mers strună. Cum s'a procedat ?

Înainte de începerea seceratului, comitetul raional de partid și comitetul executiv al sfatului popular raional au chemat spre a fi instruiți - timp de 5 zile - la reședința raionului, pe toți secretarii organizațiilor de bază și președinții sfaturilor populare comunale. Aceștia au pregătit și instruit apoi birourile organizațiilor de bază, pe deputații sătești, precum și pe toți salariații sfaturilor populare comunale. Au avut loc adunări puse la cale de organizațiile de bază P.M.R., la care au fost chemați un număr cât mai mare de țărani și unde s'au analizat lucrările privind prășitul, precum și toate celalalte munci : recoltatul, treeratul, ba chiar și colectările de mai târziu. Fiecărui membru de partid i s'a încredințat cu acest prilej o misiune precisă. Acelaș procedeu a fost urmat și de sfaturile populare comunale. De asemeni, comitetul raional de partid a pregătit și instruit în comune 930 de agitatori. Membri ai biroului comitetului raional de partid au explicat acestor agitatori cum trebuie să muncească la câmp, la arii, la batoze și la bazele de recepții. Socotind că nici aceste măsuri nu sunt suficiente, la începutul lunii Iulie 1955, comitetul raional de partid a organizat o consfătuire cu așa zișii "frunțași ai recoltelor bogate ", în mare parte ne-comuniști. Au participat în acest raion 115 țărani care și-au expus metodele de muncă, iar comitetul raional de partid și comitetul executiv al sfatului popular raional s'au căsnit apoi să popularizeze aceste metode, înțelegând că numai pomenirea numelui unor țărani ne-comuniști, cinstiți și

SECRET**UNCLASSIFIED**

NOTED - CONTINUED CONTROL

UNCLASSIFIED

- 146 -

buni muncitori, poate să stimuleze lucrul celorlalți, dat fiind respectul pe care țăranul român l-a purtat totdeauna celui competent. Nici tineretul utemist nu a fost lăsat în pace. Mulți dintre ei au fost încadrați în rândurile agitatorilor. Deasemeni, în fiecare comună, organizația U.T.M. a avut ca grijă specială ariile, adică locul în care țăranii - colectivști, întovărășiți sau liberi - profită pentru a sustrage sub nasul autorităților cereale. Stiind însă că nici aceste măsuri nu pot acoperi diversitatea satelor, comitetul de partid și sfatul popular raional s'au deplasat cu mic cu mare " pe teren ". Astfel, fiecare membru al biroului comitetului de partid cât și fiecare membru al comitetului executiv al sfatului popular raional, în afară de răspunderea pe care o aveau la nivelul raional, în această perioadă era ținut responsabil integral de desfășurarea campaniei agricole în cel puțin o comună sau două. Dar cu toate aceste măsuri politienești extraordinare, autorii articolului ~~din~~ care extragem aceste date, mărturisesc în concluzie că până la urmă controlul nu s'a putut menține ca și lucrările agricole în ritmul început (+).

Spuneam mai sus că treeratul este perioada de care comuniștii se tem cel mai mult. Este momentul în care măsurile de control se înmulțesc într'o proporție nemiîntâlnită nicăeri. Pentru a nu da nicio posibilitate țăranilor să respire sau să ascundă cât de puțin din recolta obținută, regimul înțelege să organizeze totul. Ariile de treer în primul rând, apoi transportul snopilor de pe câmp. Pentru aceasta, colectivștii, întovărășiții sau țăranii cu gospodării individuale trebuie să se constituiască în cete. Grupuri de utemiști sau membri de partid sunt organizați în pichete de incendiu sau păzitori ai indicatoarelor dela arii, ai cân-

(+) v. Gh.STROE și Ion GHIȚĂ: " Din experiența muncii noastre în campania de recoltare", în ziarul "SCÂNTEIA" din 16 Iulie 1955. Cel dintâi este primul secretar al comitetului raional de partid, iar celălalt președintele comitetului executiv al sfatului popular raional.

UNCLASSIFIED

- 147 -

carelor și a tuturor celorlalte aparate de măsurat începând din 1955 au fost alcătuite patrule de țărani comuniști, pentru a preîntâmpina mai ales furturile în timpul nopții.

În ciuda acestor măsuri, presa comunistă se plânge în fiecare an pe mii de pagini că cetele n'au fost bine organizate, că transportul la arii s'a făcut fără niciun plan și continuitate, că așa zisele " caiete de treer " au fost alcătuite cu întârziere și la întâmplare, că batozele nu lucrează niciodată în plin stând zilnic ore întregi fără să tree-re un bob, că ariile sunt prea mici și în scurtă vreme sunt năpădite de paie, că aparatele de măsurat se strică în câteva zile ca și tractoarele ori batozele trimise de S.M.T., că secretarii sfaturilor populare se dezinteresează de această lucrare agricolă vitală, că în sfârșit chiaburii lansează svonuri care determină pe țărani să trăgăneze totul, etc. Regimul se dă peste cap deasemeni să " distreze " pe țărani în timpul tree-ratului. Toate căminele culturale sătești își mută " activitatea " pe câmp și la arii : se citesc articole din " Carnetul agitatorului ", se organizează dansuri, cântece și șezători. În cele din urmă, sunt aduși cu tobe și trompete elevii claselor primare, care adună spicele rămase pe câmp, pentru ca năcumva să se piardă un singur bob.

3 Treeratul oătată terminat, regimul trebuie să înfrunte faza primejdioasă a predării cotelor. Am văzut că toți producătorii agricoli - din sectorul socialist sau nu - trebuie să predea cote de produse agricole vegetale și animale. Sistemul de colectare în vigoare azi, este acela bazat pe principiul cotei fixe la hectar. Ministerul colectărilor lucrează în această privință în colaborare strânsă cu sfaturile populare. Ele trebuie să se ocupe îndeaproape de calitatea produselor. Batozele trebuiesc să fie bine reglate, iar acolo unde ele nu pot despărți în mod perfect boabele pe calități, ariile trebuie să fie neapărat înzestrate

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 148

cu trioare și selectoare. Comitetele executivă ale sfaturilor populare comunale numesc prin decizie ca delegat al convoaielor un salariat de stat - cerealele sunt totdeauna trimise spre bazele de recepție în convoi - în așa fel ca să se limiteze cât mai mult posibilitatea de sustragere sau de ~~într~~ înlocuire a cerealelor pe drum. Produsele treerate sunt predate de delegatul de batoză numai delegatului de convoi cu un borderou special pe care acesta din urmă îl înmânează responsabilului bazei de recepție. Pentru ~~Pentru~~ a-și îndeplini sarcina în condițiile cerute de regim, delegatul de convoi trebuie să fie instruit " temeinic și controlat permanent. Tot comitetele executive ale sfaturilor populare au datoria să țină evidența colectărilor. Ele înregistrează deci zilnic datele din borderourile nominale eliberate de bazele de recepție. În sfârșit, la bazele de recepție preluarea cerealelor trebuie să se facă rapid, fără să se negligeze însă analiza amănunțită a produselor. De aceea funcționarii acestor baze trebuie îndrumați să dea cea mai mare atenție completării corecte a tuturor rubricelor documentare de recepționare (+). Trebuie să subliniem totuși că cele mai multe încurcături și abuzuri, care stigmatizează întreg acest sistem de control, apar fără nicio posibilitate de camuflare tot mai în perioada predării cotelor. Care sunt pricinile pentru care chiar autoritățile comuniste se plâng ? Acestea declară că bazele de recepție stau zile de-arândul fără să înregistreze un singur kilogram, în vreme ce în alte zile sunt debordate de lucru sau lucrează de mântuială fiindcă sosesc zilnic câte 4-5 convoaie. Tăranii aduc deasemeni din rea voință cereale neselectionate, cu un mare număr de corpuri streine, forțând astfel bazele de recepție să facă aceste operații care necesită un timp relativ îndelungat. Apoi, foarte mulți țărani, chiar comuniști, se sustrag

(+) v. Gh. TRESTIAN: "Pentru buna organizare a treieriișului, pentru îndeplinirea exemplară a planului de colectări", în ziarul "ROMANIA LIBERĂ" din 8 Iulie 1955.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 149 -

pe cât pot acestor predări obligatorii. Pentru a limita delă început posibilitățile de amânare a predărilor, regimul a creat barăci chiar la ariile de treerat, de unde producătorii agricoli merg direct la bază, fără a mai îndeplini formalitățile amintite mai sus. În sfârșit, autoritățile se plâng îndeosebi că sfaturile populare nu-și țin la zi registru agricol. Acesta fiind baza documentației statistice, atât la întocmirea obligațiilor de predare pentru cotele obligatorii, cât și la întocmirea altor planuri (planul financiar, planul de producție pe fiecare comună, raion, etc) se înțelege dela sine că dacă țărani nu sunt trecuți cu întreaga suprafață de pământ și cu numărul de animale pe care le posedă, statul este păgubit (+).

La cât se ridică aceste cote obligatorii ? Iată câteva cazuri citate în presa comunistă : țăranul Ion V. Pristavu cu gospodărie individuală din satul Siliștea, comuna Români, raionul Buhuși : pe un hectar cultivat cu grâu a obținut 2.175 kilograme boabe. El a predat chiar la arie cotele către stat și a achitat și plata în natură către S.M.T., în total 275 kilograme. I-au rămas așadar 1.900 kilograme (12,6 % reprezentă aici numai plata în natură, iar din cele 1.900 kilograme rămase mai are de plătit impozitele. Nu însă orice țăran obține peste 2.000 kilograme boabe la hectar, media oficială pe țară fiind sub 1.200 kilograme. Iar dacă facem același calcul - după datele comuniste se înțelege - reiese totuși că unui țăran i se ia în general de către stat la prețuri derizorii cel puțin jumătate din producția sa la hectar) ; țăranul Antonie Barbu din orașelul Balș, a scos pe un hectar și 25 arii 1.925 kilograme de grâu, predând imediat statului cota de 144 kilograme (7,4 % numai cota către stat, în cazul în care acceptăm fără nicio rezervă cifrele avansate de

(+) v. "AGRICULTURA NOUĂ" din 17 August 1954 și "ROMANIA LIBERĂ" din 10 Decembrie 1954.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 150 -

comuniști) ; țăranul Marin Negrilă, din aceeași localitate, a scos de pe o jumătate de hectare 697 kilograme grâu. Se afirmă că el este scutit în acest caz de cota către stat (+).

Pe de altă parte, pentru a stimula predarea cotelor, membrii comitetului sindical comunal mixt (acest comitet este alcătuit din toți salariații de stat din comune) au fost obligați să dea exemplu în primul rând, " mobilizând " pe agenții colectori ca aceștia să organizeze altă serie de " întreceri " în predare(++). Căci deși comitetele executive ale sfaturilor populare comunale răspund de realizarea integrală și la timp a planului de colectări, fără sprijinul agentului collector comunal ele n'ar fi în stare să ducă la bun sfârșit nici măcar jumătate din plan. Agentul collector răspunde pe raza teritorială a comunei sale de felul cum se realizează colectările. Impreună cu miliția și organele de partid, el este acela care nu trebuie să slăbească o clipă pe țăranii, determinându-i să predea încă dela arie cotele către stat. O altă îndatorie a agentului collector este aceea de a preda delegatului de batoză un exemplar al planului de treer cu cetele constituite, pe care acesta îl afișează apoi la arie. Tot collectorul comunal este acela care instruiește pe delegații de convoaie, " controlându-i și veghind să nu se sustragă sau să nu se schimbe produsele din convoi"(+++). Cu toate acestea, iată ce relatează presa comunistă în fiecare an : delegații de batoză încredințează la întâmplare borderourile de predare a cerealelor către bazele de recepție; delegații de convoaie falsifică cu ușurință fișele și borderourile de însoțire ; în drum spre bază se sustrag anual cantități importante de cereale ; con-

(+) v. ziarul "SCÂNTEIA" din 11 August și 28 Septembrie 1955.

(++) v. editorialul ziarului "MUNCA" din 13 Decembrie 1955.

(+++) v. editorialul ziarului "ROMANIA LIBERĂ" din 25 Iulie 1954.

3
UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 151 -

voaiele către bazele de recepție nu sunt uneori nici-macar însoțite de delegați ; bazele de recepție au tendința de a judeca produsele " după ochi ", păgubind de cele mai multe ori statul ; din pricina incompetenței și a neglijenței organizațiilor de partid și a sfaturilor populare, se crează în fiecare an **decalaje** serioase între treerat și colectare ; în sfârșit, agenții colectori nu se interesează decât foarte vag de realizarea planului, nu țin o strânsă legătură cu sfaturile populare fiind preocupati mai mult de treburile lor personale decât de îndeplinirea sarcinilor încredințate, iar uneori ei înșiși nu-și predau cotele constituind un exemplu rău pentru ceilalți țărani (+).

Ar fi zadarnic să mai stăruim, înmulțind plângerile care au devenit monotone prin repetarea lor cu prilejul fiecărei campanii agricole în România. Din ele rezultă însă două fape capitale : întâi, că țăranul român se folosește de cel mai mic prilej pentru a ocoli și încălca legile ce i-au fost impuse și în al doilea rând, că în ciuda masivității sale, aparatul de control și execuție de care dispune regimul în sectorul agricol prezintă fisuri serioase. Cea mai de seamă este, firește, aceasta : însăși cadrele instruite de partid nu cred în valoarea sistemului și metodelor pe care regimul le întrebunțează împoriva țăranilor. Timpul va dovedi însă cât de îndelungată poate fi rezistența plugarilor români la toate presiunile și controlurile la care aceștia sunt supuși în tot cursul anului. Căci între însămânțare și predarea cotelor către stat se dă - așa cum cetitorul va fi înțeles de mult - adevărata bătălie între țărani și regim.

UNCLASSIFIED**SECRET**

(+) v. "AGRICULTURA NOUA" din 3 Septembrie 1954, "ALBINA" din 7 Septembrie 1954, "AGRICULTURA NOUA" din 15 Martie 1955, etc.

UNCLASSIFIED

CAPITOLUL XII.

25X1

Probleme finale. Circulația produselor agricole în R.P.R. Noul regim al impozitelor. Alte date referitoare la problema asigurărilor. Atragerea produselor agricole : contractări, achiziții, comerțul de întâmpinare. Prețurile agricole practicate în R.P.R. Venitul național și agricultura.

Practica a dovedit că în ciuda măsurilor de tot felul luate de regim pentru încasarea cotelor obligatorii și a impozitelor, o parte relativ însemnată din recoltă rămâne încă o vreme în mâna țăranilor. Acest fapt determină în mare măsură circulația actuală a produselor agricole în R.P.R., problemă care se reduce din punct de vedere tehnic la aceea a comerțului cu mărfurile agricole.

Până în 1955 nu se știa precis dar se bănuia - deoarece regimul avusese grijă să ascundă bine acest lucru - că impozitele agricole în R.P.R., chiar în sectorul socialist atât de privilegiat, întreceau valoarea producției medii la hectar. Acest fapt fundamental explică în mare măsură criza care a bântuit în România în ultimii ani și care și-a atins probabil apogeul în 1954. El explică în același timp și reforma întreprinsă de guvern la jumătatea anului 1955. Astfel, prin decretul Nr. 212 publicat în Buletinul Oficial al M.A.N. din 14 Iulie / 1955, comuniștii au încercat să pună capăt unei situații care nu mai putea continua. Prin acest decret s'a trecut dela sistemul impunerii pe venit - care a dat naștere unei corupții administrative fără precedent în istoria României - la sistemul impunerii terenurilor prin aplicarea unui impozit fix la hectar, pe categorii de terenuri, indiferent de felul culturilor și de cantitatea produselor agricole obținute. În suprafața de teren impozabilă nu se sosotește terenul pe care se găseseră construcții sau acela folosit

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 153 -

drept curte și nici drumurile publice, râpile sau suprafețele care prin natura lor sunt neproductive. Apariția acestui decret fiind destul de recentă, nu se știe încă la ora actuală la câte abuzuri sau camuflări de situații reale a dat naștere. Intr'o zi însă vom ști acest lucru din chiar mărturisirile oficiale. În orice caz, noul decret prevede impozite diferite la hectar în raport cu grupa de fertilitate din care face parte raionul ; în cadrul fiecărui raion, impozitul pe comune poate fi mărit sau micșorat până la 20 %. Câteva exemple : impozitul la hectar pentru gospodăriile agricole colective - privilegiate totuși așa cum s'a văzut - poate varia delă 40 la 60 lei într'un raion ^{din} ~~de~~ grupa I-a (maximum de fertilitate) și delă 24 la 36 lei într'un raion din grupa V-a (minimum de fertilitate). Decretul prevede că nu se impun veniturile realizate din creșterea animalelor - reglementate de legea specială de care ne-am ocupat cu alt prilej - a viermilor de mătase și din stupii de albine, precum și veniturile realizate din vânzarea produselor întreprinderilor anexe (pe lângă marile întreprinderi industriale și fabrici care dispun de anumite terenuri, există parcele cultivate cu legume, fructe, cereale, etc), din prestări de servicii, etc. Se prevăd deasemeni - ca și în vechea lege - importante scutiri și reduceri de impozit pe veniturile G.A.C. : scutirea de orice impozit a unei gospodării colective în primul an al înființării (scutire ce poate fi prelungită cu încă doi ani, în cazul în care această G.A.C. este falimentară), reducerea impozitului la jumătate după al patrulea an delă înființare (în acelaș caz al falimentului prelungit), reducerea impozitului stabilit pe numele întovărășirii agricole și asociațiilor simple cu partea de impozit ce revine acelor membri ai întovărășirilor sau asociațiilor care au în total care au în total - împreună cu ceilalți membri ai gospodăriei individuale din care fac parte (aceasta este o măsură fără prea mare valoare totuși în vederea grăbirii colectivizării) - până

UNCLASSIFIED

NOFORN CONTINUED CONTROL

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 154 -

la 1 hectar teren agricol și un număr de animale ~~care~~ nu depășească limita prevăzută de statutul-model al G.A.C. pentru gospodărie personală a colectivităților, reducerea totală sau parțială a impozitului în cazul unor distrugerii pricinuite de calamități naturale, etc (+).

De altă parte, potrivit unei H.C.M. se stabilesc și condițiile de aplicare ale asigurărilor obligatorii, despre care am dat unele precizări generale în cadrul capitolului IX al acestui studiu. Asigurarea obligatorie cuprinde de drept bunurile tuturor G.A.C. și întovărășirilor, fără să mai fie nevoie ca fiecare gospodărie în parte să încheie un contract de asigurare. Ca orice lucru care se decretează în regimurile comuniste, fără nicio consultare a celor interesați. Asigurările obligatorii cuprind următoarele bunuri aparținând G.A.C. : a) clădirile și construcțiile, inventarul gospodăresc, mijloacele de transport, motoarele, uneltele și mașinile agricole, mașinile și instalațiile din ateliere și întreprinderile anexe b) materialele, semi-fabricatele și produsele finite c) culturile agricole și rodul viitor d) produsele din creșterea animalelor, furajele, produsele agricole și viticole, precum și recolta înmagazinată a livezilor e) vitele cornute mari, caii de rasă, oile, caprele și porcii dela vârsta de 6 luni, caii de rasă comună, catării și măgarii dela vârsta de 1 an. Bunurile din întovărășiri se asigură obligatoriu numai dacă ele constituie proprietate comună (++)).

Deși s'ar părea că nimic nu poate scăpa acestui regim "progresit" de asigurări - exercitat de data asta exclusiv pe pielea colectivităților și întovărășirilor de tipul II - se face o mențiune specială în ceea ce privește animalele, problema șeptelului în țările cu regim comunist fiind una din cele mai greu de soluționat. Legea prevede că animalele fie-

(+) v. "AGRICULTURA NOUĂ" din 28 Iunie 1955

(++) v. "ROMANIA LIBERĂ" din 22 Mai 1955

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 155

cărui producător (colectivist sau nu) sunt ~~asigurați~~ în mod obligatoriu prin A.D.A.S. (Administrația asigurărilor de stat). Proprietarii acestor animale plătesc o anumită sumă zisă normă de asigurare și primesc în schimb - în caz că ele se îmbolnăvesc, suferă vreun accident sau mor - o despăgubire în bani. Nu s'a publicat până în prezent în R.P.R. un singur rând asupra modalităților de rambursare ; cu sistemul teribil de greoiu al birocratismului comunist din administrație, ne putem închipui totuși lesne cât trebuie să aștepte producătorul căruia i-au murit vitele. Paralel cu acest sistem obligatoriu de asigurare a animalelor, A.D.A.S. a introdus în 1955 și o formă de asigurare facultativă a animalelor. Să nu ne lăsăm însă înșelați de cuvinte. În mintea legiuitorului comunist, această formă de asigurare completează numai asigurările obligatorii, în așa fel încât producătorii, în cazul în care pierd animalele, pot obține din partea A.D.A.S. despăgubiri mai mari. Spre deosebire totuși de asigurările obligatorii, contractele de asigurare facultativă se spune că sunt încheiate la cererea producătorului respectiv. Suma care se plătește pentru această asigurare - niciodată mărturisită până în prezent - depinde în mare măsură de valoarea animalului asigurat. Acest contract de asigurare facultativă poate fi încheiat atât pentru fiecare animal în parte, cât și pentru un grup de animale. Regimul preferă totuși asigurarea pe grupuri de animale, pentru care acordă producătorilor o reducere de primă de 15 % (+).

① Obligatorii sau facultative se înțelege totuși lesne că aceste asigurări sunt plătite în sume considerabile, care îmbogățesc fără niciun risc statul și micșorând până la urmă masa bunurilor agricole rămase în posesia țăranilor după predarea cotelor obligatorii și plata impo-

(+) v. "AGRICULTURA NOUĂ" din 17 Mai 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 156 -

zitelor. Ceea ce producătorii agricoli mai au și după deducerea acestor asigurări, ~~statul~~ comunist se străduiește să-l absoarbă în modul cel mai avantajos pentru el, prin ceea ce literatura oficială numește " atragerea cetitorilor nostri produselor agricole". Această problemă rezumă și dă totodată/ideia cea mai completă pe care aceștia și-o pot face despre comerțul cu produse agricole într'un stat cu regim comunist.

În strictă doctrină leninistă, formele de " atragere " a produselor agricole spre oraș sunt următoarele : colectările de cote obligatorii (+), contractările, achizițiile și comerțul de întâmpinare. Ne-am ocupat în capitolul anterior de primele ; ne rămâna acum să examinăm celelalte forme.

În primul rând : contractările de produse agricole. Prin această formă de comerț, producătorul se obligă, în schimbul unui preț stabilit și al unor avantaje ce i se acordă (în general scutiri parțiale la cotele obligatorii) să livreze organizațiilor de stat contractante anumite cantități de produse agricole. Doctrina comunistă admite că aceste " contractări " constituie un mijloc cu ajutorul căruia statul își asigură o parte însemnată a produselor care intră în fondul centralizat ". Ele reprezintă în acelaș timp un instrument care îngăduie regimului să influențeze oarecum și producția în anumite ramuri ale economiei naționale, de pildă în sectorul plantelor tehnice care servesc drept materie primă în industria alimentară și textilă.

Achizițiile sunt o formă de comerț de șantaj, în care organizațiile cooperatiste și de stat cumpără la prețuri foarte mici anumite produse agricole dela țărani (lapte, carne și lână mai ales). Pentru a nu

(+) Trebuie să adăogăm aici că plantele zise tehnice (sfecla de zahăr, bumbacul, tutunul, inul, cânepa, etc) nu sunt supuse cotelor obligatorii, statul fiind singurul cumpărător posibil, după naționalizarea tuturor fabricelor și întreprinderilor. Toate celelalte produse agricole - inclusiv lâna și carnea - sunt ~~într-o~~ supuse însă cotelor obligatorii.

UNCLASSIFIED

NOFORN CONTINUED CONTROL

UNCLASSIFIED - 157 -

cita decât un exemplu foarte recent : din pricina iernii extrem din riguroase din 1955-1956, țăranii care nu aveau provizii de sare, gaz și chibrituri au fost obligați să vândă la prețuri foarte joase produse de consum imediat ca ouă, lapte, lână pentru a nu fi lipsiți de aceste produse absolut indispensabile unei gospodării țărănești în timpul iernii.

Ultima formă amintită este aceea a comerțului de întâmpinare. Ce se înțelege prin acest lucru ? Vom vedea îndată că el este mărturisirea directă a aspectului de șantaj la care se dedau autoritățile din R.P.R. pentru a storce țăranilor ultimele produse agricole. " Prin intermediul comerțului de întâmpinare - cetim într'unx studiu închinat problemei comerțului în regimul comunist - organele cooperatiste și de stat achiziționează sau contractează o serie de produse deosebit de importante pentru aprovizionarea populației și pentru industria socialistă cum ar fi carnea, cerealele, lâna, etc - punând la dispoziția producătorilor agricoli produse industriale care le sunt necesare ca materialele de construcții, fier, sodă caustică, zahăr, încălțăminte, stofe, etc"(+) Mecanismul acestei forme de comerț constă așadar în faptul că producătorul agricol care vinde cooperativei anumite produse agricole - specificate într'o listă tip - are dreptul să cumpere o serie de produse industriale - cuprinse și ele într'o listă - într'un raport fixat arbitrar și care este defavorabil produselor agricole. Santajul de care vorbeam constă simplu în faptul că agricultorii sunt nevoiți să accepte acest raport care nu ține seama de valoarea reală a produselor lor, deoarece produsele industriale amintite nu se găsesc ușor în comerțul obișnuit sau se găsesc la prețuri foarte oneroase (+).

(+) v. I. RACHMUT: "Care sunt formele de schimb între oraș și sat", în revista "LUPTA DE CLASĂ" - Decembrie 1954 - pp.86-88.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

In sfârșit, după suprimarea ~~marilor~~ **CONTROL** a cîmărilor și cărților alimentare, există și o piață liberă sau - cum o numesc comuniștii - un " comerț neorganizat ". Sîcane administrative, amenzi și presiuni de tot soiul fac însă ca acest sector al comerțului din R.P.R. să fie în ceasul de față cu totul neînsemnat.

Se înțelege că G.A.C. și întovărășirile se bucură de o atenție specială în hotărârile partidului și guvernului referitoare la contractări. Pentru gospodăriile colective și întovărășirile care încheie contracte cu organele de stat și ~~cooperatiste~~ sunt prevăzute avantaje mult mai mari decât pentru restul țăranilor. G.A.C., de pildă, care încheie contracte pentru plante tehnice, primesc prime de producție majorate cu 50 % față de gospodăriile individuale și pot cumpăra cu o reducere de 20 % anumite produse industriale. Intovărășirile primesc însă prime de producție majorate numai cu 20 % față de țăranii liberi și pot cumpăra aceleaș produse industriale avînd o reducere de 10 % (+).

3) O problemă care ar trebui să atragă atenția tuturor cercetătorilor care studiază sistemul economic din țările cu democrație populară este aceea a prețurilor. Vom porni în analiza noastră dela unele generalități. In R.P.R. majoritatea obiectelor puse în vânzare sunt standardizate, nu printr'un fenomen natural al producției și consumației, ci prin voința însăși a legiuitorului, sau mai exact a comisiei planificării. ~~Cum~~ Ceea ce comuniștii numesc " standarde " sunt obligatorii ; ele au putere de lege și trebuiesc să fie respectate ca atare. Invers, regimul recunoaște că nerespectarea prevederilor din standarde se pedepsește destul de aspru cu sancțiunile unui delict penal. Standardele sunt fixate atât de Oficiul de stat pentru standarde și invenții, cât și de Comisia de stan-

(+) v. "CARNETUL AGITATORULUI" din Iulie 1954, pp. 17-18

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 15

dardizare. Toate obiectele puse în vânzare ~~nu sunt~~ standardizate. Unele bis-
cuiți de pildă și până la mașini și produse petrolifere. Sunt însă și două
categorii de standarde : STAS R (standardele de recomandare) și STAS E
(standardele de stat experimentale), al căror caracter de obligativitate
nu este general. În principiu se cere ca titlul unui standard să dea o
idee cât mai clară despre conținutul standardului respectiv (exemple :
miez de nucă, bandă pentru confecții, etc) ; când acest lucru nu este cu
putință, definirea standardului se face pe baza principiilor logicii for-
male clasice.

Din răsfoirea publicațiilor comuniste - care se fereșc totuși
să dea exemple - rezultă că în 1955, de pildă, prețul de achiziție al sta-
tului pentru 1 kilogram de grâu a fost de 1,60 lei, iar al unui kilogram
de carne vie, fără să se specifice despre ce animal era vorba, 6,05 lei(+)
Aceste exemple ni se par însă departe de realitate, așa cum se va vedea
îndată, printr'o comparație cu alte cifre oficiale. Nu trebuie să se uite
însă că există epoci critice (în general lunile Februarie și Martie) în
care țăranii sunt obligați să-și vândă produsele la prețuri extrem de joa-
se.

S'au publicat cifre destule asupra prețurilor practicate în
R.P.R. Cetitorii sunt totuși invitați să le accepte - ca și noi - cu toa-
te rezervele, o concluzie obiectivă neputând fi scoasă pe baza acestor
cifre. Ce declară publicațiile oficiale ? În primul rând s'ar părea că
prețurile sunt stabilite pe calități la aproape toate produsele agricole.
Pentru principalele produse ca : cereale, animale și produse animale, bum-
bac, tutun, vinuri, etc - prețurile de cumpărare se stabilesc prin H.C.M.
Criteriile de calitate, pe baza cărora se stabilesc prețuri diferențiate
la contractare și achiziționare, depind de specificul mărfurilor respec-

(+) v. "ALBINA" din 5 Octombrie și "AGRICULTURA NOUĂ" din 8 Noembrie 1955

UNCLASSIFIED~~NOFORN CONTINUED CONTROL~~

UNCLASSIFIED

- 16

tive (aici intervin deci din nou explicațiile generale pe care le-am dat referitoare la " standarde "). La grâu, secară și ovăz prețul se calculează în raport cu greutatea hectolitrică, cu procentul de corpuri streine și cu procentul de umiditate. Baza de calcul o formează prețul stabilit pentru o anumită greutate hectolitrică, precum și pentru un anumit procent de corpuri streine, umiditate, etc - care corespund calității medii a produsului respectiv (la grâu - de pildă - prețul de bază este stabilit în funcție de următoarele coordonate : a) greutate hectolitrică 75 kg. b) corpuri streine 3 % c) umiditate 14 %. Astfel, creșterea greutății hectolitrică, micșorarea procentului de umiditate și de corpuri streine, ridică firește prețul de cumpărare. Pentru fiecare kilogram în plus la greutatea hectolitrică, pentru fiecare procent în minus de umiditate și corpuri streine, prețul de cumpărare se mărește cu câte un procent. Un exemplu ne va lămurii mai ușor : prețul de bază la grâul achiziționat este de lei 1.000/tonă ; în funcție de calitatea stabilită după cele trei criterii de bază, producătorul va primi următoarele prețuri :

TABLOU COMPARATIV
=====

<u>Greutate hectolitrică</u>	<u>Corpuri streine</u>	<u>umiditate</u>	<u>lei/tona</u>
75	3 %	14 %	1.000
76	3 %	13 %	1.020
77	2 %	13 %	1.040
78	1 %	12 %	1.070

La porumb și leguminoasele de mare întrebuințare în România (fasole, linte, mazăre) prețurile se calculează după aceeași metodă, două criterii jucând însă aci un rol fundamental : procentul de corpuri streine

UNCLASSIFIED

NOFORN CONTINUED CONTROL

UNCLASSIFIED

- 161

și umiditate (+). La animalele vii, prețurile pe calități sunt stabilite atât pentru cele provenite din cotele obligatorii, cât și pentru cele provenite din achiziții și contractări. Aci, date numeroase ne stau la dispoziție. Vom folosi pe cele mai des citate, priminându-le ca totdeauna cu toate rezervele. În general, clasificarea animalelor după criterii de calitate se face în funcție de starea lor de îngrășare, care devine astfel elementul precumpănitor în stabilirea prețurilor la animale în R.P.R. De exemplu, în cadrul achizițiilor, bovinele adulte sunt clasificate pe următoarele calități, în mod ascendent : sub-medie, medie, semi-grasă, grasă și extra-grasă; pentru a mări cadența contractărilor în anumite regiuni, prețurile de cumpărare, în cadrul acestor calități, sunt diferențiate pe trei grupe de greutate, înăuntrul cărora se situează o nouă diferențiere - pe două grupe de regiuni - așa cum se va vedea din tabelele reproduse de noi mai jos.

(+) Standardele cuprind și alte condiții care determină calitatea și deci prețul produsului, clasificarea făcându-se în funcție de caracteristica minimă. De exemplu : un lot de grâu cu greutatea hectolitrică de 74 kilograme este socotit că aparține categoriei III-a, chiar dacă la celelalte două caracteristici el corespunde categoriei I-a. Reiese de aici că în sistemul practicat în R.P.R., greutatea hectolitrică este aceea care determină (cel puțin pentru grâu, care este totuși cereala principală la export) în primul rând categoria de calitate a produsului cerealier respectiv.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 162 -

T A B E L A 1

=====

PREȚURI DE CONTRACTĂRI LA VITE MARI (gospodării individuale)

25X1

grupa de greutate	grupa de regiune	greutatea la predare kg. viu	calitatea animalului la predare	preț per kg. viu la p r e d a r e	
				trimestrul I, III și IV	trimestrul II
1	I	401.. 500	extra-grasă	5,40	6,30
			grasă	4,40	5,30
			semi-grasă	3,60	4,40
	II	350.. 400	extra-grasă	5,40	6,30
			grasă	4,40	5,30
			semi-grasă	3,60	4,40
2	I	501.. 600	extra-grasă	6,00	7,00
			grasă	5,00	6,00
			semi-grasă	4,00	5,00
	II	400.. 500	extra-grasă	5,60	6,50
			grasă	4,60	5,50
			semi-grasă	3,80	4,60
3	I	peste 600	extra-grasă	7,00	8,00
			grasă	6,00	7,00
			semi-grasă	5,00	6,00
	II	peste 500	extra-grasă	6,20	7,20
			grasă	5,20	6,20
			semi-grasă	4,30	5,30

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 163 -

T A B E L A 2

=====

25X1

PRETURI DE CONTRACTARE LA PORCINE (gospodării individuale)

grupa de greutate	greutatea la predare kg. viu	calitatea animalului la predare	preț per kg. viu la predare	
			trimestrul I, III, IV	trimestrul II
1	120.. 140	grasă	8,80	9,80
		semi-grasă	7,80	8,80
2	141.. 161	grasă	9,50	10,50
		semi-grasă	8,50	9,50
3	161.. 180	grasă	11,00	12,00
		semi-grasă	10,00	11,00
4	181.. 200	grasă	11,50	12,50
		semi-grasă	10,50	11,50
5	peste 200	grasă	12,00	13,00
		semi-grasă	11,00	12,00

(3) Din nefericire, aceste tabele ne dau numai o idee foarte sumară asupra realității, care este cu mult mai complicată. Astfel, bovinele adulte care se livrează abatoarelor pentru tăiere se clasifică, după starea lor de îngrășare, în patru categorii; porcinele sunt clasificate, la achiziție, nu numai în funcție de starea lor de îngrășare, ci și după criteriul greutății și al vârstei; mai dezvoltată încă este clasificarea calitativă a porcilor cumpărați în cadrul contractărilor, unde întâlnim 10 categorii de calitate și 5 grupe de greutate.

H.C.M. Nr. 1/1955 - referitoare la sistemul de contractare și achiziții la animale, păsări și produse animale - stabilește atât prețu-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

... și avantajele de care se bucură producătorii dacă vând aceste produse sectorului socialist al comerțului. Si aici criteriul stării de îngrășare a animalului este preponderent. Acelaș criteriu îl întâlnim la diferențierea de preț a ovinelor și mieilor. In general însă, în cadrul contractărilor de animale și produse animale, condițiile de calitate sunt mai exigente decât în cadrul achizițiilor, unde și prețurile oferite sunt mai mici. La lână - de pildă - contractările prevăd numai calitatea I-a și II-a, în timp ce în cadrul achizițiilor se admit 3 categorii. In sfârșit, o diferențiere calitativă pe scară largă întâlnim la piei, unde prețurile de cumpărare pe calitate sunt destul de diferențiate dela o calitate la alta. Un exemplu : prețurile de achiziție la pieile brute de oi țurcane-brumării sunt stabilite pe 5 calități, iar raportul de prețuri între o calitate și alta reprezintă respectiv : 176 % la calitatea IV-a față de prețul calității V-a, 173 % la calitatea III-a față de calitatea IV-a , 133 % la calitatea II-a față de prețul calității III-a și 119 % la calitatea I-a față de prețul calității II-a. In ce fel sunt stabilite diferențele dela o calitate la alta rămâne totuși un mister, după cum nu s'a dat până în prezent nicio cifră privind prețurile în sine. Toate speculațiile pe procente ridicate dela o categorie la alta neînsemnând poate în realitate decât câțiva lei.

N i se dau totuși unele cifre referitoare la prețurile de cumpărare ale bumbacului brut. Astfel :

- calitatea superioară de bumbac = 6,20 lei/ kg.
- calitatea I-a = 5,20 lei/ kg.
- calitatea II-a = 3,80 lei/ kg.
- calitatea III-a = 2,40 lei/ kg.
- calitatea IV-a = 1,00 lei/ kg.

UNCLASSIFIED

In ceea ce privește tutunul, am găsit deasemeni unele cifre mai precise, pe care le consemnăm în tabela reprodusă mai jos :

SECRET
NOFORN CONTINUED CONTROL

UNCLASSIFIED

T A B E L A 3

=====

și în funcție de acestea pe două

tea I-a față de prețul calității

25X1

S O I U L	C A L I T A T E A				
	super lei/kg.	I-a lei/ kg.	II-a lei/kg.	III-a lei/kg.	IV-a lei/kg.
Drăgășani & Dje- bel	44	33	28	22	10
Molovata și Perușița	30	26	20	15	9
Virginia uscată la soare	-	15	12	9	6
Ghimpați, Pămă- șești, Băneasa	-	15	12,55	9	6
Banat, Burley, Havana	-	14	11,30	7,90	5,50
Ialomița	-	13	10	7,70	5
Sătmărean	-	14	8,15	6	5
Virginia verde	-	1	0,80	-	-

(3) In ceea ce privește producția de legume, zarzavaturi și fruc-
 te, dat fiind caracterul lor sezonier și specificul lor în funcție de
 regiunea de producție, prețurile de cumpărare dela producător se stabi-
 lesc, în general, pe plan local de către comitetele executive ale sfa-
 turilor populare regionale. Fac excepție însă acele legume care în Româ-
 nia constituiesc baza aprovizionărilor de iarnă (cartofi de toamnă, cea-
 pă uscată, etc.) ale căror prețuri sunt stabilite prin H.C.M.

In sectorul viticol, prețurile de contractare ale struguri-

UNCLASSIFIED**NOTA DE CONTROL**

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 166

25X1

lor de masă sunt stabilite pe varietăți și în funcție de acestea pe două calități. Diferența de preț dela calitatea I-a față de prețul calității II-a variază între 18-50 %, dar la varietățile care formează masa producției strugurilor de consum imediat, diferența între calități este de 23-25 %. Pe aceleas baze sunt stabilite și prețurile de cumpărare a vinurilor din viță altoită și indigenă, ținându-se seama de tăria alcoolică. Se afirmă că sunt plătite de asemeni sporuri de calitate între 10 și 40 % pentru strugurii cu un conținut de minimum 210 grame zahăr / litru de ~~must~~ must și pentru vinurile cu o tărie alcoolică de cel puțin 12 grade, care provin din podgoriile renumite (+).

Evident, ar trebui acum să arătăm pe baza mai multor tabele, ce înseamnă aceste prețuri în raport cu prețurile practicate în țările libere, precum și cu prețurile existente în România înainte de instalarea regimului comunist. În momentul de față acest lucru devine foarte anevoios din lipsă de cifre exacte, după cum extrem de anevoioasă este și urmărirea creșterii prețurilor dela producător la consumator. Datele care ne stau azi la dispoziție sunt în această privință fără nicio continuitate; ele nu pot fi concludente în niciun caz la ora actuală. Să sperăm totuși că aceste cercetări vor fi într'o zi realizabile, cu tot ~~efortul~~ efortul care se cere unui asemenea studiu de economie comparată. Se desprinde totuși, în urma acestei analize preliminare întreprinsă de noi, sentimentul că mai mult ca niciodată, azi în România, producătorii agricoli primesc prețuri foarte mici, în timp ce prețurile plătite de consumatori sunt foarte mari, în raport chiar cu țările libere unde viața e scumpă.

Câteva cuvinte ne mai rămâne să adăugăm acum despre rolul agriculturii în cadrul venitului național din România actuală. Si aici

(+) Pentru mai multe amănunte, v. M.WERTENSTEIN: "Prețurile pe calități stabilite la cumpărarea de către stat a mărfurilor agricole", în revista "STANDARDIZAREA" - Nr. 10, 11 noiembrie 1955, pp.16-19

UNCLASSIFIED

~~NOT FOR CONTINUED CONTINUED~~

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 167 -

25X1

cifrele pe care ni le oferă publicațiile oficiale sunt foarte sărace. În R.P.R. - ca în orice stat cu regim comunist - venitul național se calculează ca sumă a producției nete din următoarele ramuri ale producției materiale : 1. Industria 2. Construcțiile 3. Agricultură și Silvicultura 4. Transportul de produse și telecomunicații ce deservește producția 5. Comerțul exterior și interior, Alimentația publică 6. Aprovizionarea tehnico-materială 7. Colectări, contractări și achiziții 8. Celelalte ramuri ale producției materiale (editurile, studiourile cinematografice, industria casnică, etc.) Toate celelalte aspecte ale activității fac parte din sfera administrației și deservirii, ca de pildă : aparatul administrativ, armata, instituțiile și organizațiile social-culturale, instituțiile și organizațiile științifice, instituțiile financiare și de credit.

Următoarele cifre generale ne stau azi la îndemână : în anul 1949 peste jumătate din venitul național a fost creat în sectorul socialist, iar în 1955 acelaș sector a dat 71 % din venitul național. Cum se explică aceasta ? Partea de producție netă creată în sectorul socialist este încă inegală. Astfel, în industrie și construcții - din pricină că toate întreprinderile au fost naționalizate încă din 1948 - producția netă este cuprinsă aproape în întregime de sectorul socialist. În agricultură însă, partea cea mai mare a producției nete este dată de sectorul liber : țărani cu gospodării individuale. Iată mai jos un tablou comparativ, care ne va pune mai bine în contact cu datele principale ale acestei probleme :

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 168

TABLOU GENERAL COMPARATIV (anii 1949-1951 1955)
 =====

	greutatea specifică a ramurilor față de totalul venitului național	
	1949	1955
Industria	41,7	47,7
<u>Agricultura</u>	28,6	26,1
Transporturi de produse și telecomunicații ce deservesc producția	3,9	4,2
Construcții	4,1	6,3
Comerț-aprovizionare-desface-re	13,9	11,4
Alte ramuri ale producției materiale	7,8	4,4

Oricât încearcă regimul și literatura ideologică să ascundă acest fapt fundamental, el reiese limpede pentru orice cercetător atent al economiei comuniste : dinamica venitului național într'un stat comunist depinde în foarte mare măsură de agricultură. De ce ? Variabilitatea venitului național în R.P.R. - de pildă - se datorește în mare măsură recolte-
 lor instabile, care au influențat în mod decisiv ritmul de creștere al venitului național în acești ani. În 1951, când recolta a fost mai bună decât în anul 1950 - producția agricolă globală crescând cu aproape 25 % - venitul național a fost cu 26 % mai mare decât în anul precedent. În anul

NOFORN CONTINUED CONTROL

UNCLASSIFIED

- 169 -

1952 producția agricolă globală a fost - pretind comuniștii - aproximativ la nivelul cele din 1951 : venitul național a crescut cu numai 9 %, deși producția globală a industriei a crescut cu peste 20 %, iar volumul construcțiilor ^{a fost} cu cca. 45% mai mare ca în anul precedent. Se înțelege dela sine că aci cuvântul " aproximativ " este o minciună, producția agricolă în anul 1952 fiind mai slabă decât în 1951. In 1955, după calcule preliminare publicate totuși, venitul național a crescut cu cca. 19 % față de anul 1954. Se recunoaște că această creștere se datorește mai ales sporirii însemnate a producției agricole globale (cam 25 %)." Recoltele obținute în acest an la o serie de produse agricole au depășit cu mult recoltele ~~obținute~~ obținute în anii anteriori. Astfel, producția de cereale a fost de 12 milioane tone, din care recolta de porumb de cca. 8 milioane tone"(+).

Dar cu toate că agricultura dă - după datele oficiale pe care le-am reprodus - mai mult de un sfert din venitul național, acest aport atât de prețios echilibrului șubred în care se menține regimul, nu este răsplătit nici pe departe. Cine își dă osteneala să studieze, de pildă, repartiția și utilizarea finală a venitului în R.P.R. va înțelege acest adevăr, devenit azi aproape o banalitate în presa mondială și asupra căruia se socotește necesar că nu mai e nevoie să se stăruie : în orice regim comunist țărani alcătuiesc clasa cea mai exploatată. Tot ceea ce înseamnă cote obligatorii, fonduri sociale strânse dela gospodării colective și întovărășiri, acumulări bănești nefolosite temporar de unitățile cooperatiste, impozite, etc - sunt toate virate într'un fel sau în altul la capitolul fondurilor pe care le înghite anual propaganda comunistă. Intr'o proporție ridicolă sunt trimise la sate "ajutoare" sub formă de credite pe termen scurt. Alți bani - puțini și aceia - merg la investițiile

(+) v. A. ROZEN: " Unele probleme ale venitului național în R.P.R. " - în revista " PROBLEME ECONOMICE " Nr. 3 - Martie 1956

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED CONTROL

UNCLASSIFIED

stațiunilor în neproductivele G.A.S. și S.M.T. Sub masca unei elucubrații numită " legea socialismului economic ", se continuă ca și în U.R.S.S. lărgirea unei industrii artificiale fără materii prime, care din lipsă de debușuri internaționale și din pricina prețurilor prohibitive practicate pe piața internă, nu face altceva decât să lucreze pentru Uniunea Sovietică produse plătite la prețuri scandalos de joase. Printre nenumăratele mărturii asupra neglijerii agriculturii, reproducem aci una mai recentă: "... Această rămânere în urmă a producției de bunuri de consum, se datorează între altele și faptului că agricultura nu a primit până în 1953 suficiente investiții"(+).

Astfel, problema nivelului de trai al populației rurale se pune pentru noi în termeni limpezi. Țăranul român trăește azi, într'o țară cu o suprafață agricolă care ar putea ușor îndeștula o populație dublă, la un nivel asemănător cu popoarele cele mai sărace din lume. Căci dacă ar fi să ne luăm numai după publicațiile oficiale din Republica populară română și oricine este în drept să-și pună următoarele întrebări : de ce pâinea și produsele alimentare în România sunt scumpe și rare ? De ce țăranii sunt îmbrăcați prost și umblă desculți, dacă nivelul producției de textile și al industriilor pielăriei au întrecut de atâtea ori producția dinainte de război ? De ce țăranul român duce lipsă de sare, când minele de sare din Carpații României sunt printre cele mai importante în lume ? De ce țăranul român nu are gaz să-și aprindă lampa, dacă producția de petrol s'a dublat față de cea dinainte de război ? Aceste întrebări ca și răspunsurile legate de ele, dau profilul obiectiv al nivelului de trai din România actuală, unde țăranii rămân cei mai defavorizați și actualmente și în perspectiva timpului. Cândva, poate că economiștii care vor dispune de date suficiente, vor fi în stare să calculeze la cât s'a cifrat

(+) v. D. MARIN: "Condițiile create micii producții de mărfuri în agricultură și posibilitățile de creștere a producției în acest sector" - în revista "PROBLEME ECONOMICE" - Nr.7, 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 171

25X1

în decursul regimului comunist, jaful sistematic ~~care~~ au fost supuși
țăranii, stabilind și ce s'ar fi putut construi în agricultură și în
vieața satelor, proporțional cu aportul sectorului agricol în economia
generală a României. Căci ~~existau~~ această jefuire la care se dedau
azi regimurile comuniste apare încă ~~de~~ pe acum fără precedent în istorie.

.....

3

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

CAPITOLUL XIII.

25X1

Progresele socializării agriculturii. Doctrina stalinistă este menținută. Obiectivul clasic al stalinismului în agricultură : colectivizarea cu orice preț a pământurilor țărănești. Prima fază și rezultatele obținute până în preajma celui de-al II-lea congres al P.M.R. Faza lichidării rapide inaugurată după congres. Perspective.

Socializarea agriculturii în R.P.R. se desfășoară după canoanele staliniste care, cel puțin în această privință, nu vor fi schimbate niciodată. Acest program stalinist se împarte în două etape caracteristice : o fază de presiuni administrative continue, o altă fază de presiuni polițienestre și de lichidare violentă a resturilor proprietății private. În România, prima fază se apropie cu pași repezi de sfârșit : după toate probabilitățile, ea se va încheia către 1960. A doua fază urmează să înceapă cu cel de-al III-lea plan cincinal, dacă evenimentele internaționale vor lăsa, firește, regimului toată libertatea de mișcare. Căci în Uniunea Sovietică însăși - care a beneficiat până în 1940 de aproximativ 20 de ani de liniște - prima fază cuprinde aproape 14 ani. Cealaltă perioadă începută în 1934 n'a avut nevoie decât de cel mult 4 ani pentru a fi încheiată în condițiile cunoscute. În această privință, scrierile lui I.V.Stalin cuprind textele cele mai interesante de citat. Iată unul din cele mai importante : "... Problema agriculturii și în special a agriculturii cerealiere, apare în scenă numai în cazul când obișnuita rămânere în urmă a agriculturii față de industrie ia caracterul unei extreme rămăneri în urmă a ritmului său de dezvoltare, atunci când cererea de cereale (+ marfă a orașelor și centrelor industriale, care se dezvoltă, crește imens

(+) v. I.V.STALIN: Opere, vol. XI - Editura P.M.R. - 1951, p.284

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

- 173

25X1

În treacăt fie spus, această rămânere în urmă a agriculturii se petrece mai ales în țările cu regim comunist, unde - așa cum s'a văzut - sectorul agricol este total defavorizat prin politica repartiției creditelor din bugetul de stat. În statele libere, în special în U.S.A. această rămânere în urmă este necunoscută. Dimpotrivă, progresele agriculturii în ceea ce privește producția sunt atât de mari, încât guvernul american a fost nevoit recent să lase necultivată o suprafață agricolă mai mare decât aceea a României, pentru a nu agrava acumularea surplusului de producție, din grija menținerii prețurilor pe piața internă și în același timp pentru a nu distruge economia agrară a altor țări aliante sau prietene, care și ele au ajuns în ultima vreme la importante excedente de producție.

Un alt text care trebuie amintit aparține lui Gh.Gheorghiu-Dej. Iată ce spune acesta(+): "... I.V.Stalin a arătat că mica gospodărie țărănească, în cea mai mare parte a ei, nu numai că nu realizează o producție lărgită an de an, ci, dimpotrivă, nu are decât rar posibilitatea de a realiza măcar o reproducție simplă. Acest fapt întărește cu deosebită tărie teza leninistă că este imposibil ca puterea oamenilor muncii și construirea socialismului să se bazeze timp îndelungat pe două temelii **diferite** - pe industria socialistă și pe agricultura bazată pe mica producție de mărfuri. Singura cale de a rezolva pe deplin problema unei creșteri a producției agricole este calea transformării socialiste a agriculturii". Și mai departe : "... De aceea, continuând politica de cointeresare materială a țăranilor individuali în dezvoltarea producției agricole, partidul și guvernul trebuie să acorde cea mai mare atenție dezvoltării și întăririi

(+) Este vorba de articolul: "Traducerea în viață a măreței învățături leniniste cu privire la alianța dintre clasa muncitoare și țăranime" apărut întâi în revista Kominformului "PENTRU PACE TRĂINICĂ, PENTRU DEMOCRATIE POPULARĂ" - Nr. 15 (336) și reprodus apoi de ziarul "SCÂNTEIA" dir

Approved For Release 2007/11/19 : CIA-RDP83-00418R006900460001-4

UNCLASSIFIED

- 174 -

sectorului socialist al agriculturii. In această ~~privință~~ organizațiile noastre de partid și sfaturile noastre populare nu sunt deocamdată la înălțimea sarcinelor lor. Multe organizații de partid, lăsând lucrurile să meargă dela sine, nu îmbină lupta pentru sporirea producției agricole cu munca permanentă politico-organizatorică pentru a convinge pe țărani muncitori să pășească pe baza liberului consimțământ pe calea transformării socialiste a agriculturii. Indatorirea organizațiilor noastre de partid este de a lichida cu hotărâre aceste lipsuri serioase, ținând minte tot-o dată că întreaga activitate de transformare/ ^{socialistă} a agriculturii trebuie să se desfășoare pe baza strictei respectări a principiului liberului consimțământ".

Din acest text, în afară de sensul lui general care arată că la acea epocă regimul din R.P.R. înțelegea să se mențină pe linia teoretică trasată de doctrina stalinistă în materie agricolă, sunt de relevat două afirmații care cuprind neadevăruri grosolane. In primul rând aceea că mica proprietate nu asigură în agricultură decât reproducția simplă. Ziarele comuniste sunt pline în fiecare an de cifre și statistici care caută în mod penibil să arate cât a produs și cât câștigă un țăran liber față de un colectivist care, înainte de a intra în G.A.C., avea cam acelaș pământ și unelte. Deși colectivizștilor li se lucrează pământurile - în special pentru marile lucrări agricole -cu tractoarele, cifrele de comparație, publicate de ziare pentru a sublinia avatajele membrilor gospodăriilor colective și întovărășirilor, arată diferențe prea mici. Realitatea este că țărani liberi, fără niciun ajutor dela stat, ci dimpotrivă zdrobiți de impozite și jefuiți prin cote au izbutit să ridice neconținut producția la toate cerealele principale și să fie pe picior de egalitate cu sectorul socialist în ceea ce privește cultivarea plantelor zise tehnice. Acesta este un fapt pe care- îl scoate în lumină în primul rând cifrele oficiale. A doua afirmație ~~deosebit~~ ^{incincoasă} declară că această

UNCLASSIFIED

NOFORN - CONTAINS PROPRIETARY INFORMATION

UNCLASSIFIED

- 175 -

transformare socialistă a agriculturii trebuie să se facă numai pe baza liberului consimțământ al țăranilor însăși. Am văzut însă - și am citat cu acel prilej numai texte oficiale - că dacă s'ar lăsa țăranilor cea mai mică alegere și dacă statul comunist n'ar interveni la tot pasul cu măsurile sale de presiune, de mult această transformare socialistă a agriculturii ar fi intrat într'un impas total.

Cam în jurul datei apariției articolului semnat de Gh.Gheorghiu-Dej, toată literatura de specialitate adoptase acest ton de falsă moderație în ceea ce privește metodele de realizare a colectivizării pământurilor. Direct sau indirect se afirma că durata acestei lichidări e mai mare ca în industrie (firește, naționalizarea industriilor în România s'a făcut peste noapte, printr'un simplu decret !) și se recunoștea totodată că sectorul socialist trebuie întărit fiindcă până în prezent contribuția sa în produse-marfă agricole este foarte modestă (+). ~~Pe durata~~

Pe durata acestei prime faze - ce nu s'a încheiat totuși - care au fost progresele socializării agriculturii ? Reamintim încă odată cifrele globale citate în cadrul celui de-al II-lea congres al P.M.R. Situația se prezenta astfel : sectorul de stat (G.A.S., stații experimentale, etc) = 13,7 % din totalul arabil, G.A.C. = 8,3 %, întovărășirile agricole = 4,1 %, asociațiile simple = 0,4 %, iar gospodăriile agricole individuale = 73,5 % din totalul arabil (++). Până la această dată, parcurgând timpul în etape mai mari, cifrele oficiale spun :

- la sfârșitul anului 1954 existau în țară aproape 5.000 G.A.C. și întovărășiri cu o suprafață totală de circa 1.000.000 ha, cuprinzând 318.000 familii. În toamna anului 1954 existau peste 600 asociații simple de pro-

(+) v. articolul deja citat al lui D.MARIN în revista "PROBLEME ECONOMICE" Nr.7 - 1955

(++) v. "Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la congresul al II-lea al partidului" publicat în ziarul "AGRICULTURĂ NOUĂ" din 27 Decembrie 1955.

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED - 176

ducție.

- la sfârșitul trimestrului I al anului 1955, numărul G.A.C. și întovărășirilor ajunsese la 5.145
- la 28 Mai 1955, postul de radio București transmitea : există actualmente 5.478 G.A.C. și întovărășiri care cuprind 1.300.000 ha
- la 23 August 1955, Gh.Gheorghiu-Dej declara în discursul său : există în țara noastră 5.600 G.A.C. și întovărășiri, cuprinzând un număr de cca. 360.000 familii, 2.700 asociații simple și cca. 3.200 stâne cooperatiste
- la 1 Mai 1956 în întreaga țară existau 8.933 G.A.C. și întovărășiri cu o suprafață de peste 1.600.000 ha

Din publicațiile oficiale reeșea însă uneori destul de limpede că această statistică, în care cifrele cresc necontenit, era departe de a mulțumi regimul. Astfel : "... In regiunea Oradea există o gravă rămânere în urmă în ceea ce privește întărirea și dezvoltarea sectorului socialist în agricultură. Numai 4,9 % din suprafața arabilă este ocupată de G.A.C. și întovărășiri. In raionul Beiuș nu există nicio întovărășire" (+) In altă parte cetim : "... Faptul că în regiunea Baia Mare nu s'a creat în acest an nicio G.A.C. și numai 7 întovărășiri de lucrare în comun a pământului și 146 asociații agricole dovedește lipsă de orientare în munca politică de masă" (++) Sau în sfârșit : "... In unele raioane, mai ales din regiunile Baia Mare, București, etc., datorită lipsei de preocupare pentru consolidarea economico-organizatorică a G.A.C. și întovărășirilor existente, unele dintre acestea au obținut rezultate slabe, nu sunt exemplu pentru țărani muncitori, constituind o frână în atragerea acestora pe drumul socialismului. Toate aces-

(+) v. Iosif BANC: "Din munca unor comitete raionale pentru sporirea producției agricole" - București, Editura de Stat pentru Literatură și Politică - 1954, pp.16-17

(++) v. I. MEDVEȘAN și P. LOW: "Munca politică de masă în circumscriptiile electorale sătești", în revista "LUPTA DE CLASA" Nr.7 - Iulie 1955 - pp.84-85

UNCLASSIFIED

~~NOFORN CONTINUED CONTROL~~

UNCLASSIFIED

- 177 -

tea **prövin** din aceea că în sânul unor organe și organizații de partid și de stat și în rândul unor activiști s'a format o stare de spirit de auto-liniștire, de mulțumire de sine, care nu face altceva decât să ușureze uneltirile dușmanilor îndreptate spre subminarea G.A.C. și întovărășirilor existente și spre împiedecarea formării altora noi"(+).

Această avansare mediocră a colectivizării pământurilor țărănești reiese dealtminteri și mai limpede la iveală în urma unei analize mai amănunțite, cel puțin în cadrul regiunilor din țară. Să luăm câteva exemple: regiuni unde ocupația agricolă domină și alte câtava regiuni de economie mixtă/ și să vedem ce s'a petrecut în cadrul lor. Vom cita din prima categorie regiunile Craiova, București, Constanța, Galați, Cluj și Timișoara.

În regiunea Craiova dinamica transformării socialiste a agriculturii se prezintă, pe etape mai largi, astfel :

- la 30 August 1955 existau 157 G.A.C. și 635 întovărășiri agricole
- la sfârșitul lunii Noembrie, acelaș an, existau 163 G.A.C. și aproape 800 întovărășiri agricole și zootehnice
- la 28 Decembrie 1955 erau 164 G.A.C., 883 întovărășiri și 382 asociații simple
- la 27 Aprilie 1956 existau tot 164 G.A.C. și 1.318 întovărășiri

În regiunea București :

- la sfârșitul lunii Noembrie 1955 existau 186 G.A.C. și 432 întovărășiri

(+) v. articolul-editorial al ziarului "SCÂNTEIA" din 23 Septembrie 1955

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- în luna Decembrie, același an nu crescuse cu nicio unitate; între timp se înființaseră 30 noi întovărășiri agricole 25X1

- la începutul lunii Aprilie 1956 existau 193 G.A.C. cuprinzând 17.597 familii și 909 întovărășiri cu 40.222 familii

In regiunea Constanța :

25X1

- la jumătatea lunii Iunie 1955 existau 263 G.A.C. (28.000 de familii), 123 întovărășiri agricole (aproape 10.000 de familii) și 59 asociații simple
- la sfârșitul lunii Noembrie, același an, existau 266 G.A.C. și 125 întovărășiri
- o lună mai târziu, la 25 Decembrie 1955 se publicau următoarele cifre: 271 G.A.C. și 129 întovărășiri
- ultimele cifre publicate, cele din Martie 1956, arată că întreg raionul Negru Vodă din această regiune a intrat în sectorul socialist

In regiunea Galați :

- la sfârșitul lunii Iulie 1955 existau 155 G.A.C. și 226 întovărășiri
- la sfârșitul lunii Decembrie, același an : 157 G.A.C. și 280 întovărășiri
- în Ianuarie 1956 cifrele indică : 203 G.A.C. și 388 întovărășiri

In regiunea Cluj :

- la 23 Decembrie 1955 existau 250 întovărășiri. Nu s'a publicat nicio cifră în cursul aceluși an asupra numărului G.A.C.
- la 28 Februarie 1956 găsim însă : 161 G.A.C. și 253 întovărășiri agricole

SECRET

UNCLASSIFIED

In regiunea Timișoara :

- la 5 Iulie 1955 existau 156 G.A.C. 25X1
- la 8 Noembrie, acelaș an, existau numai 275 G.A.C. și întovărășiri
- la 27 Decembrie 1955 numărul lor se ridică împreună la 284
- la sfârșitul lunii Februarie 1956 existau în toată regiunea 237 G.A.C.

In urma acestor cifre, care țin totuși un limbaj cât se poate de ~~elevent~~, se impun însă unele precizări. Prima precizare : în regiunea Craiova, după mărturisirile oficiale, în ciuda numărului relativ mare de întovărășiri (1.318 la sfârșitul lunii Aprilie 1956) suprafețele aduse de țărani sunt extrem de mici : abia 0,5 ha pentru fiecare familie; majoritatea întovărășirilor create au fost alcătuite de salariații de stat de la sate (adică învățători, agenți și tehnicieni agricoli, agenți sanitari factori poștali, moașe, etc) sub presiunea guvernului, căci "... din 1954 n'a mai existat nicio preocupare pentru formarea de noi G.A.C.; până la mijlocul lunii Aprilie 1956 în regiunea Craiova nu s'a mai format nicio G.A.C." și în sfârșit, "...aproximativ 50 % din numărul membrilor de partid țărani sunt înscriși în G.A.C. și întovărășiri"(+).

A doua precizare : în regiunea Constanța, unde comuniștii se laudă că sectorul socialist deține majoritatea teritoriului arabil (70 %) trebuie să ținem seama de faptul că toate marile proprietăți confiscate după așa zisa ~~reformă~~ agrară din 1945 au trecut direct în patrimoniul statului, care deține astfel 22 % din terenul agricol al regiunii.

(+) v. ziarul "SCÂNTEIA" din 28 Aprilie 1956

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

A treia și ultima precizare : în regiunile Galați și Timișoara, numărul sporit al G.A.C. și întovărășirilor la începutul anului 1956 nu se datorește înființării de noi unități socialiste, ci această " creștere" provine pur și simplu din faptul că două regiuni (Bârlad și Arad) au dispărut din împărțirea administrativă a țării; astfel, majoritatea raioanelor cu un număr mai mare de unități socialiste au fost trecute în dependența acestor regiuni : raioanele Focșani, Panciu și Tecuci dela regiunea Bârlad la regiunea Galați, iar raioanele Arad și Sânicolaul Mare (acesta din urmă având 31 G.A.C. la sfârșitul anului 1955) dela regiunea Arad la regiunea Timișoara.

Să vedem acum care este situația în câteva regiuni de economie mixtă.

In regiunea Ploești :

- la 1 Septembrie 1955 existau 76 G.A.C. și 219 întovărășiri agricole
- la sfârșitul aceluiaș an întâlnim tot 76 G.A.C. și abia 286 întovărășiri

In regiunea Bacău :

- la 7 Septembrie 1955 găsim în toată regiunea 82 întovărășiri agricole, care înglobau 3.617 familii cu 2.806 ha
- la 27 Octombrie, acelaș an, numărul întovărășirilor a crescut cu 5 unități - 87 înloc de 82 -iar numărul familiilor atingea cifra de 3.700
- la 16 Decembrie 1955, postul de radio București pomenește de 39 G.A.C. în toată regiunea
- la 17 Decembrie, acelaș an, ziarul "România Liberă" publică această cifră globală : 148 G.A.C. și întovărășiri agricole (ceea ce înseamnă că între timp numărul întovărășirilor mai crescuse cu 23 de unități)

UNCLASSIFIED
NO LONGER CONTAINED CONTROL

UNCLASSIFIED

- în sfârșit, la 17 A [redacted] în "Agricultura nouă" altă cifră globală : 285 întovărășiri care cuprind 10.587 familii cu 10.330 ha

25X1
no-

In regiunea Suceava :

- la 21 Decembrie 1955 existau 307 G.A.C. și întovărășiri agricole pe toată regiunea
- la 28 Februarie 1956 se precizează în ziarul "Agricultura nouă" că numărul întovărășirilor atingea cifra de 271
- la 4 Aprilie 1956 existau 369 G.A.C. și întovărășiri agricole ~~în număr de 286 G.A.C.~~
- în sfârșit, la 3 Mai, acelaș an, ziarul "Albina" precizează : se află în toată regiunea 66 G.A.C. care înglobează 4.032 familii

In regiunea autonomă maghiară :

- la 16 Decembrie 1955 existau în această regiune 123 gospodării colective cuprinzând 11.500 familii
- la 26 Decembrie 1955, zece zile mai târziu deci, aflam din ziarul "Scânteia" că în toată regiunea existau 246 G.A.C. și întovărășiri agricole (ceea ce înseamnă 123 gospodării colective și tot atâtea întovărășiri)

In regiunea Baia Mare :

- nu avem la dispoziție decât o singură cifră : la 3 Februarie 1956 existau în toată regiunea numai 77 G.A.C. (din ziarul "Agricultura nouă")

In regiunea Oradea :

- iarăși o singură cifră : la 9 Februarie 1956, postul de radio București declara că există în regiune 107 G.A.C.

Si în urma acestor cifre se impun două precizări. Intâia :

UNCLASSIFIED

- 182 -

dinamica colectivizării în regiunile cu economie mixtă arată rezultate

25X1

foarte slabe și ele constituiesc una din marile preocupări ale regimului.

A doua precizare : situația puțin modificată, în sensul unei creșteri mediocre a numărului unităților socialiste, în două regiuni - Bacău și Oradea - la începutul anului 1956, se datorește trecerii unor raioane (raioanele Adjud și Zeletin dela regiunea Bârlad la regiunea Bacău și raioanele Criș, Gurahonț și Ineu dela regiunea Arad la regiunea Oradea) care aveau un număr relativ mai mare de gospodării colective și întovărășiri decât vechile raioane ale regiunilor respective.

Fie că e vorba însă de marile regiuni agricole sau de cele cu economie mixtă, un lucru apare limpede : în faza de presiuni administrative, colectivizarea pământurilor țărănești a făcut progrese modeste. De aceea nu este de mirare că în cadrul celui de-al II-lea congres al P.M.R. s'a pus accentul - în ceea ce privește sarcinile noului plan cincinal referitoare la agricultură - pe grăbirea colectivizării. Această grăbire constituie de altminteri aspectul final al primei faze de care am vorbit la începutul acestui capitol. Toată literatura oficială de atunci încoace nu face decât să repete acest lucru. Dăm mai jos câteva citate caracteristice:".. Este cert că rămânerea în urmă a agriculturii față de industrie nu poate fi lichidată în condițiile existenței și predominării în cadrul agricol a micilor gospodării individuale"(+). Alteori, sub masca unor pretexte ca : necesitatea sporirii producției la hectar, cerințele crescânde ale populației și economiei naționale, creșterea populației, etc. - se reclamă pe față lichidarea cât mai rapidă a proprietății private la țară. În sfârșit, uneori este arătată și situația aproape reală din România :". Transformarea socialistă a agriculturii s'a desfășurat însă

(+) v. I. ADAM: "Lichidarea treptată a opoziției dintre oraș și sat în perioada de trecere dela capitalism la socialism în R.P.R.", în revista "PROBLEME ECONOMICE" - Nr. 1 - Ianuarie 1956

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 183 -

prea încet. Dacă analizăm mai adânc cifrele date de Congres, vom vedea că din cei 35 % care reprezintă partea sectorului socialist (cifră neexactă, a se vedea declarația din raportul C.C. al P.M.R. în această privință-N.M) din suprafața agricolă a țării 25,5 % este sector de stat și numai aproximativ 10 % sector cooperatist"(+). Si astfel, țelul pe care comuniștii vor să-l atingă este arătat fără niciun ocol : "... Făurirea unei economii unitare socialiste, lichidarea caracterului predominant al micii producții de mărfuri la sate este o cerință a legii dezvoltării planice, proporționale a economiei noastre.. Disproporția creată în economia noastră națională datorită rămânerii în urmă a producției agricole față de creșterea industriei socialiste a devenit o frână nu numai în dezvoltarea forțelor de producție în agricultură, ci și în calea dezvoltării mai departe a industriei socialiste și a economiei în general, în calea ridicării nivelului de viață al oamenilor muncii"(+).

Această "frână" trebuie așadar să dispară. Cum țăranul român va continua să se opună cu îndârjire colectivizării pământului său, mai curând sau mai târziu conflictul între lumea satelor și regim va eși la iveală în toată amploarea lui, așa cum s'a petrecut și în U.R.S.S. în ~~prea~~ preajma anului 1934. În acel moment de criză, în care regimul comunist nu mai poate da înapoi, dacă el va avea libertatea de mișcare necesară, ultima rezistență va fi lichidată prin forță, după exemplul clasic din Uniunea Sovietică. Un singur element, neîntâlnit în U.R.S.S., vine însă azi să tulbure această desfășurare " dialectică " a colectivizării pământurilor actualului în R.P.R. : situația internațională încordată. De prelungirea/statu quo sau - în cazul și mai fericit pentru comuniștii din România - de slăbirea oricât de temporară a acestei încordări, depinde până la urmă aplicarea integrală a programului lor în agricultură.

UNCLASSIFIED

.....

..... Cu privire la sarcina făuririi economiei socialiste unitare", în revista "LUPTA DE CLASA" Nr.4 -Aprilie 1956,

UNCLASSIFIED**C O N C L U Z I E**

Am văzut din paginile care precedă situația agriculturii în Republica populară română prin prisma unei idei centrale : efortul comunistilor de a colectiviza pământurile țărilor. La capătul acestei analize, autorul speră că expunerea sa a fost limpede, cel puțin într'un punct : în fața presiunilor pe care le exercită nestânjenit regimul, împotriva țăraninii, aceasta mai are în fața ei doar câțiva ani de rezistență. Se va observa atunci următorul fenomen : majoritatea țăranilor ziși mijlocași vor fi obligați să cedeze în fața șantajului comunist, din frica de a nu fi înglobați în categoria chiaburilor. Ultimii rezistenți vor rămâne - ca totdeauna - țăranii săraci, a căror ascensiune la proprietatea privată este relativă recentă și care nu vor să renunțe la visul lor cel mai scump : acela de a fi stăpâni măcar pe un petec de pământ. Pe aceștia, regimul comunist - dacă împrejurările îi vor îngădui acest lucru - se va grăbi să-i lichideze, prin orice mijloace. Căci această șansă unică pe care o are azi comunismul - epoca zisă de "coexistență pașnică", aprobată pe față sau tacit de majoritatea guvernelor - nu va putea ține la infinit. Doctrina leninistă este clară în privința aceasta : consolidarea oricărei cuceriri comuniste nu se poate face decât numai într'o perioadă în care opinia lumii libere resemnându-se, a acceptat această cucerire comunistă ca definitivă.

Două lucruri trebuie subliniate totuși, înainte de a încheia acest studiu. În primul rând esența efortului de a realiza cu orice preț colectivizarea pământurilor în România. Caracterul dogmatic al acestei idei n'a fost din păcate, după câte ne amintim, suficient de pus în lumină de publicațiile lumii libere. Pentru orice comunist însă, colectivi-

UNCLASSIFIED

- 185 -

~~NOFORN CONTINUED~~

Orice s'ar întâmpla însă, aceste două observații ne duc fatal la următoarea întrebare : ce se va petrece cu România, în clipa în care colectivizarea pământurilor țărănești va fi un fapt îndeplinit ? După cum își poate da seama oricine, această întrebare debordează cadrul studiului de față și se înscrie într'o perspectivă generală a istoriei, pe care prea puțini cercetători au avut curajul intelectual s'o abordeze direct. Vom încerca totuși - în cîteva precizări pe care oricine le poa-

VERIFICATION OF INFORMATION

UNCLASSIFIED

- 186 -

te bănuî - să răspundem acestei întrebări, de pe poziția ceasului în care ne aflăm. ²Atunci când colectivizarea pământurilor se va fi îndeplinit total, după cel mult două decenii, România își va fi pierdut sufletul și odată cu el, particularitatea sau specificul care-i garantau un loc în istorie. N i se va replica poate că în faza actuală a istoriei universale, când lumea liberă își caută cu febrilitate echilibrul distrus după cel de-al doilea război mondial, când asupra lumii întregi apasă amenințarea unui cataclism - pe care, în treacăt fie spus, numai literatura de senzație îl zugrăvește cu nerușinare în culori de apocalips - asemenea probleme ca distrugerea sufletului românesc autentic n'au nicio valoare. Are valoare numai salvarea a milioane de vieți sortite unei carbonizări instantanee, precum și salvarea tuturor celorlalte comori artistice acumulate în muzeele și instituțiile lumii libere.

Aș vrea să întreb însă pe acest interlocutor "lucid" și "realist" al lumii noastre, cum de s'a ajuns la această dilemă fatală, al cărui desnodământ nu va fi împiedecat niciodată de dorința guvernelor, oricât de bine intenționate ar fi ele, presupunând chiar că și guvernul sovietic este tot atât de bine intenționat, fiindcă vrea să evite propria sa distrugere. Căci dacă asemenea cedări - al căror rezultat este, printre altele, moartea sufletului a națiuni întregi - au fost posibile, cine ne garantează că ele nu se vor repeta și că de aci înainte orice acțiune a comunismului mondial va fi pedepsită cum trebuie ? Dacă această groază de apocalips este atât de autentică, nu este mai prudent să i se dea agresorului să devoreze mereu - mai pe încetul firește - și celelalte bucăți ale lumii rămasă liberă ? Iar dacă de aci înainte nu se va mai purcede la nicio cedare, de ce s'au sacrificat 100 de milioane de Europeni, printre care și 20 de milioane de Români ?

Si l-aș mai întreba pe acest interlocutor. ce rost mai are

UNCLASSIFIED - 187 -

toată această civilizație, când jumătate din populația globului a fost transformată într'o masă de felahi, suportând din ce în ce mai greu tirania unei minorități ? Si în sfârșit : ce se va alege de aceste comori ale civilizației libere - admitând că prin toate artificiile catastrofa va fi amânată sau chiar înlăturată - dacă lumea este sortită, pe baza principiului admis de toți al "coexistenței pașnice", să rămână scindată în două : între niște popoare beneficiare ale unui hazard istoric, care le-a așezat mai departe de Uniunea sovietică, și între celelalte popoare, al căror suflet a murit, osificat de dogmele comuniste și care vor rămâne opace și nesimțitoare la infinit în fața valorilor adunate și păstrate cu atâta grijă de lumea liberă. Căci mai curând sau mai târziu în aceste țări robite, ultimii martori care mai cunoșteau câte ceva din lumea liberă vor fi murit. Iar generațiile tinere, crescute dacă nu în ura, cel puțin într'o ignoranță totală față de lumea liberă, nu vor fi niciodată în stare să înțeleagă decât clișeele pe care le-au avut totdeauna sub ochi. Ceea ce cu atâta ^{can doare} ~~curiozitate~~ (subliniază reporterii occidentali că minunează chiar azi pe tinerii din dosul cortinei de fier - automobile de tip 1956, muzică de jazz, mâine poate frigidere sau filme în mare cantitate - nu sunt decât naivități bazate pe o iluzie de ultimă oră : niciodată curiozitatea n'a putut înlocui sentimentul de iubire și respect, bazată pe o cunoaștere reală.

3 Nu, exemplul României văzut după o simplă analiză sociologică, ca și probabil al celorlalte țări din răsăritul Europei sau din Asia comunistă, ne reamintește gradul de decădere morală al vremurilor noastre. Dar chiar în acest caz, chiar după ce-și vor fi pierdut sufletul autentic și vor fi devenit o masă amorfă de felahi, aceste popoare vor fi încă prezente ca să acuze atât pe călăii lor, cât și pe acei care n'au vroit sau n'au știut să-i ajute cât mai era timp. Un lucru deci ni se pare si-

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

- 188 -

gur : dacă în adevăr lumea liberă socotește că întâietatea ei este absolută - fiindcă această superioritate este garantată chiar de Dumnezeu - ea este obligată să împingă această idee până la ultima sa concluzie. Căci altfel, pentru ce numai o parte din lume trebuie să beneficieze de libertate și dreptate ? Pentru ce numai o parte din lume să creeze și să se dezvolte într'un climat de toleranță ? Pentru ce, în sfârșit, restul populațiilor înghițite de comunism trebuie să-și macine valorile și energiile, de-alungul a zeci de ani, pe o cale care duce la ignoranță ?

Aceasta este lecția finală - oricât de modestă ar fi contribuția autorului - pe care ne-o dă "SITUAȚIA AGRICULTURII ÎN R.P.R." Alte mărturii vor preciza desigur, cu mult mai bine și plecând dela alte puncte de vedere, aceleaș idei care exprimă drama vremurilor noastre. Căci în epoca pe care o străbatem, aici în lumea liberă, avem nevoie poate de un singur lucru : de curaj. Curajul de a privi realitatea în față, de a-i înțelege problemele și de a căuta cu sânge rece soluțiile adevărate. Oricât de conjecturală poate să apară pentru un pozitivist această disciplină, Istoria are întodeuna un sens și acesta nu constituie niciodată un mister de nepătruns, pentru acela care vrea să trăiască cu adevărat în epoca sa.

UNCLASSIFIED

.....

(3)

INCLASIFICAT

EXPLICAȚIA ABBREVIATIONILOR PRINCIPALE DIN CURSUL LUCRĂRII.
=====

R.P.R. = Republica populară română
M.A.N. := Marea Adunare Națională
C.C. al P.M.R. = Comitetul central al Partidului Muncitoresc român
M.A.S = Ministerul Agriculturii și Silviculturii
M.A. = Ministerul Agriculturii
H.C.M. = Hotărâre a Consiliului de Miniștri
G.A.C. = Gospodărie agricolă colectivă
G.A.S. = Gospodărie agricolă de stat
S.M.T. = Stațiune de mașini și tractoare
I.C.M.E.A. = Institutul de Cercetări pentru mecanizarea și electificare
Agriculturii
I.C.A.R. = Institutul de Cercetări agricole din România
A.D.A.S. = Administrația Asigurărilor de stat

.....

③

UNCLASSIFIED

UNCLASSIFIED

CUPRINSUL LUCRĂRII:

25X1

Prefața

Introducere pp. 1-7

PARTEA I-a : STATICA AGRICULTURII ÎN R.P.R.
=====

Capitolul I pp.8-18

Probleme preliminare colectivizării. Teoria centrelor naturale de rezis-
tentă țărănească. Noua configurație administrativă a României.

Capitolul II pp.19-28

Probleme preliminare colectivizării(II). Organizarea teritoriului agricol.

Arma eficace a comasării în slujba socializării agriculturii.

Capitolul III pp.29-39

Organizarea agriculturii. Aparatul de execuție și control. Rolul celor 3
noi ministere. Ministerul Colectărilor. Organele de partid. Sfaturile po-
polare. Instructorii teritoriali sătești. Organele de partid din ministere
le agricole. Punctele agricole. Comisiile permanente și rolul deputaților
sătești.

Capitolul IV pp.40-54

Invățământul agricol de masă. Cursurile agro-zootehnice de 3 ani, cercuri-
le și conferințele agricole. Formarea cadrelor tehnice în agricultură :
școli profesionale și școli tehnice de maștri. Casele-laborator. Invăță-
mântul agricol superior: Institute și Facultăți. Publicațiile și propagan-
da prin radio. Editura de stat și filmele documentare.

Capitolul V pp.55-67

Mecanizarea agriculturii. Inventarul mecanic. Centre de închiriat și repa-
rat mașini și unelte agricole. Uzinele specializate. Mașinile folosite în
R.P.R. Electrificarea agriculturii.

UNCLASSIFIED - II

Capitolul VI pp.68-75

25X1

Câteva probleme de statistică. Investiții. Suprafața și producția agricolă
Mosteniri, vânzări, arendă. Muncitorii agricoli.

PARTEA II-a : DINAMICA AGRICULTURII ÎN R.P.R.
=====

Capitolul VII pp.77-87

Marile instrumente ale colectivizării(I). Stațiunile de mașini și trac-
toare. Centrele mecanice.

Capitolul VIII pp.88-99

Marile instrumente ale colectivizării(II). Gospodăriile agricole de stat.
Probleme de structură și organizație. Patronarea G.A.S. Rentabilitatea lor
Rolul stațiunilor experimentale.

Capitolul IX pp.100-126

Marile instrumente ale colectivizării(III). Gospodăriile agricole colec-
tive. Generalități. Probleme de structură. Rentabilitatea și repartiția
veniturilor în G.A.C. Zile-muncă și norme. Puterea economică a G.A.C. :
câteva exemple. G.A.C. milionare. Incercări de a ridica rentabilitatea
gospodăriilor agricole colective : creșterea animalelor. Regimul asigură-
rii bunurilor aparținând G.A.C. Probleme finale.

Capitolul X pp. 127-138

Instrumente secundare ale colectivizării. Intovărășirile agricole, zooteh-
nice, etc. Diferite tipuri și forme de întovărășiri. Asociațiile simple de
producție. Stânele cooperatiste. Grupe de întrajutorare.

Capitolul XI pp. 139-151

Desfășurarea campaniei agricole în R.P.R. Observații preliminare. Planul
culturilor. Controlul însămânțărilor. Alte metode de control în desfășura-
rea campaniei.

UNCLASSIFIED

NOF

rea campaniei agricole. Verificarea uneltelor in-
ante de treerat. Conducerea treeratului. Cote
si colectări. Diversi factori responsabili in aceasta problema. Rolul co-
lectorilor comunali. Bătălia de putere dintre regin si taranul roman.

Capitolul XII pp. 152-171

Probleme finale. Circulatia produselor agricole in R.P.R. Rolul regin si in-
terizatorilor. Alte date referitoare la problema asigurărilor. Itraserea pro-
ducelor agricole : contractări, achiziții, comerțul de întâmpinare. Pretu-
tile agricole practicate in R.P.R. Venitul național si agricultura.

Capitolul XIII pp.172-183

Progresele socializării agriculturii. Doctrina stalinistă este men-
tiunata. Obiectivul clasic al stalinismului in agricultura : colectiviza-
rea a pământurilor țărănești. Prima fază si rezultatele obt-
inute. Tema celui de-al II-lea congres al P.M.R. Faza lichidării
după congres. Perspective.

CONCLUZIE
..... pp.184-188

.25X1

UNCLASSIFIED